

แรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

ปริญาณิพนธ์
ของ
ณัฏฐ์สิริ แฉล้มวงศ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการนันทนาการ
พฤษภาคม 2552

แรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

ปริญญานิพนธ์
ของ
ณัฏฐ์สิริ แฉล้มวงศ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการนันทนาการ
พฤษภาคม 2552
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
ณัฏฐ์สิริ แฉล้มวงศ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการนันทนาการ
พฤษภาคม 2552

ณัฐฐิสิริ แฉล้มวงศ์. (2552). แรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการของประชาชน
ในกรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม :
รองศาสตราจารย์เทเวศร์ พิริยะพณท์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัยโรจน์ สายพันธุ์

การวิจัยในครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบแรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการ ของประชาชนที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา อาชีพ และลักษณะที่อยู่อาศัย ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ประชาชนที่เลี้ยงสุนัขและอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้เป็น ประชาชนที่เลี้ยงสุนัข จำนวน 400 คน จากอินเทอร์เน็ต โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบกำหนดพื้นที่ (Cluster Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที (t-test) ทดสอบค่าเอฟ (F-test)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. แรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการของประชาชน ในกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับปานกลาง
2. การเปรียบเทียบแรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการ ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร พบว่า
 - 2.1 ประชาชนผู้เลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการในกรุงเทพมหานคร ที่มีเพศต่างกัน มีแรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการไม่แตกต่างกัน
 - 2.2 ประชาชนผู้เลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการในกรุงเทพมหานคร ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีแรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการไม่แตกต่างกัน
 - 2.3 ประชาชนผู้เลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการในกรุงเทพมหานคร ที่มีอาชีพต่างกัน มีแรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
 - 2.4 ประชาชนผู้เลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการในกรุงเทพมหานคร ที่มีลักษณะที่อยู่อาศัยแตกต่างกัน มีแรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการไม่แตกต่างกัน

MOTIVATION FOR DOG RAISING FOR RECREATION OF PEOPLE
IN BANGKOK METROPOLITAN AREA

AN ABTRACY
BY
NATSIRI CHALAMWONG

Presents in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Science degree in Recreation Management
at Srinakharinwirot University

May 2009

Natsiri Chalamwong. (2009). *Motivation for Dog Raising for Recreation of People in Bangkok Metropolitan Area*. Master thesis, M.S. (Recreation Management). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Assoc. Prof. Tawate Piriapoen, Asst. Prof. Chairaje Saiphant.

This research is intended to study and compare the incentive to treat the dog. For recreation. Of people in Bangkok by sex education and professional manner in which live. Population used in this research is. People who treat dogs and living in Bangkok. Sample used in this research. Number of people who treat dog from 400 peoples online. Sample set by selecting a region (Cluster Sampling) tool used to collect information on the research questionnaire is created. Is similar to a 5 level scales estimates data analysis using SPSS to determine finished percent of the average standard deviation Test values (t-test) test F value (F-test).

The research is summarized as follows.

1. Stimulus to breeding dogs for recreation of the people. In Bangkok. In the medium.
2. Comparison stimulus on the breeding of dogs for people in recreation. Bangkok found.
 - 2.1. People who treat dogs for entertainment in Bangkok. A different sex. Have an incentive to treat dogs for recreation not different.
 - 2.2. People who treat dogs for entertainment in Bangkok. With different levels of education. Have an incentive to treat dogs for recreation not different.
 - 2.3. People who treat dogs for entertainment in Bangkok. A different career. Have the incentive to treat the dog for recreation. Different statistically significant at 0.05 level.
 - 2.4. People who treat dogs for entertainment in Bangkok. That looks at different housing. Have an incentive to treat dogs for recreation not different.

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลือและให้คำแนะนำเป็นอย่างดีจาก รองศาสตราจารย์ เทเวศร์ พิริยะพณท์ ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัยโรจน์ สายพันธุ์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ รวมทั้งท่านรองศาสตราจารย์ ดร.อารมณ นาวาการณ และผู้ช่วยศาสตราจารย์สกันกวดิ พึ่งโพธิ์ทอง กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ด้วยดีมาโดยตลอดด้วยความเมตตาเป็นอย่างดียิ่ง ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์จุมพล ลัมภาพิวัฒน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์เรือโท ดร.ไพบุลย์ อ่อนมั่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์พนมศักดิ์ สวัสดิ์พงษ์ รองศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา สุขารมณ ที่ได้กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการให้ความอนุเคราะห์รับเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย ให้คำแนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆและปรับปรุงเครื่องมือจนมีคุณภาพในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้อย่างสมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ภาควิชาสันทนากการทุกท่าน ที่ได้คอยประสิทธิ์ประสาทวิชาให้ความรู้ ตลอดจนให้คำแนะนำต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการนำไปประยุกต์ใช้ รวมทั้ง ท่าน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทรงพล ต่อนี้ ที่เป็นแรงบันดาลใจให้ข้าพเจ้ามุ่งมั่นในการวิเคราะห์ข้อมูลจนสำเร็จลุล่วง

ขอขอบพระคุณ คุณสมักร ภูมิเขต เจ้าหน้าที่ภาควิชาที่ช่วยให้คำแนะนำในด้านเอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้อง และการติดต่อสื่อสารประสานงานเกี่ยวกับการศึกษา

ท้ายที่สุดผู้วิจัยขอโน้มระลึกถึงพระคุณบิดา มารดา และคณะครูอาจารย์ทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอนและถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ แก่ผู้วิจัยให้มีความรู้ความสามารถ ตลอดทั้งเพื่อน พี่น้องทุกคนที่ให้การสนับสนุนมาโดยตลอด และผู้ที่คอยให้กำลังใจผู้วิจัยตลอดมาคือ คุณพ่อ ยงยุทธ แฉล้มวงษ์ คุณแม่ลักษณา แฉล้มวงษ์ และคุณนันทน์ภัส สิทธิสุขไพศาล ที่ทำให้ผู้วิจัยมีความมานะพยายาม อดทนและไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค ต่างๆ รวมถึงบุคคลที่ไม่ได้กล่าวนาม ณ ที่นี้ ที่เป็นผู้ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ จนทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี

ประโยชน์หรือคุณค่าและความดีงามประการใดจากปริญญานิพนธ์นี้ อันพึงมีแก่ผู้อ่านและผู้สนใจทั่วไป ผู้วิจัยขอน้อมนำเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา ครู อาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน

ณัฐฐิสิริ แฉล้มวงษ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	2
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	3
ตัวแปรที่ศึกษา.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
สมมติฐานในการวิจัย.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
ข้อมูลและความรู้เกี่ยวกับสุนัข.....	8
วิวัฒนาการของสุนัข.....	8
ข้อควรพิจารณาก่อนเลือกเลี้ยงสุนัข.....	11
ประเภทของสุนัข.....	13
ความหมายของสัตว์เลี้ยง.....	14
แรงจูงใจ.....	18
แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับนันทนาการ.....	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	25
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	25
งานวิจัยในประเทศ.....	26
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	31
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	31
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	32
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	33
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	33

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
5 สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	49
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	49
ความสำคัญของการวิจัย.....	49
ขอบเขตของการวิจัย.....	49
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	50
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	52
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
สรุปผลการวิจัย.....	53
อภิปรายผล.....	55
ข้อเสนอแนะ.....	59
ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยต่อไป.....	59
บรรณานุกรม.....	60
ภาคผนวก.....	68
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	76

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนตัว จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา อาชีพ และลักษณะที่อยู่อาศัย(N = 400 คน).....	36
2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความหมายของแรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัข ของประชากรเป็นรายด้านและรายข้อ (N=400).....	38
3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความหมายของแรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัข โดยรวมและรายด้าน (N=400).....	40
4 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความหมายของแรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการของประชาชนในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ (N=400).....	41
5 วิเคราะห์เปรียบเทียบแรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการ ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ (N=400).....	41
6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความหมายของแรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการ ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา (N=400).....	42
7 วิเคราะห์เปรียบเทียบแรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการ ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา (N=400).....	42
8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความหมายของแรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการ ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอาชีพ (N=400).....	43
9 วิเคราะห์เปรียบเทียบแรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการ ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอาชีพ (N=400).....	44

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
10 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ในแต่ละอาชีพของประชาชนผู้เลี้ยง สุนัขในกรุงเทพมหานคร กับแรงจูงใจภายนอก.....	45
11 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความหมายของแรงจูงใจที่มีต่อการ เลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการ ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร จำแนกลักษณะที่ อยู่อาศัย (N=400).....	46
12 วิเคราะห์เปรียบเทียบแรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการ ของประชาชน ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามลักษณะที่อยู่อาศัย(N=400).....	47

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
2 การนับเทียบอายุคนกับสุนัข.....	17

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

กรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวงของประเทศไทยที่เป็นศูนย์รวมของประชากรที่มีความแตกต่างกันทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ชุมชน และอื่น ๆ ทำให้สังคมเกิดความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และต่อเนื่อง การดำรงชีวิตจากที่เป็นแบบเรียบง่ายที่มีกันมาแต่ก่อน ก็เปลี่ยนเป็นสังคมเมืองที่ต้องแข่งขันดิ้นรน แกร่งแย่ง แสวงหาเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ดีที่สุดในการดำรงชีวิตขั้นพื้นฐาน อันได้แก่ ปัจจัย 4 ซึ่งประกอบไปด้วย อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค และที่อยู่อาศัย นอกจากนี้แล้ว ยังต้องแข่งขันกันอีกหลาย ๆ ด้าน เช่น โอกาสในการทำงาน โอกาสในการศึกษา การสร้างความสุข ความมั่นคงให้กับชีวิตตนเอง ให้กับครอบครัว ทั้งยังต้องพยายามหลีกเลี่ยงและเผชิญหน้าจากปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมเมือง เช่นในปัจจุบัน ที่ค่าครองชีพ นับวันมีแต่จะสูงขึ้น

นันทนาการได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตของคนในสังคมเมืองมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะนันทนาการจัดเป็นศาสตร์แขนงหนึ่งซึ่งจะช่วยให้เกิดความสมดุลในชีวิตการทำงาน การเรียน การพักผ่อน ตลอดจนช่วย คลายความเครียดในตัวบุคคล รวมทั้งยังเข้ามามีส่วนร่วมในการลดความตึงเครียดของสังคมได้อีกด้วย เพราะประโยชน์และคุณค่าของนันทนาการนั้นจัดเป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ ดังที่ บัตเลอร์ ได้กล่าวไว้ (Butler, 1959) นอกจากนี้ นันทนาการไม่ว่าจะเป็นชนิดใด ประเภทใด ก็ล้วนมีแต่เป้าหมายเพื่อคุณภาพชีวิตและสังคมทั้งสิ้น สามารถพัฒนาอารมณ์ เสริมสร้าง และเพิ่มพูนประสบการณ์ ส่งเสริมการมีส่วนร่วม และการแสดงแห่งตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สมบัติ กาญจนกิจ. 2544: 31)

การเลี้ยงสุนัข ไว้เป็นเพื่อนแก้เหงา หรือเลี้ยงเป็นงานอดิเรก จัดเป็นนันทนาการอีกประเภทหนึ่ง ซึ่งได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตมนุษย์ ในปัจจุบัน มีความรักความผูกพันจากนิสัยอันซื่อสัตย์จงรักภักดีต่อผู้เป็นเจ้าของ อาจจะเป็นเพราะว่าสุนัขสามารถที่จะทำให้ผู้ที่เลี้ยงไว้เป็นเพื่อนหรือเพื่อนนันทนาการนั้น คลายจากความเครียดหลังจากที่เลิกงานกลับบ้าน เป็นเพื่อนยามที่รู้สึกเหงา จนบางคนถึงกับเลี้ยงไว้เสมือนหนึ่งเป็นลูก ประกอบกับสภาวะเศรษฐกิจที่ตึงเครียดในปัจจุบัน ทำให้แนวโน้มในการอยู่เป็นโสดของคนหนุ่มสาวมีมากขึ้น บางคนจึงนิยมที่จะเลือกเลี้ยงสุนัข แทนที่จะมีครอบครัวและมีบุตร นอกจากนี้ ผู้สูงอายุเองที่ต้องห่างเหิน จากลูกหลาน ซึ่งย้ายออกไปอยู่กันเองตามลำพัง ตามสภาวะเศรษฐกิจ ก็นิยมที่จะเลี้ยงสุนัขไว้เป็นเพื่อน เหมือนกัน

และจากการศึกษาของ ธุรกิจบัณฑิตย์โพลล์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตได้ทำการสำรวจความคิดเห็นของผู้เลี้ยงสุนัขในเขตกรุงเทพมหานครเรื่อง สุนัขในดวงใจและการจัดการกับสุนัขจรจัด จากจำนวนผู้ตอบ 1,373 ตัวอย่าง ทุกระดับการศึกษาและอาชีพ พบว่า วัตถุประสงค์ในการเลี้ยงสุนัข ร้อยละ 34 ตอบว่าเพื่อเฝ้าบ้าน ร้อยละ 34 เป็นเพราะรักและชอบ และร้อยละ 27 เพื่อเป็นเพื่อน โดยพันธุ์สุนัขที่นิยมเลี้ยงเรียงลำดับดังนี้ พุดเดิ้ล ไทย บางแก้ว ชิสุ ไทยหลังอาน โกลเด้นรีทรีฟเวอร์ เซาเซ อัลเซเชียน และในส่วนคุณสมบัติของสุนัขที่ต้องการร้อยละ 24 ตอบว่า ต้องเลี้ยงดูได้ง่าย ร้อยละ 23 มีความซื่อสัตย์ต่อผู้เป็นเจ้าของ ร้อยละ 19 มีความน่ารัก และร้อยละ 17 มีความเฉลียวฉลาดฝึกง่าย และสำหรับผู้เลี้ยงสุนัขมีความคิดเห็นต่อปัญหาสุนัขจรจัด โดยคิดว่าหน้าที่นี้เป็นของกรุงเทพมหานครโดยใช้วิธีการทำหมันและเลี้ยงร้อยละ 53 ทำหมันแล้วปล่อยตามปกติร้อยละ 26 จับไปขังกรงและเลี้ยงร้อยละ 11 มีเพียงร้อยละ 3 ที่เห็นว่าควรนำไปกำจัดเหมือนในต่างประเทศ ทำ และสอบถามความคิดเห็นของผู้เลี้ยงในเรื่องอื่น ๆ ซึ่งพบว่าผู้เห็นด้วยอย่างมากกับคำกล่าวที่ว่าสุนัขมีความกตัญญูรู้คุณผู้เลี้ยง ไม่เห็นด้วยกับคำกล่าวที่ว่าสุนัขพันธุ์ต่างประเทศฉลาดกว่าสุนัขพันธุ์ไทย ไม่เห็นด้วยกับ คำกล่าวที่ว่าสุนัขคลอเคลียเจ้านายเพราะเกรงจะอดตาย เห็นด้วยเป็นอย่างมากกับคำกล่าวที่ว่าสุนัขไทยสามารถฝึกฝนให้ทำงานได้เหมือนสุนัขพันธุ์ต่างประเทศ (ธุรกิจบัณฑิตย์โพลล์.2551.ออนไลน์) ซึ่งจากงานวิจัยข้างต้นจะเห็นว่าวัตถุประสงค์ในการเลี้ยงสุนัข ของคนกรุงเทพมหานครนั้น เลี้ยงเพราะรักและชอบ และเลี้ยงสุนัขเพื่อเป็นเพื่อน รวมกันแล้วมีมากถึงร้อยละ 61 นับว่าเป็นเปอร์เซ็นต์ที่สูงกว่าการเลี้ยงเพื่อเฝ้าบ้านซึ่งมีแค่ร้อยละ 34 มากทีเดียว ซึ่งการหาสุนัขมาเลี้ยงนั้นก็ต้องมาจากหลายแหล่งเช่นกัน อาทิเช่น มาจากสุนัขที่เลี้ยงไว้คลอเคลียเพิ่มจากคนใกล้ชิด จากญาติพี่น้อง จากคนรู้จัก จากการซื้อตามฟาร์มสุนัข จากแหล่งขายสุนัข จากสถานสงเคราะห์สัตว์ สถานกักกันสุนัข สถานรับเลี้ยงสุนัข ซึ่งมีทั้งของภาครัฐและเอกชน รวมทั้งอาจได้มาจากคนที่เคยเป็นเจ้าของเก่าซึ่งภายหลังไม่สามารถที่จะเลี้ยงดูสุนัขตัวนั้นได้ต่อไป จึงนำสุนัขออกมาหาบ้านใหม่

ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญในการศึกษาถึงแรงจูงใจที่มีต่อการตัดสินใจเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการของประชาชนในกรุงเทพมหานคร โดยสามารถที่จะทราบถึงแรงจูงใจของผู้ที่ต้องการนำสุนัขไปอย่างเลี้ยงแท้จริง ประกอบกับจากการค้นคว้า ยังไม่มีผู้วิจัยใดศึกษาทำการวิจัยในหัวข้อนี้ และเพื่อที่จะสามารถมีประโยชน์เกี่ยวกับข้อมูลในการทำวิจัยข้อมูลต่อผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ ต่อไปนั่นเอง

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง แรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัข เพื่อนันทนาการของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาถึงแรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการ ของประชาชนที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร

2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบแรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัข เพื่อนันทนาการ ของประชาชนใน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามตัวแปร เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ และลักษณะที่อยู่อาศัย

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการศึกษา “แรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการ ของประชาชนที่อยู่ใน กรุงเทพมหานคร” อาจนำไปใช้เป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบถึงแรงจูงใจการเลี้ยงสุนัขของประชาชนในกรุงเทพมหานคร และนำไปใช้เพื่อเป็นข้อมูลในการคัดกรองผู้ที่ต้องการรับเลี้ยงสุนัข จากผู้ที่ต้องการหาบ้านใหม่ให้สุนัข จากสถานสงเคราะห์สัตว์เลี้ยง ทั้งภาครัฐหรือเอกชน ได้อย่างมีประสิทธิภาพและตรงกับจุดประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ และอาจมีประโยชน์ในการจัดสถานที่สาธารณะต่างๆ ของกรุงเทพมหานคร ในภาครัฐ เพื่อสนับสนุนและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ที่เลี้ยงสุนัขต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชน ที่เลี้ยงสุนัข และอาศัยอยู่ในเขต กรุงเทพมหานคร มีจำนวนทั้งสิ้น 389,097 ครอบครัว เลี้ยงสุนัขจำนวน 823,504 ตัว (ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ.2549)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่เลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการและอาศัยอยู่ใน กรุงเทพมหานคร และมีอินเทอร์เน็ต โดยเลือกจาก เว็บไซต์ <http://www.pantip.com>, <http://www.sanook.com>, <http://www.thailogcenter.com> , Error! Hyperlink reference not valid. จำนวนประมาณ 197 เว็บไซต์ (ที่มา <http://www.pantip.com/cafe/jatujak/link>) โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างเว็บไซต์ละ 100 คนโดยเปรียบเทียบตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสุ่มเครจซี่และมอร์แกน (Krejie and Morgan 1970:608) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน โดยเลือกสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sample) และการเลือกสุ่มตัวอย่างบังเอิญ(Accidental Sampling) เพื่อให้ได้ขนาดและกลุ่มตัวอย่างเป็นตัวแทนของประชากรที่แท้จริง

ตัวแปรที่ศึกษา

1.ตัวแปรอิสระ(Independent Variables)

1.1 เพศ แบ่งเป็น

1.1.1 เพศชาย

1.1.2 เพศหญิง

1.2 ระดับการศึกษา

1.2.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี

1.2.2 ตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป

1.3 อาชีพ

1.3.1 นักเรียน นักศึกษา

1.3.2 ข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ/พนักงานของรัฐ

1.3.3 พนักงานบริษัทเอกชน รับจ้าง

1.3.4 ประกอบธุรกิจส่วนตัว ค้าขาย

1.3.5 อาชีพอื่น ๆ เช่นแม่บ้าน พ่อบ้าน ข้าราชการบำนาญ เป็นต้น

1.4 ลักษณะที่อยู่อาศัย

1.4.1 บ้านเดี่ยว

1.4.2 อาคารพาณิชย์,ตึกแถว,ทาวน์เฮ้าส์,แฟลต หรือ อพาร์ทเมนต์ ห้องชุด

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ แรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อ

นันทนาการ ของประชาชนในกรุงเทพมหานครทั้ง 2 ด้าน คือ แรงจูงใจภายใน และ แรงจูงใจภายนอก

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการ หมายถึงสิ่งที่กระตุ้นให้ตัดสินใจเลี้ยงสุนัข ในที่นี้ ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ

1.1 การจูงใจภายใน หมายถึง สิ่งซึ่งเกิดขึ้นจากภายในตัวของผู้เลี้ยงสุนัขเอง โดยไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมภายนอก ได้แก่ ความต้องการ ความสนใจ ความชอบ ความรัก ความสุข ความเพลิดเพลิน

1.2 แรงจูงใจภายนอก หมายถึงสิ่งผลักดันจากภายนอกตัวบุคคลที่มากระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจในการเลี้ยงสุนัข ได้แก่ สภาพแวดล้อมของครอบครัว บุคคลในครอบครัว เพื่อน สถานที่ ความต้องการทางสังคม เป็นต้น

2. การเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการ หมายถึง การเลี้ยงสุนัขเพื่อการพักผ่อน เพื่อความเพลิดเพลินไว้คลายเหงา โดยผู้เลี้ยงรู้สึกมีความสุข สบายใจ และเลี้ยง ไว้ภายในบ้าน โดยการให้อาหารให้การเลี้ยงดู ให้ความรัก ซึ่งแบ่งประเภทของสุนัข ได้ดังนี้

2.1 สุนัขพันธุ์แท้ แบ่งออกเป็น

2.1.1 สุนัขพันธุ์ต่างประเทศ

2.1.2 สุนัขพันธุ์ไทยเช่นพันธุ์บางแก้ว หลังอน

2.2 สุนัขพันธุ์ผสม

3. นันทนาการ หมายถึง กิจกรรมที่บุคคลเลือกทำ ด้วยความสมัครใจ ในเวลาว่าง โดยมีความพอใจหรือความสุขใจในการทำ กิจกรรมที่สมัครใจทำในยามว่าง เพื่อให้เกิดความเพลิดเพลิน ผ่อนคลายความตึงเครียดทั้งร่างกายและจิตใจ การเลี้ยงสุนัขเพื่อการพักผ่อน หรือเลี้ยงไว้เป็นเพื่อนนั้น จัดเป็นกิจกรรมนันทนาการ ประเภท งานอดิเรก ซึ่งทำให้ผู้ทำกิจกรรมนั้น มีความสุขความเพลิดเพลิน

4. ประชาชนที่เลี้ยงสุนัข หมายถึง ประชาชนที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานครและเลี้ยงสุนัข

5. ที่อยู่อาศัย หมายถึง สถานที่ที่เป็นที่อยู่ของสุนัขและผู้เลี้ยงสุนัข โดยไม่คำนึงถึงลักษณะการจัดแต่ง หรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แบ่งออกเป็นประเภทได้ดังนี้ คือ

5.1 บ้านเดี่ยว (Single – family home) เป็นแบบบ้านที่อยู่อาศัยที่มีคนนิยมมากที่สุด ลักษณะเป็นบ้านตั้งอยู่เดี่ยว ๆ มีเนื้อที่กว้างขวาง รั้วรอบขอบชิด ทำให้ผู้อยู่อาศัยมีความเป็นส่วนตัวได้มากและห่างไกลจากการรบกวนของเพื่อนบ้าน นอกจากนั้นมีบ้านเดี่ยวยังเป็นการสร้างความภาคภูมิใจให้ผู้เป็นเจ้าของด้วย เพราะบ้านแต่ละหลังมีขนาดใหญ่เล็กต่างกัน สามารถตกแต่งได้ในรูปแบบต่าง ๆ ตามฐานะและรสนิยมของผู้เป็นเจ้าของ

5.2 อาคารพาณิชย์หรือตึกแถว (Shop house) เป็นแบบบ้านที่นิยมกันมาก เพราะนอกจากจะใช้เป็นที่อยู่อาศัยแล้วยังสามารถดัดแปลงให้เป็นสถานที่ทำการค้าหรือธุรกิจได้ด้วยอาคารแบบนี้มักมีเนื้อที่แคบ จึงนิยมก่อสร้างกันหลาย ๆ ชั้น

5.3 ทาวน์เฮาส์ (Townhouse) เป็นบ้านที่มีลักษณะเหมือนตึกแถว บ้านประเภทนี้มักตั้งอยู่ในเมือง ต่างกับตึกแถวตรงที่มีบริเวณหน้าบ้านจัดเป็นสวนขนาดย่อมและจอดรถได้ ทาวน์เฮาส์ส่วนใหญ่มักเป็นแบบ 2 – 3 ชั้น ใช้เนื้อที่ค่อนข้างน้อย เนื่องจากเป็นที่ในเมืองราคาแพง

5.4 แฟลตหรืออพาร์ทเมนต์ ห้องชุด (Flat or apartment) เป็นที่อยู่อาศัยที่มีลักษณะคล้ายอาคารพาณิชย์ คือมีหลาย ๆ ชั้นแบ่งเป็นหลัง ๆ มีไว้เพื่อให้เช่าที่อยู่อาศัย อาจประกอบไปด้วย ห้องนอน ห้องรับแขก ห้องน้ำ

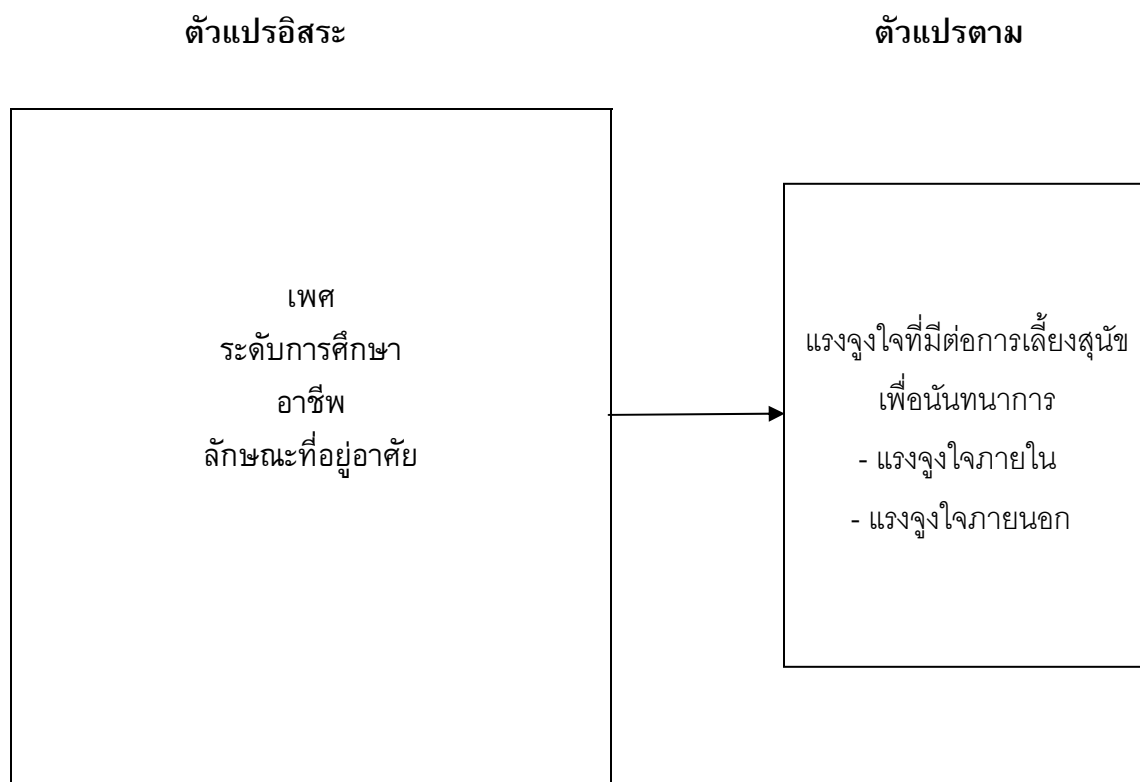
6. อินเทอร์เน็ต หมายถึง อินเทอร์เน็ต” มาจากคำว่า International Network เป็นเครือข่ายของการสื่อสารข้อมูลขนาดใหญ่ อันประกอบด้วยเครือข่ายคอมพิวเตอร์จำนวนมาก เชื่อมโยงแหล่งข้อมูลจากองค์กรต่าง ๆ ทั่วโลกเข้าด้วยกัน

คำว่า “เครือข่าย” หมายถึง การที่มีคอมพิวเตอร์ตั้งแต่ 2 เครื่องขึ้นไป เชื่อมต่อเข้าด้วยกันด้วยสายเคเบิล (ทางตรง) และหรือสายโทรศัพท์ (ทางอ้อม) มีผู้ใช้คอมพิวเตอร์และ มีการถ่ายเทข้อมูลระหว่างกัน

7. เว็บไซต์ หมายถึง หน้าเว็บเพจหลายหน้า ซึ่งเชื่อมโยงกันผ่านทางไฮเปอร์ลิงก์ ส่วนใหญ่จัดทำขึ้นเพื่อนำเสนอข้อมูลผ่านคอมพิวเตอร์ โดยถูกจัดเก็บไว้ในเว็ลด์ไวด์เว็บ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาเรื่อง “ แรงจูงใจที่มีผลต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการ ของประชาชนใน กรุงเทพมหานคร ” มีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมุติฐานของการวิจัย

1. ประชาชนที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร ที่มีเพศต่างกัน มีแรงจูงใจต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการ แตกต่างกัน
2. ประชาชน ที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีแรงจูงใจต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อ นันทนาการ แตกต่างกัน
3. ประชาชน ที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร ที่มีอาชีพต่างกัน มีแรงจูงใจต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการ แตกต่างกัน
4. ประชาชน ที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร ที่มีที่อยู่อาศัยลักษณะแตกต่างกัน มีแรงจูงใจต่อการเลี้ยงสุนัข เพื่อ นันทนาการ แตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาแรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการ ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร มีเอกสาร แนวความคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่ เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลและความรู้เกี่ยวกับสุนัข
 - 1.1 วิวัฒนาการของสุนัข
 - 1.2 ข้อควรพิจารณาก่อนเลือกเลี้ยงสุนัข
 - 1.3 ประเภทของสุนัข
 - 1.4 ความหมายของสัตว์เลี้ยง
 - 1.5 สุนัขเพื่อนผู้รู้ใจ
 - 1.6 เลี้ยงหมาอย่างธรรมชาติ
 - 1.7 สุนัขสัตว์เลี้ยงแสนรัก
2. แรงจูงใจ
3. แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการ
 - 3.1 ความหมาย และคุณลักษณะของนันทนาการ
 - 3.2 ความสำคัญของนันทนาการ
 - 3.3 ประโยชน์และคุณค่าของนันทนาการ
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยต่างประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยในประเทศ

1. ข้อมูลและความรู้เกี่ยวกับสุนัข

สุนัขกับคนเป็นเพื่อนกันมานานหลายศตวรรษนับตั้งแต่มนุษย์รู้จักคุณค่าแห่งความเชี่ยวชาญในการล่าสัตว์และเป็นผู้พิทักษ์ของสุนัข จนถึงปัจจุบันที่การมีสุนัขอยู่เป็นเพื่อนได้รับการยอมรับว่าเป็นแหล่งกำเนิดความสุขและความพึงพอใจอย่างลึกซึ้งแก่มนุษย์ (ธัญนันท์ มันทา. 2550:7) การศึกษาถึงแรงจูงใจที่มีผลต่อการเลี้ยงสุนัข จะเป็นประโยชน์ต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง ทั้งยังสามารถนำมาวางแผน แก้ไข ปรับปรุง และส่งเสริม การออกกฎหมายหรือพรบ.เกี่ยวกับการเลี้ยง และการควบคุมสุนัข จากการค้นคว้า เอกสาร บทความต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสุนัข มีผู้ได้ศึกษาไว้ดังนี้

1.1 วิวัฒนาการของสุนัข

(ชมพูพรรณ กังสะนันท์. 2551: ออนไลน์) สุนัข มีต้นกำเนิดมาจากสุนัขป่า โดยมนุษย์แถบขั้วโลกเหนือนำมาเลี้ยงเมื่อ 12,000 ปีมาแล้วเชื่อกันว่า สุนัขป่าตัวแรก เกิดขึ้นเมื่อ 100 ล้านปีที่แล้ว สมัยแรกเริ่ม ก็ไม่ได้มีลักษณะ เหมือนสุนัขในปัจจุบันนี้ กว่ามนุษย์จะรู้จักสุนัขที่หน้าตาเหมือนสุนัขในปัจจุบันนี้ จากรูปภาพโบราณอายุประมาณ 12,000 - 14,000 ปี ในยุโรปนักวิทยาศาสตร์คาดว่า ต้นกำเนิดของสุนัข น่าจะมาจากการผสมข้ามพันธุ์ ระหว่างสุนัขจิ้งจอก และ สุนัขป่า เพราะความเฉลียวฉลาด ความสามารถรอบตัว และ การเป็นสัตว์สังคมของมันนี่เอง ที่ทำให้มนุษย์นำมันมาเลี้ยง จนแพร่หลายไปทั่วโลก และ การอพยพข้ามถิ่น และ ทวีปต่างๆ นี้เองทำให้ สุนัขมีหลายพันธุ์ในประเทศจีน ชาวจีนมีความเชื่อว่า สุนัขที่ชื่อ "Fu" มีความซื่อสัตย์ และ นำความเจริญ มาให้ โดยมีลักษณะ คล้ายสุนัขพันธุ์ปักกิ่ง "ANUBIS" ซึ่งเป็นชื่อของ เทพเจ้าโรมัน ที่ตัวเป็นคน หัวเป็นสุนัขเชื่อว่า สุนัขเป็นเพื่อนที่ดีของคนมาช้านานแล้ว สมัยก่อนมนุษย์ เลี้ยงสุนัขไว้ใช้งานเป็นส่วนใหญ่ แต่ปัจจุบันนี้ จุดประสงค์ ในการเลี้ยงสุนัขได้เปลี่ยนเป็นการเลี้ยงเพื่อเป็นเพื่อนมากกว่า ทั้งนี้เนื่องจากอุปนิสัยที่น่ารักของสุนัขเอง ว่ากันว่าบรรพบุรุษของ สุนัขถือกำเนิดขึ้นมาตั้งแต่ 35 ล้านปีก่อน

เรื่องราวของสุนัข ถูกกล่าวขานสืบต่อมานับหมื่นนับพันปี จากหลักฐานภาพที่ปรากฏบนผนังถ้ำทำให้เชื่อกันต่อมาว่า มีการบูชาสุนัขเป็นเทพเจ้าในยุคอียิปต์โบราณกว่า 2,800 ปีมาแล้ว ขณะที่ในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติอังกฤษ พบมัมมี่ลูกสุนัข ซึ่งมีการระบุไว้ว่าถูกทิ้งไว้เป็นเครื่องบวงสรวงในสุสานอียิปต์ยุคโรมันในฐานะผู้นำวิญญาณผู้ตายไปยังปรโลกข้อคาดเดาเกิดขึ้นมากมาย ถึงต้นตอจุดกำเนิดของสุนัข ผลสรุปเชื่อได้ว่าสุนัขมีต้นกำเนิดมาจากสัตว์ป่า ซึ่งผ่านวิวัฒนาการจากสัตว์ดึกดำบรรพ์มากกว่า 37 ล้านปี สัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสุนัขเริ่มต้นขึ้นมาไม่ต่ำกว่า 12,000 ปี ในดินแดนอิสราเอลเคยพบหลักฐานฟอสซิลยุคแรกๆ ที่แสดงว่ามีการนำสุนัขมาเลี้ยง เป็นฟอสซิลของชนเผ่ายุคแรกที่ล่าสัตว์และหาของป่าถูกฝังศพโดยมีมือข้างหนึ่งโอบลูกสุนัขไว้

สารคดีจากเนชั่นแนลจีโอกราฟฟิก (National geographic) เผยข้อมูลว่าบรรดานักวิทยาศาสตร์มีข้อสันนิษฐานว่า มนุษย์เริ่มเลี้ยงสุนัขมากกว่า 14,000 ปีก่อน แต่ยังหาข้อยุติไม่ได้ว่าทำไมไปเพราะเหตุใด บ้างเห็นว่ามันลูกสุนัขป่ามาเลี้ยงโดยเลือกเอาตัวที่ดูน้อยกว่าและขออาหารเก่งกว่า บ้างก็ว่าสุนัขเข้ามาอยู่กับมนุษย์เองโดยปรับตัวให้เข้ากับวิถีชีวิตแบบใหม่ นั่นคือ การกินขยะที่

มนุษย์ทั้งไว้ จนสร้างสัญชาตญาณแก่สัตว์ในตระกูลที่กินของเหลือที่ไม่ค่อยตื่นคนเหล่านี้ คุ่นเคยกับวิถีชีวิตใหม่มากขึ้นเรื่อยๆ และรุ่นต่อๆ มาก็เชื่องขึ้นตามลำดับ ขณะที่ในระดับโมเลกุลและองค์ประกอบทาง ดีเอ็นเอ (D.N.A.) ของสุนัขก็ไม่ได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมากนัก

วิวัฒนาการของสุนัขสร้างความหลากหลายทางสายพันธุ์ ราวปลายปีศตวรรษที่ 19 บทบาทแห่งความสัมพันธ์ระหว่างสุนัขกับมนุษย์เด่นชัดขึ้นเมื่อผู้การคัตสายพันธุ์สุนัขอย่างจริงจัง จนมีการก่อตั้งสำนักทะเบียนเอกชนเพื่อปกป้องสายพันธุ์ทั้งในอังกฤษและอเมริกา ผู้ที่นิยมสุนัขส่วนใหญ่คุ้นหูจนถึงทุกวันนี้ก็คือ ชมรมผู้เพาะพันธุ์สุนัขแห่งอเมริกา หรือ เอเคซี (AKC : American Kennel Club) ซึ่งปัจจุบันมีสายพันธุ์สุนัขที่จดทะเบียนไว้มากกว่า 150 สายพันธุ์ พร้อมทั้งยังมีองค์กรสุนัขโลกอย่าง เอฟซีไอ (FCI : Federation Cynologique Internationale) ที่ทั่วโลกให้การยอมรับในเกณฑ์มาตรฐานของสุนัขทั่วโลกมากกว่า 350 สายพันธุ์ ซึ่งสุนัขพันธุ์ไทยหลังอานก็ได้รับการยอมรับจากองค์กรนี้แล้วเช่นกัน ในนามของ Thai Ridgeback Dog อันดับที่ 338 รับรองเมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2546 แม้จะมีความหลากหลายทางสายพันธุ์ที่คนกลุ่มหนึ่งให้ความสำคัญ สิ่งที่น่าสนใจที่สุดของสุนัขก็คือ วิวัฒนาการในการปรับตัวที่สามารถเข้ากับมนุษย์ได้ดีที่สุดในโลกก็ว่าได้ จากสัตว์ป่าดุตันที่ต้องหาทางดิ้นรนอยู่รอดถึงวันนี้ สุนัขกลายเป็นสัตว์ที่มีความสามารถเป็นผู้ตามและให้มนุษย์เป็นนายได้อย่างดี ซึ่งสิ่งที่ทำให้สุนัขอยู่รอดและได้รับความสนใจจากมนุษย์ก็คือ ความฉลาดแสนรู้ รวมถึงความซื่อสัตย์ของสุนัขที่ยึดมั่นกับเจ้านายที่แสดงออก อย่างการกระทำของสุนัขเอง

ในประเทศไทยความจงรักภักดีต่อมนุษย์ของสุนัข เป็นที่กล่าวขานสืบทอดกันมานานนับร้อยปี ดังเช่นเรื่องราวของ "ย่าเหล" สุนัขหลวงแสนรู้ตัวโปรดของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งเป็นสุนัขเพศผู้พันธุ์ทาง (ลูกผสม) ที่คอยตามเสด็จใกล้ชิดพระยุคลบาททุกครั้งที่เสด็จฯ ในเขตพระบรมมหาราชวัง ถ้าเห็นอะไรผิดปกติแปลกประหลาดเกิดขึ้น แม้แต่ผู้ที่ถวายความเคารพผิด ย่าเหล จะตรงเข้ากัดทันที ด้วยเกรงว่าจะเป็นอันตรายต่อพระองค์ ย่าเหล จะถวายความจงรักภักดีและสร้างความโปรดปรานได้เพียง 5 ปี ก็ต้องถูกกระสุนจากแรงริษยาของมนุษย์ รัชกาลที่ 6 ทรงเศร้าพระทัยมาก จึงโปรดเกล้าฯ ให้ต่อโลงศพปิดทองมูมโลงและแกะสลักเป็นรูปย่าเหลยืน รวมถึงสร้างอนุสาวรีย์ย่าเหล หล่อด้วยโลหะรมดำยืนอยู่บนแท่นประดิษฐานไว้หน้าพระตำหนักชาลีมงคลอาสน์ ในพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม กลายเป็นตำนานของสุนัขผู้จงรักภักดีต่อกษัตริย์ไทยให้สืบสานเรื่องเล่ากันถึงปัจจุบันไม่เพียงแต่เป็นเรื่องราวในอดีตหรือตำนาน

ความจงรักภักดีและแสนรู้ของสุนัขยังคงมีให้เห็นเสมอมา บทบาทของสัตว์เลี้ยงกลายเป็นเพื่อนผู้ซื่อสัตย์ที่ควรแก่การได้รับการเอาใจใส่อย่างที่สุด ซึ่งภาพของความสัมพันธ์ในยุคปัจจุบันเห็นได้ชัดถึงการแสดงความรักและเอาใจใส่ของเจ้าของ นับตั้งแต่เรื่องอาหาร ความสะอาด ที่อยู่อาศัย รวมถึงการผ่อนคลายผ่านรูปแบบบริการต่างๆ ที่เพิ่มรูปแบบและเพิ่มจำนวนขึ้นอย่างรวดเร็ว

จากหลักฐานทางด้านโบราณคดีทำให้เราทราบคร่าว ๆ ว่าคนกับสุนัขอยู่ด้วยกันมากกว่า 14,000 ปีแล้ว โดยส่วนใหญ่คิดว่าเกิดจากการที่คนและสุนัขรู้สึกถึงประโยชน์ของกันและกัน อย่างหมาป่าก็มาเก็บเศษอาหารที่คนกินเหลือแล้วทิ้งไว้ในขณะเดียวกันคนก็ได้ประโยชน์ด้านความปลอดภัย เพราะว่าสุนัขจะเป็นเหมือนสัญญาณเตือนภัยโดยการเห่าหากมีสัตว์ป่าหรือคนจากที่อื่นเข้ามาในบริเวณของเค้า

หลังจากที่เห็นประโยชน์ของกันและกันนาน ๆ วันเข้า จึงทำให้ความกลัวที่สุนัขมีต่อคนลดลง และเชื่องมากขึ้น มนุษย์จึงเริ่มเอาสุนัขมาฝึกและช่วยทำงาน เนื่องจากสุนัขเป็นสัตว์สังคมโดยมีจำฝูงเป็นผู้นำและก็ไม่ยากเลยที่คนจะทำให้เค้ารู้สึกว่าเป็นจำฝูงหรือนายได้ นอกจากนั้นแล้วอุปนิสัยความเป็นนักล่าโดยสัญชาตญาณที่สุนัขมีนั้นทำให้สุนัขถูกใช้งานมาอยู่กับคนโดยตลอดตั้งแต่สมัยโบราณแล้ว อย่างเช่น สมัยกรีกโบราณใช้สุนัขพันธุ์ Greyhound ในการล่ากระต่าย พวกชาวโรมันก็ใช้สุนัขในสงคราม และยังใช้ในการต้อนและเฝ้าปศุสัตว์ด้วย

ผ่านไปอีกหลายร้อยปีความสามารถของสุนัขในการทำงานร่วมกับคนก็พัฒนาขึ้นมาเรื่อย ๆ จนมนุษย์เห็นว่าสุนัขสามารถช่วยในการในการนำเหยื่อกลับมาให้เจ้าของที่มีอาชีพเป็นพรานได้เวลาเค้าออกไปในป่าเพื่อล่าสัตว์ อย่างเช่น สุนัขพันธุ์ โกลเด้น รีทรีฟเวอร์ (Golden Retriever) หรือ ลาบาดอร์ รีทรีฟเวอร์ (Labrador Retriever) สุนัขพันธุ์ ไซบีเรียน ฮัสกี้ (Siberian Husky) ที่อยู่ทางขั้วโลกเหนือก็สามารถฝึกให้ลากเลื่อนได้

ส่วนสุนัขพันธุ์เล็กๆส่วนใหญ่เลี้ยงเอาไว้เป็นเพื่อน แต่สุนัขสายพันธุ์เทอร์เรีย เช่น แจ็ค รัสเซล เทอร์เรีย (Jack Russell Terrier) ก็ช่วยกำจัดศัตรูพืชในไร่และสวนอย่างพวกหนูได้ดีเพราะมีนิสัยชอบขุดไปหารังของพวกนี้แล้วกำจัด ทั้ง

ปัจจุบันนี้ความสามารถในการทำงานของสุนัขยังมีประโยชน์มากขึ้นไปอีก อย่างที่เราจะเห็นว่าทางราชการทั้งทหารและตำรวจได้ใช้สุนัขหลากหลายพันธุ์ เช่น พันธุ์ เยอรมัน เชพเพิร์ด (German Shepherd) หรือ พันธุ์ อัลซาเซียน (Alsatian) หรือที่เรียกติดปากกันว่าสุนัขตำรวจ และ ลาบาดอร์ รีทรีฟเวอร์ (Labrador Retriever) ก็ใช้กันเยอะเพราะฉลาดและมีความอดทนสูง ทางราชการได้ใช้สุนัขเหล่านี้ในการตามล่าคนร้าย ค้นหากระเป๋าค้นหาภัยเสพติด และเป็นสุนัขกู้ภัย เหตุการณ์ล่าสุดที่เราเห็นสุนัขทำงานก็คือหลังจากเกิดสึนามิ ส่วนสุนัขพันธุ์ Labrador Retriever นั้นนอกจากใช้ในงานราชการแล้ว ก็ยังเป็นสุนัขนำทางคนตาบอดได้อีกด้วย แต่กว่าจะเป็นได้ต้องเลือกแล้วเลือกอีกและต้องฝึกอย่างหนักและใช้เวลานาน อย่างสุนัขที่ใช้ในปศุสัตว์อย่างการต้อนแกะก็มีหลายพันธุ์เช่น พันธุ์บอร์เดอร์ คอลลี (Border Collie) ออสเตรเลียนแคทเทิล (Australian Cattle Dog) หรือ ออสเตรเลียน ฮีลเลอร์ (Australian Heeler)

1.2 ข้อพิจารณาก่อนเลือกเลี้ยงสุนัข

การเลือกสุนัขมาเลี้ยงนั้นต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่างในการตัดสินใจ ได้แก่ สุขภาพ ลักษณะภายนอก และนิสัย รวมทั้งขนาดของสุนัขเมื่อโตเต็มที่ อย่างไรก็ตาม การตัดสินใจด้วยขนาดของสุนัขก็อาจจะผิดพลาดได้ เช่น สุนัขพันธุ์เกรย์ฮาวนด์ซึ่งมีขนาดใหญ่ แต่จะสร้างความวุ่นวายในบ้านน้อยกว่าสุนัขขนาดเล็ก แต่ชนกว่า เป็นต้น แม้ว่ามนุษย์จะนำสุนัขมาเลี้ยงเป็นเวลานาน จะมีลักษณะแตกต่างจากต้นกำเนิดมาก แต่สัญชาตญาณตามต้นกำเนิดมักจะคงอยู่ ดังนั้น การเลือกลูกสุนัขมาเลี้ยงไม่ควรพิจารณาจากลักษณะ ภายนอกเพียงอย่างเดียว แต่ควรศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับสายพันธุ์และต้นกำเนิดของสุนัข ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีผลต่อนิสัยและพฤติกรรมของสุนัข (การดูแลสุนัข. 2551: ออนไลน์).

สุนัขขนาดเล็กและสวยงาม การเลี้ยงสุนัขหอยหรือสุนัขขนาดเล็ก เช่น พันธุ์ปาปิยอง มีข้อดีกว่าพันธุ์ใหญ่ คือประหยัดค่าอาหารได้มากกว่า นอกจากนี้สุนัขพันธุ์เล็กมักจะฉลาด สอนง่าย มีเสน่ห์ ช่างประจบ และเหมาะสำหรับเด็ก จึงยังคงได้รับความนิยมเลี้ยงอยู่มาก ความเข้าใจที่ว่าสุนัขขนาดเล็กต้องการพื้นที่ในการเลี้ยงน้อย คงจะไม่จริงเสมอไป โดยเฉพาะสุนัขเทอร์เรียร์ ซึ่งเป็นสุนัขที่เคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลาและชอบวิ่งเล่นในที่กว้างๆ

สุนัขล่าเนื้อ สุนัขล่าเนื้อขนาดเล็ก เช่น พันธุ์บีเกิล เป็นสัตว์เลี้ยงที่ดี ขนสั้น ดูแลง่าย ว่องไว และร่าเริง ธรรมชาติของสุนัขล่าเนื้อที่มีความสามารถในการดมกลิ่น มักจะฝึกให้เชื่อฟังได้ยาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อได้กลิ่นอะไรบางอย่าง มักจะไม่ค่อยเต็มใจกลับมาเมื่อถูกเรียกกลับ นอกจากนี้สุนัขล่าเนื้อมักจะมีอาการตะกละอยู่ในตัว

สุนัขพันธุ์สเปเนียล สุนัขที่ใช้ในกีฬาล่าสัตว์ ซึ่งได้รับกว่าพัฒนาให้ทำงานใกล้ชิดกับมนุษย์ เช่นพันธุ์อิงลิช สปริงเกอร์ สเปเนียลเป็นสัตว์เลี้ยงที่ดีมาก แต่ต้องการพื้นที่สำหรับการวิ่งออกกำลังกาย และต้องการการดูแลรักษาขนอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะบริเวณใบหูซึ่งขนาดใหญ่และห้อยปรก ทำให้หูห้อยอยู่ตลอดเวลา ถ้าดูแลไม่ดีอาจก่อให้เกิดปัญหาเมื่อสุนัขอายุมากขึ้น โดยเฉพาะการติดเชื้อในหูเป็นปัญหาที่พบได้บ่อย ปัญหานี้อาจลดได้โดยการใช้แชมพูอาบน้ำกันลึกมากๆ เพื่อให้ใบหูทั้งสองข้างห้อยอยู่นอกแชมพู และไม่ควรเสียดอาหาร

สุนัขอารักขาหรือสุนัขเฝ้ายาม สุนัขพันธุ์ที่เหมาะสมสำหรับงานเฝ้ายาม เช่น พันธุ์โดเบอร์แมนน์ ได้รับความนิยมมากในระยะหลังๆนี้ อย่างไรก็ตามสุนัขเฝ้ายามส่วนมากมักจะมีพฤติกรรมของสุนัขใช้งาน และชอบแสดงความเหนือกว่า ดังนั้น จึงต้องฝึกให้เชื่อฟังคำสั่งตั้งแต่วัยเล็ก เพื่อให้ไม่สร้างปัญหาเมื่อสุนัขโตขึ้น

สุนัขขนาดใหญ่ที่ดี สุนัขพันธุ์ใหญ่ เช่น เกรทเดนอาจจะไม่เป็นที่สนใจของคนส่วนมาก แต่ก็เป็นสุนัขที่เรียบร้อย และเจียบขีมิไม่น่ากลัว หรือก้าวร้าว เหมือนขนาดหรือรูปร่าง ข้อดีสำหรับสุนัขพันธุ์ใหญ่ก็คือ ค่าอาหารที่สูงมาก และต้องการสถานที่ค่อนข้างกว้าง

การเลือกลูกสุนัข

หลังจากตัดสินใจเลือกพันธุ์ ก็อาจหาซื้อลูกสุนัขได้จากฟาร์มสุนัขใกล้บ้าน โดยหารายชื่อได้จากวารสารต่าง ๆ หรือจะติดต่อผ่านสมาคมผู้เลี้ยงสุนัขก็ได้ ราคาลูกสุนัขจะแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับสายพันธุ์ และความยากง่ายในการหาลูกสุนัขพันธุ์นั้นๆ ลูกสุนัขมักจะหย่านม และพร้อมจะไปอยู่กับเจ้าของใหม่ เมื่ออายุได้ประมาณ 9 สัปดาห์ หลังจากนั้นควรพาไปตรวจร่างกายกับสัตวแพทย์ การเลี้ยงสุนัขไม่จำเป็นต้องเป็นสุนัขพันธุ์แท้เท่านั้น สุนัขพันธุ์ทาง ก็อาจเป็นสัตว์เลี้ยงที่ดีได้และยังช่วยประหยัดราคาไม่แพง แต่ปัญหาก็คือ การประมาณขนาดของลูกสุนัขพันธุ์ทางเมื่อโตเต็มที่อาจจะค่อนข้างลำบาก

ข้อสำคัญในการเลือกสุนัข มีดังนี้ คือ

1. ประการแรกที่สำคัญ คือ ตา ตาจะต้องใส ไม่มีจุดต่าง ฝ้าขาว โดยเฉพาะที่แก้วตา และสีตาของลูกสุนัข อาจมีสีตาแตกต่างกันได้บ้างตามแต่ละสายพันธุ์ของสุนัข แต่สีตาควรจะมีสีเหมือนกันทั้งสองข้าง
2. หู ควรจะมีใบหูที่สะอาดทั้งคู่ ทั้งใบหูและรูหู ลูกสุนัขอาจจะมีขี้หูได้บ้าง ขี้หูจะมีสีน้ำตาล ที่สำคัญต้องไม่มีอาการบวมแดง เป็นหนองเพราะอาจเป็นหูน้ำหนวกได้
3. จมูก จะต้องมีความชื้นและเป็นมัน ไม่แห้งผาด มีความชื้น หมายถึง น้ำ ใสๆ เล็กน้อย ไม่ใช่เหนียว หากมีน้ำในจมูก เป็นสีเหลือง-เขียวหมายถึงสุนัขนั้นเจ็บป่วย ไม่สบาย
4. ปาก เหงือกและลิ้นมีสีชมพู สดใส ไม่ซีด ไม่มีฝ้าขาว ปากมีกลิ่นสะอาด หากเหงือกมีสีซีดขาว มักเกิดจากพยาธิ โดยเฉพาะพยาธิ ปากขอ ถ้ามีพยาธิปากขอมากๆ อาจทำให้ถึงตายได้
5. ฟัน สุนัขต้องมีฟันที่ขาวสะอาดไม่ผุกร่อน หรือ มีสีเหลือง ลูกสุนัขที่มีฟันเหลืองมักเกิดจาก การขาดวิตามิน แร่ธาตุ ขาดสารอาหาร เนื่องจากถูกเลี้ยงมาอย่างไม่สมบูรณ์ ฟันเป็นส่วนที่สำคัญ สามารถรู้อายุลูกสุนัข จากฟันได้ด้วย
6. ผิวหนัง จะต้องสะอาด ไม่แห้งกร้าน ไม่เป็นด่างเป็นดวง หรือมีเม็ดตุ่ม ผื่นแดง ขนจะฟูนิ่ม เป็นมันเล็กน้อย ลูกสุนัขที่มีขนเงางามยิ่งดีอย่าเลือกลูกสุนัขที่มีขนหลุดเป็นหย่อมๆ อาจเป็นโรคที่เกิดจากเชื้อรา กลาก เกื้อน
7. ท้องป่อง ลูกสุนัขที่มีตัวเล็ก แต่ท้องป่อง ใหญ่ผิดปกติ มักจะมีพยาธิอยู่มากควรหลีกเลี่ยงที่จะซื้อ มิเช่นนั้น ผู้เลี้ยงจะต้องซื้อยาถ่ายพยาธิให้สุนัข
8. อุจจาระ เป็นส่วนที่สำคัญ จะได้ดูถึงความผิดปกติของร่างกาย ระบบขับถ่าย ถ้าลูกสุนัขถ่ายเหลว หรือถ่ายออกมา เป็นมูกเลือด อาจเกิดจากพยาธิ หรือเป็นบิด ไม่ควรเลือกลูกสุนัขที่มีการถ่ายผิดปกติ 9. โครงสร้าง โดยทั่วไป ก็คือ หัว ลำตัว แขน ขา ดูแล้วเป็นปกติ เช่น นิ้วไม่กุด ตัวหนาไป ข้อศอกไม่โค้งคองอ กระดูกไม่โปนออกมาขาไม่เป๋ เลือกลูกสุนัขที่มีลักษณะปกติ

9. อุปนิสัย เป็นสิ่งที่จะบ่งบอกความมีสุขภาพจิตใจและสุขภาพกายดี ลูกสุนัขที่ซื่อสัตย์ชอบหลบมุมไม่ออกมา เป็นมิตรอาจเกิดจากความหวาดกลัว เพราะถูกเลี้ยงดูมาไม่ดี เคยโดนตีแรงๆ มาก่อน

1.3 ประเภทของสุนัข

ดร.เจวิต บรูนเนอร์และแซม สตอลส์ (2550: 26-28) ได้กล่าวไว้ว่า ตลอดเวลาที่ผ่านมา สุนัขถูกนำมาเข้าสังคมมนุษย์จนไม่สามารถแยกจากกันได้ สุนัขถูกนำมาฝึกเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของมนุษย์ ตลอดเวลาไม่ว่าจะเป็น กีฬาล่าสัตว์ซึ่งมีสุนัขร่วมล่าด้วย การทำสงครามซึ่งมีสุนัขร่วมเป็นหน่วยจู่โจม ค้นหาวัตถุระเบิด ตลอดจนเป็น สุนัขระเบิดพลีชีพ ในแวดวงบันเทิง สุนัขถูกนำมาแสดงโชว์ต่างๆ ถูกนำมาแสดงภาพยนตร์ ถูกนำเป็นแบบของภาพยนตร์การ์ตูน จน ถึงกระทั่งเป็นรูปสัญลักษณ์ของพรรคการเมืองในบางประเทศ เพราะเหตุที่สุนัขถูกจำแนกไปใช้งานในหลายลักษณะ มนุษย์จึง พยายามพัฒนาสายพันธุ์สุนัขให้เหมาะแก่การใช้งานในแต่ละประเภท เช่นสุนัขเฝ้ายามควรมีลักษณะตื่นตัว เชื่อคำสั่งดี รูปร่างใหญ่ เปรี้ยวมีพลัง สุนัขเลี้ยงเป็นเพื่อนในบ้าน ควรตัวเล็ก ช่างประจบ รักเจ้าของและเด็ก สุนัขล่าสัตว์ควรรูปร่างเพรียว ว่องไว มีการดม กลิ่นที่ดีถ้าเป็นบริเวณใกล้น้ำ ควรว่ายน้ำได้ดีด้วย เป็นต้น ดังนั้นหลังจากการพัฒนาสายพันธุ์สุนัขเลี้ยงมานับร้อยนับพันปี จนแต่ละ สายพันธุ์แน่นอนเป็นเอกลักษณ์ประจำพันธุ์แล้ว เราจะเรียกสุนัขเลี้ยง ที่ถูก พัฒนา สายพันธุ์ เหล่านี้ว่า สุนัข พันธุ์ แท้ แบ่ง ออก ได้ ถึง มากกว่า 300 สายพันธุ์ทั่วโลก แต่สามารถแบ่งเป็นชนิดหลักๆตามลักษณะงานของสุนัขได้ดังนี้

1. สุนัขทำงาน (WORKING DOGS) สุนัขที่ถูกพัฒนาสายพันธุ์เพื่อการใช้งานเฉพาะกิจโดยตรง เช่นเพื่อเฝ้ายามหรือเป็นบอดี้การ์ด เช่น โดเบอร์แมน พินช์เชอร์ (DOBERMAN PINCHER) บ็อกเซอร์ (BOXER) ร็อตไวเลอร์ (ROTTWEILER) เกรทเดน (GREATDANE) ฯลฯ เพื่อต้อนฝูงสัตว์ (แกะ แพะ วัว ม้า) เช่น เยอรมัน เชพเพิร์ด (GERMAN SHEPHERD) เบลเกียน ชีพด็อก (BELGIAN-SHEEPDOG) ออสเตรเลียน แคทเทิล (AUSTRALIAN CATTLE) เพื่อช่วยชีวิตคน ช่วยคนพิการ เช่น เซนต์เบอร์นาร์ด (ST. BERNARD) นิวฟาวด์แลนด์ (NEWFOUNDLAND) ฯลฯ ใช้ลากเลื่อนในแถบขั้วโลก เช่น อลาสกา มาลามิว (ALASKA MALAMUTE) เอสกิโม (ESKIMO DOG) ซามอย (SAMOYED) ไซบีเรียน ฮัสกี้ (SIBERIAN HUSKY) ฯลฯ และงานอื่นๆเท่าที่สุนัขจะถูกฝึกให้ช่วยได้ สุนัขในกลุ่มพันธุ์นี้มีอยู่เกือบ 100 สายพันธุ์ และน่าภูมิใจที่ หนึ่งในสุดยอดสายพันธุ์สุนัข ทำงาน นี้ มีสุนัขพันธุ์“ไทยหลัง อาน”หรือที่ชาวต่างประเทศรู้จักกันดีในนาม ไทยริดแบคTHAI RIDGEBACK เป็นหนึ่งในสายพันธุ์ที่เริ่มเป็นที่นิยมเลี้ยง กันทั่วโลกในปัจจุบัน

2. สุนัขล่าสัตว์ (HUNTING DOGS) สุนัขในกลุ่มนี้ จะถูกฝึกเพื่อใช้ในการล่าสัตว์โดยตรง จึงมีการพัฒนาสายพันธุ์ในด้านความปราดเปรียว คล่องตัว และการดมกลิ่นที่ดีมากๆ

เช่น พอยต์เตอร์ (POINTER) เวมาลาเนอร์ (WEIMARANER) สเปนเนียน (SPANIEL) กิฟฟอน (GRIFFON) ทั้งยังถูกพัฒนาให้มีความสามารถในการขุดหาสัตว์จำพวกกระต่าย หรือหนู ที่มักซ่อนตัวในโพรงดิน

3. คอมพานีเยน ด็อก (COMPANION DOGS) เป็นกลุ่มสุนัขที่ถูกพัฒนาสายพันธุ์ให้อยู่ร่วมกับมนุษย์ภายในบ้าน เพื่อเป็นเพื่อน เล่นกับเด็ก และ ฝ้าบ้านด้วย เช่น ดัลเมเชียน (DALMATIAN) พุดเดิล (POODLE) สปริตซ์ (SPITZ) ชเนาส์เซอร์ (SCHNAUZER) บูลด็อก (BULL DOG) เชา เชา (CHOW CHOW) ปัก (PUG) ฯลฯ กลุ่มนี้มีอยู่เกือบ 30 สายพันธุ์ เมื่อราวปี 2540 สมาคมผู้เลี้ยงสุนัขไทยได้พยายามเสนอชื่อ สุนัขพันธุ์ไทย บางแก้ว เข้าจดทะเบียนเป็นสุนัขพันธุ์ไทยแท้อีกหนึ่งพันธุ์ และสำเร็จได้ในเวลาต่อมา ซึ่งจัดเข้าได้กับกลุ่มพันธุ์สุนัขนี้

4. เกรฮาว์น (GREY HOUNDS) กลุ่มนี้ได้ถูกพัฒนามาเพื่อการแข่งขันวิ่งสุนัขเป็นหลัก จึงมีรูปร่างเพรียว แข็งแรง ขาวยาว แต่ปัจจุบันการแข่งขันนิยมน้อยลง สุนัขกลุ่มพันธุ์นี้จึงถูกให้ปรับตัวเข้ามาเลี้ยงในบ้านบ้าง ฝ้าบ้านและเล่นกับเด็กด้วย มีอยู่ประมาณ 10 กว่าสายพันธุ์

5. เทอร์เรีย (TERRIERS) นับเป็นกลุ่มสุนัขที่มนุษย์นิยมเลี้ยงมาก เพราะน่ารัก สวยงาม ขนาดไม่ใหญ่ ที่สำคัญคือเลี้ยงง่าย รักเจ้าของ และ ฝ้าบ้านได้ดี กลุ่มนี้มีทั้งชนิดขนสั้น และขนยาว มีอยู่ราว 30 สายพันธุ์

6. ทอย (TOYS) หลังจากการพัฒนาความเป็นอยู่ของมนุษย์ที่มีจำนวนมากขึ้น ที่อยู่อาศัยราคาแพง พื้นที่ในการอยู่อาศัยเล็กลง การมี สุนัขที่ขนาดใหญ่ย่อมไม่เหมาะต่อการเลี้ยงดู แต่เนื่องจากมนุษย์ยังขาดสุนัข เพื่อนผู้ซื่อสัตย์ไม่ได้ จึงได้พัฒนา สายพันธุ์ สุนัขดั้งเดิม หรือจากกลุ่มสายพันธุ์อื่นที่กล่อมมาข้างต้นให้มีขนาดเล็กลงมาก สามารถอุ้มไปไหนต่อไหนได้ กินน้อย ถ่ายน้อย ไม่สร้างภาระให้ผู้เลี้ยงดู สุนัขกลุ่มนี้ได้แก่ ปักกิ่ง พุดเดิลทอย ปอมเปอเรเนียน ฯลฯ สุนัขในกลุ่มนี้ปัจจุบันได้รับความนิยมในการเลี้ยงมากที่สุด มีอยู่ราว 25 สายพันธุ์

1.4 ความหมายของสัตว์เลี้ยง

กิจ ตรีพัฒนา(2528: 162) กล่าวว่าสัตว์เลี้ยง หมายถึง Pets หรือ Domestic animals รวมถึงสัตว์เลี้ยงทดลองและสัตว์ป่าบางชนิด เช่น สุนัข แมว ชะนี ลิง เสือปลา อีเห็น ชะมด กระเจง

กฤตินี ญัฐวุฒิสัทธา (2551.ออนไลน์) อาจารย์สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจ ศศินทร์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กล่าวถึงสัตว์เลี้ยงว่า ครอบครัวที่ไม่ใช่มีเพียงมนุษย์เป็นองค์ประกอบ แต่หมายรวมถึง สัตว์เลี้ยง อย่างสุนัข แมว นก หรือ ปลา ในอเมริกามีการศึกษาตลาดสัตว์เลี้ยงมาหลายสิบปีแล้ว เพราะเห็นเม็ดเงินมหาศาลที่คนทุ่มลงไปกับการหาสัตว์เลี้ยงมาไว้ในครอบครอง ดูแลฟูมฟัก รวมไปถึงเมื่อยามสัตว์เลี้ยงเหล่านี้เจ็บป่วยและต้องจากไป

ฤทัย เหมะผดุงกุล(2542:4) กล่าวว่าสัตว์เลี้ยง หมายถึง สัตว์ต่างๆที่อยู่ภายใต้การควบคุมของมนุษย์ตลอดชีวิต และมนุษย์สามารถควบคุมดูแลและผสมพันธุ์เหล่าไปในทิศทางได้ไม่มากนัก

จิระวัฒน์ เข็มสวัสดิ์ (2550: ออนไลน์) รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ กล่าวว่าสัตว์เลี้ยงที่ได้รับความนิยมสูงสุดมาตลอดจนถึงปัจจุบันคือ สุนัข ตามด้วย แมว จำนวนแมวที่มีเจ้าของทั่วประเทศมีประมาณราว 30% ของ จำนวนสุนัข ชนิดสัตว์เลี้ยงที่นิยมรองลงมาก็คือ นกและไก่สวยงาม ในปัจจุบันการปศุสัตว์ของประเทศไทยในส่วนใหญ่ที่เป็นอาหารถือว่ามีพัฒนาและสามารถส่งออกเป็นที่ยอมรับในตลาดโลกเป็น ขณะที่ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสัตว์เลี้ยงเติบโตปีละประมาณ 10% ตั้งแต่ปี 2544 และคาดว่าจะมูลค่าตลาดในปี 2550 มากกว่า 10,000 ล้านบาท ทั้งนี้สืบเนื่องจากการผลิตผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับสัตว์เลี้ยงของไทยในปัจจุบัน มีความสามารถในการผลิตเพื่อป้อนตลาดต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งได้รับการยอมรับทั้งในด้านคุณภาพและมาตรฐานการผลิต ทำให้มูลค่าการส่งออกมีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าไทยยังต้องมีการพึ่งพาสินค้านำเข้าอยู่บ้างเนื่องจากเป็นสินค้าที่ยังมีการผลิตไม่มากนัก ซึ่งจะตอบสนองความต้องการของผู้เลี้ยงเพียงบางกลุ่มเท่านั้น

1.5 คู่มือสุขภาพสุนัข

วิชัย กุศลกุล(2550: 5-6) ได้กล่าวว่า ในสภาพสังคมปัจจุบัน หลายคนมีความเป็นอยู่ที่ต้องดิ้นรน เพื่อการมีชีวิตอยู่อย่างสุขสบาย หรือบางคนเพียงเพื่อการอยู่รอด ทำให้บางคนเกิดความเครียด ดังนั้นการผ่อนคลายความเครียดจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง มิฉะนั้นคงจะมีผู้ป่วยทางจิตเพิ่มขึ้นมากมายในสังคม วิธีการผ่อนคลายความเครียดมีอยู่หลายวิธี ขึ้นอยู่กับฐานะและความสามารถของแต่ละบุคคล บางคนอาจชอบหนังสือตลกเพื่อให้ได้อารมณ์ขัน สัมผัสเรื่องตลกๆเสียชั่วคราว บางคนอาจดูหนังตลกแล้วก็ปล่อยเสียงหัวเราะออกมาดังๆ ทำให้รู้สึกปลอดโปร่งโล่งใจไปชั่วขณะ หรือบางคนอาจใช้ศาสนาเข้าช่วย เพื่อให้จิตใจว่าง หรือละวางเสียชั่วคราว ยังมีคนอีกกลุ่มหนึ่งที่ทั้งเครียดทั้งเหงา แต่มีฐานะอำนวย คือมีความพร้อมทั้งในด้านที่พักอาศัยและมีเวลา บุคคลเหล่านี้อาจจะชอบสัตว์เลี้ยง เพราะมันสามารถแสดงอาการโต้ตอบ ให้ความจงรักภักดี และเชื่อฟัง ซึ่งส่งผลตอบแทนทางจิตใจ จากการที่รู้สึกที่สัตว์เลี้ยงเหล่านั้นอยู่ในโอวาทเรา เราบังคับมันได้ ทำให้เกิดความภูมิใจเล็กๆแฝงอยู่ เป็นการผ่อนคลายให้หายเครียดและเหงาได้

สุนัขเป็นสัตว์เลี้ยงที่มีความน่ารัก ซื่อสัตย์ รักเจ้าของ เฉลียวฉลาด เป็นเพื่อนที่แสนดี และเป็นที่ยอมรับกันมากที่สุดในบรรดาสัตว์เลี้ยงทั้งหลาย การเลี้ยงสุนัขนั้นไม่เพียงแต่แค่ให้อาหารสุนัขเท่านั้น ผู้เลี้ยงสุนัขจะต้องให้ความรัก ความอบอุ่น การดูแล และการเอาใจใส่ต่อสุนัขด้วย ในบรรดาสัตว์เลี้ยงต่าง ๆ นั้น สุนัขเป็นสัตว์ที่มีผู้นิยมเลี้ยงกันมาก ไม่ว่าจะไปในท้องถนนใดก็จะพบเห็นสุนัขอยู่เสมอ ถ้าถามคนที่เลี้ยงสุนัขว่าเหตุใด ทำไมถึงเลี้ยงสุนัข ก็จะได้คำตอบว่าเพราะรักสุนัข

เนื่องจากสุนัขเป็นสัตว์ที่มีความซื่อสัตย์ รักเจ้าของ สุนัขมีความเป็นเพื่อนที่บริสุทธิ์อย่างแท้จริงต่อคนเรา จึงทำให้ผู้เลี้ยงเกิดความเพลิดเพลิน ความเอาใจใส่ ไม่เกิดความเบื่อหน่ายในการเลี้ยง แม้ว่าจะมีงานยุ่งแค่ไหนหรือจะต้องเดินทางไปไหนไกลๆ ก็ยังมีความห่วงใย ซึ่งเป็นความรักความผูกพันกันอย่างบริสุทธิ์ ปัจจุบันมีผู้นิยมเลี้ยงสุนัขกันเป็นจำนวนมาก และมีไม่น้อยที่มีอาชีพเสริมด้วยการขายลูกสุนัข ซึ่งทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่เลวเลย แต่ปัจจัยสำคัญที่สุดในการเลี้ยงสุนัข คือ ต้องมีใจรักสุนัขและมีเวลาพอที่จะเอาใจใส่สุนัขที่เราเลี้ยง ก่อนการตัดสินใจที่จะเลือกเลี้ยงสุนัข จะต้องถามตัวเองก่อนว่าต้องการเลี้ยงสุนัขเพื่อวัตถุประสงค์อะไร เพื่อเฝ้าบ้านหรือเป็นเพื่อนเล่น เพื่อความสวยงาม เพื่อการกีฬา หรือเพื่อการค้า สุนัขแต่ละสายพันธุ์มีลักษณะพิเศษและนิสัยเฉพาะพันธุ์ ดังนั้น เพื่อไม่ให้เกิดความผิดหวังในการเลือกซื้อสุนัข จึงควรทำการศึกษาข้อมูลให้พร้อมก่อนการตัดสินใจซื้อสุนัขพันธุ์นั้นๆ มาเลี้ยง โดยศึกษาลักษณะเด่นและนิสัยในแต่ละสายพันธุ์ก่อนว่า ตรงตามที่ต้องการหรือไม่ และสุนัขที่มีลักษณะตามที่เราต้องการนั้นมีพันธุ์อะไรบ้าง นอกจากนี้ต้องคำนึงด้วยว่าสุนัขพันธุ์ที่จะเอามาเลี้ยงนั้นควรเหมาะสมกับปัจจัยและสิ่งแวดล้อมของผู้เลี้ยงหรือไม่ เช่น สถานที่เลี้ยง เป็นบ้านเล็กหรือบ้านใหญ่ อยู่แฟลตหรือคอนโด สุนัขบางพันธุ์รูปร่างสูงใหญ่ เช่นพันธุ์เกรตเดน ถึงแม้ว่าจะเป็นที่ถูกใจของผู้ที่ต้องการเลี้ยง แต่ไม่เหมาะสมสำหรับคนที่อยู่ในเมืองใหญ่หรือบ้านเล็กๆ และผู้ที่ไม่ชอบเดิน เนื่องจากสุนัขพันธุ์นี้จำเป็นต้องมีการออกกำลังกายมากๆ วิถีของผู้เลี้ยงและสมาชิก สุนัขในแต่ละพันธุ์จะเหมาะสมกับวิถีของผู้เลี้ยงและอายุของสมาชิกในบ้านแตกต่างกัน บางพันธุ์เข้ากับเด็กได้ดี บางพันธุ์เข้ากับผู้สูงอายุได้ดี จึงต้องคำนึงถึงอายุของผู้เลี้ยงและบรรดาสมาชิกในบ้านด้วย ฐานะทางการเงิน สุนัขบางพันธุ์โดยเฉพาะสุนัขพันธุ์ใหญ่จะมีราคาแพง และสิ้นเปลืองค่าอาหารและค่าใช้จ่ายอื่นๆ มากกว่าสุนัขพันธุ์เล็ก จึงต้องคำนึงถึงฐานะทางการเงินว่าสู้ได้แค่ไหนการนับเทียบอายุของสุนัข เพื่อที่เราจะได้รู้ถึงพฤติกรรม การพัฒนาทางสมอง ตลอดจนความพร้อมในการสืบพันธุ์ของสุนัขแต่ละตัว ดังนั้นจะขอแสดงตารางเปรียบเทียบดังตารางต่อไปนี้

ตารางเปรียบเทียบอายุคนกับสุนัข

อายุสุนัข	คูณด้วย	เทียบเท่าอายุคน
2 เดือน	7	14 เดือน
6 เดือน	10	5 ปี
8 เดือน	12.5	9 ปี
12 เดือน (1ปี)	14	14 ปี
18 เดือน (1 ปีครึ่ง)	13.3	20 ปี
2 ปี	12	24 ปี
3 ปี	10	30 ปี
4ปี	9	36 ปี
5 ปี	8	40 ปี
6 ปี	7	42 ปี
7 ปี	7	49 ปี
8 ปี	7	56 ปี
9 ปี	7	63 ปี
10 ปี	6.5	65 ปี
11 ปี	6.5	71 ปี
12 ปี	6.3	75 ปี
13 ปี	6.2	80 ปี
14 ปี	6	84 ปี
15 ปี	5.8	87 ปี
16 ปี	5.6	89 ปี

ภาพประกอบ 2 การนับเทียบอายุคนกับสุนัข

สุนัขกลุ่ม สุนัขทำงาน (WORKING DOGS) จะมีอายุเฉลี่ยที่ 10 – 12 ปี และกลุ่ม เทอเรีย (TERIERS) จะเฉลี่ยประมาณ 12-15 ปี ส่วนกลุ่ม ทอย(TOYS) จะเฉลี่ย 15 ปีขึ้นไป ทั้งนี้เนื่องจากสุนัขพันธุ์ที่ใหญ่กว่าจะมีการใช้งานในร่างกายทั้งหมดที่หนักกว่า ไม่ว่าจะระบบการกินที่เกี่ยวข้องถึงระบบย่อยอาหาร ทั้งหมด ระบบการทำงานของกล้ามเนื้อร่างกาย และอื่นๆ ซึ่งล้วนเป็นสาเหตุให้อายุสั้นลง

ในปัจจุบันนี้ต้องยอมรับกันว่า การเลี้ยงหมาในเมืองไทยเรานั้น หรือแม้กระทั่งทั่วโลกก็ตาม ต่างหันมานิยมชมชอบการเลี้ยงหมาเพื่อการพาณิชย์บ้าง เลี้ยงไว้เพื่อเป็นเพื่อนคลายเหงาบ้าง เพราะเดี๋ยวนี้ได้มีองค์กรเกี่ยวข้องกันหมาก่อตั้งขึ้นมาหลายชมรมหลายสมาคม เพื่อจัดกิจกรรม ส่งเสริมการเลี้ยงและการพัฒนาให้ได้ในระดับมาตรฐานสากล ด้วยการทำอย่างจริงจังและมุ่งมั่น จริงใจ จึงทำให้วงการการเลี้ยงสุนัขทวีขึ้นเป็นลำดับ

2. แรงจูงใจ

แนวคิดและความหมายเกี่ยวกับแรงจูงใจ

คำว่า แรงจูงใจ มาจากคำกริยาในภาษาละตินว่า Moverr (สัทพันธ์ วัฒนวงศ์.2533: 102 ; อ้างอิงจาก Kidd. 1973. 24) ซึ่งมีความหมายตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า To move อันมีความหมายว่าเป็นสิ่งที่โน้มน้าวหรือมักจะชักนำให้บุคคลเกิดการกระทำหรือการปฏิบัติการ

แรงจูงใจ ตามพจนานุกรมการจัดการ (Dictionary of Management) ของทอส และ คาร์โรลล์ (Tois and Carroll 1982 : 387) หมายถึง แรงขับของแต่ละบุคคล ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรม โดยเฉพาะที่เกิดขึ้นในการทำงาน หรือการกระทำที่บุคคลจะทำงานให้สำเร็จ โดยได้รับอิทธิพลจากการกระทำของคนอื่นที่กำหนดแนวทางเฉพาะใช้ในการบริหารโดยผู้บริหารจะจูงใจพนักงานทำงานให้องค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

จากความหมายดังกล่าวจะเห็นได้ว่าแรงจูงใจ คือ แรงผลักดัน แรงกระตุ้น ที่เกิดจากความต้องการที่จะได้รับการตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นที่องค์กรจัดให้ ซึ่งก่อให้เกิดพฤติกรรมในการทำงาน ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยแห่งความต้องการพื้นฐานได้แก่ ความสำเร็จในการทำงาน ความเจริญเติบโตในการทำงาน ปัจจัยสุขอนามัยนโยบายและการบริหารงาน ขององค์กร ค่าจ้างเงินเดือนที่ได้รับ ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน สภาพการทำงานความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ความมั่นคงในการทำงาน เมื่อวิเคราะห์ดูแล้วก็จะพบว่า แรงจูงใจเหล่านี้เกิดขึ้นจากปฏิกิริยาพื้นฐานส่วนลึกของจิตใจภายใน (Subconscious) ซึ่งตามจิตศาสตร์นั้นถือได้ว่าเป็นสภาวะจิตใจที่ไม่อยู่ในความควบคุมของเรา เป็นที่รวมความคิดเพื่อการแสดงออกโดยเราไม่รู้ตัวหรือที่เรียกว่า จิตใต้สำนึกนั่นเอง ซึ่งจิตใต้สำนึกนี้บุคคลย่อมมีแรงจูงใจแฝงสัมผัสด้วยกันทุกคน

กล่าวโดยสรุปแล้ว แรงจูงใจ (Motivation) หมายถึงภาวะอินทรีย์ภายในร่างกายของบุคคลถูกกระตุ้นจากสิ่งเร้าเรียกว่า สิ่งจูงใจ (Motive) ก่อให้เกิดความต้องการอันจะนำไปสู่แรงขับภายใน (Internal Drive) ที่แสดงพฤติกรรมการทำงานที่มีคุณค่าในทิศทางที่ถูกต้องตรงตามเป้าหมายขององค์กร ดังนั้น การจูงใจจึงเป็นการกระทำทุกวิถีทางที่จะกระตุ้นให้พนักงานในองค์กรประพฤติปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามเป้าประสงค์ขององค์กร ซึ่งพื้นฐานสำคัญในการกระตุ้นให้พนักงานดังกล่าวแสดงพฤติกรรมที่องค์กรคาดหวังไว้ก็ด้วยการสร้างอินทรีย์ของพนักงาน

เหล่านั้นให้เกิดความต้องการ (Desire) ขึ้นก่อนเป็นอันดับแรก จากนั้นบุคคลก็จะเกิดความพยายามสืบเสาะแสวงหาสิ่งที่ต้องการนั้นก็คือการเกิดแรงขับขึ้นภายใน (Drives) หากมีสิ่งจูงใจที่เหมาะสมบุคคลก็จะสนองตอบด้วยการกระทำหรือแสดงพฤติกรรมทุกอย่าง (Behavior) ให้ได้มาซึ่งความสำเร็จอันเป็นเป้าหมายสูงสุด (Goals)

แรงจูงใจ (Motivation) คือ สิ่งซึ่งความคุมพฤติกรรมของมนุษย์ อันเกิดจากความต้องการ (Needs) พลังกดดัน (Drives) หรือ ความปรารถนา (Desires) ที่จะพยายามดิ้นรนเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ซึ่งอาจจะเกิดมาตามธรรมชาติหรือจากการเรียนรู้ก็ได้ แรงจูงใจเกิดจากสิ่งเร้าทั้งภายในและภายนอกตัวบุคคลนั้น ๆ เอง ภายใน ได้แก่ ความรู้สึกต้องการ หรือขาดอะไรบางอย่าง จึงเป็นพลังชักจูง หรือกระตุ้นให้มนุษย์ประกอบกิจกรรมเพื่อทดแทนสิ่งที่ขาดหรือต้องการนั้น ส่วนภายนอกได้แก่ สิ่งใดก็ตามที่มาเร้าเร้า นำช่องทาง และมาเสริมสร้างความปรารถนาในการประกอบกิจกรรมในตัวมนุษย์ ซึ่งแรงจูงใจนี้อาจเกิดจากสิ่งเร้าภายในหรือภายนอก แต่เพียงอย่างเดียว หรือทั้งสองอย่างพร้อมกันได้ อาจกล่าวได้ว่า แรงจูงใจทำให้เกิดพฤติกรรมซึ่งเกิดจากความต้องการของมนุษย์ ซึ่งความต้องการเป็นสิ่งที่เร้าภายในที่สำคัญกับการเกิดพฤติกรรม นอกจากนี้ยังมีสิ่งเร้าอื่น ๆ เช่น การยอมรับของสังคม สภาพบรรยากาศที่เป็นมิตร การบังคับขู่เข็ญ การให้รางวัล หรือกำลังใจหรือการทำให้เกิดความพอใจ ล้วนเป็นเหตุจูงใจให้เกิดแรงจูงใจได้

ทฤษฎีแรงจูงใจ

ทฤษฎีแรงจูงใจแบ่งออกได้เป็นทฤษฎีใหญ่ ๆ คือ

ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม (Behavioral view of motivation) ทฤษฎีนี้ให้ความสำคัญกับประสบการณ์ในอดีต (Past experience) ว่ามีผลต่อแรงจูงใจของบุคคลเป็นอย่างมาก ดังนั้นทุกพฤติกรรมของมนุษย์ถ้าวิเคราะห์ดูแล้วจะเห็นว่าได้รับอิทธิพลที่เป็นแรงจูงใจมาจากประสบการณ์ในอดีตเป็นส่วนมาก โดยประสบการณ์ในด้านดีและกลายเป็นแรงจูงใจทางบวกที่ส่งผลเร้าให้มนุษย์มีความต้องการ แสดงพฤติกรรมในทิศทางนั้นมากยิ่งขึ้นทฤษฎีนี้เน้นความสำคัญของสิ่งเร้าภายนอก (Extrinsic motivation)

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social learning view of motivation) ทฤษฎีนี้เห็นว่าแรงจูงใจเกิดจากการเรียนรู้ทางสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างเอกลักษณ์และการเลียนแบบ (Identification and Imitation) จากบุคคลที่ตนเองชื่นชม หรือคนที่มีชื่อเสียงในสังคมจะเป็นแรงจูงใจที่สำคัญในการแสดงพฤติกรรมของบุคคล

ทฤษฎีพุทธินิยม (Cognitive view of motivation) ทฤษฎีนี้เห็นว่าแรงจูงใจในการกระทำพฤติกรรมของมนุษย์นั้นขึ้นอยู่กับความรู้ (Perceive) สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว โดยอาศัยความสามารถทางปัญญาเป็นสำคัญ มนุษย์จะได้รับแรงผลักดันจากหลาย ๆ ทางในการแสดงพฤติกรรม ซึ่งในสภาพเช่นนี้ มนุษย์จะเกิดสภาพความไม่สมดุล (Disequilibrium) ขึ้น เมื่อเกิดสภาพ

เช่นว่านั้นมนุษย์จะต้อง อาศัยขบวนการดูดซึม (Assimilation) และการปรับ (Accomodation) ความแตกต่างของประสบการณ์ที่ได้รับใหม่ให้ เข้ากับประสบการณ์เดิมของตนซึ่งการจะทำให้จะต้อง อาศัยสติปัญญาเป็นพื้นฐานที่สำคัญทฤษฎีนี้เน้นเรื่องแรงจูงใจภายใน (intrinsic Motivation) นอกจากนั้นทฤษฎีนี้ยังให้ความสำคัญกับเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และการวางแผน ทฤษฎีนี้ให้ความสำคัญกับระดับของความคาดหวัง (Level of Aspiration) โดยที่เขากล่าวว่าคนเรามีแนวโน้มที่จะตั้ง ความคาดหวังของตนเองให้สูงขึ้น เมื่อเขาทำงานหนึ่งสำเร็จ และตรงกันข้ามคือจะตั้งความคาดหวังของตนเองต่ำลง เมื่อเขาทำงานหนึ่งแล้วล้มเหลว

ทฤษฎีมานุษยนิยม (Humanistic view of motivation) แนวความคิดนี้เป็นของ มาสโลว์ (อเนกกุล กริแสง. 2526: 42-43 ; อ้างอิงจาก Maslow.1970: 35-47) ที่ได้อธิบายถึงลำดับความต้องการของมนุษย์ โดยที่ความต้องการจะเป็น ตัวกระตุ้นให้มนุษย์แสดงพฤติกรรมเพื่อไปสู่ความต้องการนั้น ดังนั้นถ้าเข้าใจความต้องการของมนุษย์ก็สามารถ อธิบายถึงเรื่องแรงจูงใจของมนุษย์ได้เช่นเดียวกัน

ประเภทของแรงจูงใจ

นักจิตวิทยาได้แบ่งลักษณะของแรงจูงใจออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ดังนี้

กลุ่มที่ 1 แรงจูงใจฉับพลัน (Aroused motive) คือแรงจูงใจที่กระตุ้นให้มนุษย์แสดงพฤติกรรม ออกมาทันทีทันใด แรงจูงใจสะสม (Motivational disposition หรือ Latent motive) คือแรงจูงใจที่มีอยู่แต่ไม่ได้แสดงออกทันที จะค่อย ๆ เก็บสะสมไว้รอการแสดงออกในเวลาใดเวลาหนึ่งต่อไป

กลุ่มที่ 2 แรงจูงใจภายใน (Intrinsic motive) คือแรงจูงใจที่ได้รับอิทธิพลมาจากสิ่งเร้าภายในตัวของบุคคลผู้นั้น แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motive) คือแรงจูงใจที่ได้รับอิทธิพลมาจากสิ่งเร้าภายนอก

กลุ่มที่ 3 แรงจูงใจปฐมภูมิ (Primary Motive) คือแรงจูงใจอันเนื่องมาจากความต้องการที่เห็นพื้นฐานทางร่างกาย เช่น ความหิว, กระหาย แรงจูงใจทุติยภูมิ (Secondary motive) คือแรงจูงใจที่เป็นผลต่อเนื่องมาจากแรงจูงใจขั้นปฐมภูมิ

แรงจูงใจภายในและภายนอก (Intrinsic and extrinsic motivation) นักจิตวิทยาหลายท่านไม่เห็นด้วยกับทฤษฎีพฤติกรรมนิยมที่อธิบายพฤติกรรมด้วยแรงจูงใจทางสรีระและแรงจูงใจทางจิตวิทยาโดยใช้ทฤษฎีการลดแรงขับ เพราะมีความเชื่อว่า พฤติกรรมบางอย่างของมนุษย์เกิดจากแรงจูงใจภายใน

แรงจูงใจภายใน หมายถึง แรงจูงใจที่มาจากภายในตัวบุคคล และเป็นแรงขับที่ทำให้บุคคลนั้นแสดงพฤติกรรม โดยไม่หวังรางวัลหรือแรงเสริมภายนอก

แรงจูงใจภายนอก หมายถึง แรงจูงใจที่มาจากภายนอก เป็นต้นว่าคำชมหรือรางวัล

3. แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับนันทนาการ

ความหมายของนันทนาการและคุณลักษณะของนันทนาการ

ความหมายของนันทนาการ คำว่า “นันทนาการ” มีผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนันทนาการหลายท่านได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับความหมายของนันทนาการไว้ต่าง ๆ ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2538: 435) ได้ให้ความหมายไว้ว่า นันทนาการ หมายถึง กิจกรรมที่ทำตามความสมัครใจในยามว่าง เพื่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินและผ่อนคลายความตึงเครียดสราญใจ

กำโชค เผือกสุวรรณ (2538: 12) กล่าวว่านันทนาการเป็นกระบวนการของการจัดกิจกรรมให้กับผู้ร่วมกิจกรรมได้ความสุข สนุกสนาน พัฒนาอารมณ์ สังคม สติปัญญา และร่างกายได้ทั้งนี้ต้องมีกิจกรรมป็นสิ่งกระตุ้นหรือเครื่องมือ ต้องเน้นกิจกรรมที่ไม่ทำลายสุขภาพ ไม่ผิดศีลธรรม จัดในเวลาและโอกาสที่ทุกคนมีเวลาว่างโดยแท้จริง

สมบัติ กาญจนกิจ (2544: 14-17) ให้ความหมายของนันทนาการไว้ 4 ความหมาย ดังนี้

1. การทำให้สดชื่น หรือการสร้างพลังขึ้นมาใหม่
2. กิจกรรมซึ่งมีรูปแบบกิจกรรมที่หลากหลาย
3. กระบวนการพัฒนาประสบการณ์หรือพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลหรือสังคม
4. สวัสดิการสังคมซึ่งรัฐบาลจะต้องมีหน้าที่จัดการให้บริการชุมชนเพื่อสร้างบรรยากาศของเมืองให้หน้าอยู่ซึ่งเมื่อพิจารณาตามความหมายข้างต้น ก็จะมีคามหมายดังนี้คือ

นันทนาการหมายถึงกิจกรรมที่บุคคลเลือกทำด้วยความสมัครใจในเวลาว่างโดยมีความพอใจหรือความสุขใจในการทำกิจกรรมเป็นจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมนั้นนันทนาการมีลักษณะสำคัญหลายประการ ได้แก่

1. มีลักษณะเป็นกิจกรรม คือ ต้องมีการกระทำที่ทำให้กล้ามเนื้อหรืออวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่งมีการเคลื่อนที่ หากอยู่เฉย ๆ เช่น การนอนหลับหรือพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความเกียจคร้านไม่ถือว่าเป็นนันทนาการ
2. เป็นกิจกรรมที่ผู้กระทำเข้าร่วมด้วยความสมัครใจ ไม่มีใครหรือเหตุปัจจัยที่มาบังคับให้ทำกิจกรรมนั้นมีความสุขความพอใจที่จะทำ และไม่เกิดความตึงเครียดในการทำกิจกรรมนั้น
3. เป็นกิจกรรมที่ทำ ในเวลาว่าง ว่างจากการทำงาน ภาระกิจประจำวัน และไม่นำเวลาที่ควรจะนอนหลับพักผ่อนมาทำ กิจกรรมนั้นจนเสียสุขภาพ
4. กิจกรรมที่ทำ นั้นไม่ได้มุ่งเน้นเพื่อหารายได้ หรือเป็นอาชีพ
5. เป็นกิจกรรมที่มีคุณค่าต่อผู้ประกอบกิจกรรมและเป็นกิจกรรมที่พึงประสงค์ของสังคมไม่เป็นอบายมุข

การเลือกเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ

นันทนาการมีอยู่มากมาย ให้เราเลือกเข้าร่วมกิจกรรมได้ เช่นในชุมชนมักจะมีการจัดงานในเทศกาลต่าง ๆ เช่น งานสงกรานต์งานลอยกระทง งานฤดูหนาว

ในที่ทำงาน หากเป็นองค์กรที่มีขนาดใหญ่ก็มักจะมีห้องออกกำลังกาย หรือสนามกีฬาจัดไว้ให้ รวมทั้งการจัดงานสังสรรค์ประจำปีระหว่างพนักงาน

ในโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน มักจัดกิจกรรมสำหรับนักเรียนในช่วงเทศกาลต่าง ๆ เช่นกัน รวมทั้งงานกีฬานักเรียนและงานวันเด็ก

ในครอบครัว หัวหน้าครอบครัว ควรใส่ใจ จัดให้มีกิจกรรมนันทนาการร่วมกันระหว่างสมาชิกในครอบครัว อาจเป็นงานอดิเรกที่ทำ ร่วมกัน การรับประทานอาหาร การท่องเที่ยวในช่วงวันหยุดเพื่อให้สมาชิกในครอบครัวมีความอบอุ่นมากขึ้น

นอกจากที่กล่าวมาแล้วปัจจุบันยังมีกิจกรรมนันทนาการที่มีผู้จัดขึ้นในลักษณะการค้าเราอาจไปหาความเพลิดเพลินได้เป็นครั้งคราว เช่น สวนสัตว์ สวนสนุก โรงภาพยนตร์ และสถานบันเทิงรูปแบบอื่น ๆ

ขอบข่ายของกิจกรรมนันทนาการ

อเนกหงส์ทองคำ(2542:18-19)ได้กล่าวถึงขอบข่ายของนันทนาการเอาไว้ว่า นันทนาการมีหลายประเภท เพื่อให้บุคคลเข้าร่วมทำ กิจกรรมได้ตามความสนใจดังนี้

1. การฝีมือและศิลปหัตถกรรม(Arts and crafts)เป็นงานฝีมือหรือสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ เช่น การวาดรูป งานแกะสลัก งานปั้น การประดิษฐ์ดอกไม้ เย็บปักถักร้อย ทำตุ๊กตาประดิษฐ์ข้าวของเครื่องใช้ และงานศิลปะอื่น ๆ

2. เกมสกีฬา และกรีฑา (Games, sport and track and fields) กิจกรรมนันทนาการประเภทนี้เป็นที่นิยมกันอย่างแพร่หลาย แบ่งได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ กีฬากลางแจ้ง(Outdoor games) ได้แก่ กีฬาที่ต้องใช้สนามกลางแจ้ง เช่น ฟุตบอล บาสเก็ตบอลและกิจกรรมกลางแจ้งอื่น ๆ กีฬาในร่ม (Indoor games) ได้แก่กิจกรรมในโรงยิมเนเซียมหรือในห้องนันทนาการ เช่น แบดมินตัน เทเบิลเทนนิสหมากรุก

3. ดนตรีและร้องเพลง(Music)เป็นกิจกรรมนันทนาการที่ให้ความบันเทิงดนตรีเป็นภาษาสากลที่ทุกชาติทุกภาษาสามารถเข้าใจเหมือนกัน แต่ละชาติแต่ละท้องถิ่นจะมีเพลงพื้นบ้านของตนเอง และเครื่องดนตรีพื้นบ้าน เราสามารถเลือกได้ตามความสนใจไม่ว่าจะเป็นสากลหรือพื้นบ้าน

4. ละครและภาพยนตร์(Drama)เป็นนันทนาการประเภทให้ความรู้ความบันเทิงความสนุกสนานเพลิดเพลิน และสะท้อนให้เห็นถึงสภาพจริงของสังคมยุคนั้น ๆ

5. งานอดิเรก(Hobbies)เป็นกิจกรรมนันทนาการที่ช่วยให้การดำเนินชีวิตประจำวันมีความสุข เพลิดเพลิน งานอดิเรกมีหลายประเภท สามารถเลือกได้ตามความสนใจ เช่น

5.1 ประเภทสะสม เป็นการใช้เวลาว่างในการสะสม สิ่งที่ชอบสิ่งที่สนใจ ที่นิยมกันมาก ได้แก่ การสะสมแสตมป์ เหรียญเงินในสมัยต่าง ๆ อาจเป็นของในประเทศและต่างประเทศ การสะสมบัตรโทรศัพท์

5.2 การปลูกต้นไม้ เป็นงานอดิเรกที่ให้ทั้งความเพลิดเพลิน และได้ออกกำลังกาย และได้ฝึกงดปลอดจากสารพิษไว้รับประทานหากเป็นการปลูกพืชผักสวนครัว

5.3 การเลี้ยงสัตว์ อาจเป็นการเลี้ยงในลักษณะไว้เป็นอาหาร เช่น เลี้ยงเป็ดเลี้ยงไก่ กระต่าย หรือเลี้ยงไว้ดูเล่น เช่น เลี้ยงสุนัข แมว นกปลา ฯ การเลี้ยงสัตว์เป็นกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างลักษณะนิสัยของเด็กให้มีจิตใจอ่อนโยน และฝึกความรับผิดชอบ

5.4 การถ่ายรูปเป็นงานอดิเรกที่น่าสนใจอีกอย่างหนึ่งแต่ค่าใช้จ่ายอาจจะค่อนข้างสูงเนื่องจากอุปกรณ์ราคาแพงและมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเดินทางเข้ามาเกี่ยวข้องหากไม่มีข้อจำกัดทางด้านเศรษฐกิจการถ่ายรูปก็เป็นกิจกรรมที่ให้ความเพลิดเพลินและความภาคภูมิใจต่อผู้ทำกิจกรรมมาก

6. กิจกรรมทางสังคม (Social activities) เป็นกิจกรรมที่กลุ่มคนในสังคมร่วมจัดขึ้นโดยมี จุดมุ่งหมายเดียวกัน เช่น การจัดเลี้ยงปีใหม่ งานเลี้ยงวันเกิด กานฉลองในโอกาสพิเศษต่าง ๆ

7. เต้นรำ ฟ้อนรำ (Dance) เป็นกิจกรรมที่ใช้จังหวะต่าง ๆ เป็นกิจกรรมที่ให้ความสนุกสนาน เช่น เต้นรำ ฟ้อนเมือง การรำ ไทย รำ วง นาฏศิลป์ ลีลาศ

8. กิจกรรมนอกเมือง (Outdoor activities) เป็นกิจกรรมนันทนาการนอกสถานที่ ที่ให้โอกาสมนุษย์ได้เรียนรู้ธรรมชาติ ได้พักผ่อน เช่น การอยู่ค่ายพักแรม ไปท่องเที่ยวตามแหล่งธรรมชาติ

9. ทักษะศึกษา (Field trip) เพื่อศึกษาศิลปวัฒนธรรม ตามวัดวาอาราม หรือศึกษาความก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ ในนิทรรศการหรืองานแสดงต่าง ๆ

10. กิจกรรมพูด เขียน อ่าน ฟัง (Speaking Writing and Reading) การพูด เขียน อ่าน ฟัง ที่นับว่าเป็นกิจกรรมนันทนาการ ได้แก่

10.1 การพูด ได้แก่ การคุย การโต้วาที การปาถกถา ฯ

10.2 การเขียน ได้แก่ การเขียนบันทึกเรื่องราวประจำวันเขียนบทกวีเขียนเพลง เรื่องสั้น บทความ ฯ

10.3 การอ่าน ได้แก่ การอ่านหนังสือพิมพ์อ่านหนังสือทั่ว ๆ ไปที่ให้ความรู้และความเพลิดเพลิน

10.4 การฟัง ได้แก่ การฟังวิทยุ ฟังอภิปราย ใต้เวที ทอล์คโชว์ ฯ

11. กิจกรรมอาสาสมัคร (Voluntary Recreation) เป็นกิจกรรมบะเพญประโยชน์ที่บุคคลเข้าร่วมด้วยความสมัครใจ เช่น กิจกรรมอาสาพัฒนา และกิจกรรมอาสาสมัครต่าง ๆ

หลักการเลือกกิจกรรมนันทนาการ

กิจกรรมนันทนาการมีหลายประเภทบุคคลแต่ละคนย่อมมีความแตกต่างกันในเรื่องความชอบและความถนัด นอกจากนี้ การเลือกกิจกรรมนันทนาการยังต้องคำนึงถึงลักษณะงานประจำ ที่ทำอยู่ และฐานะทางเศรษฐกิจ เพื่อให้การดำเนินชีวิตเป็นไปอย่างมีความสุข

หลักการเลือกกิจกรรมนันทนาการมี ดังนี้

1. คำนึงถึงวัยการเลือกกิจกรรมนันทนาการควรเหมาะกับวัยของผู้ทำกิจกรรมเช่นเด็กควรให้มีกิจกรรมประเภทที่มีการเคลื่อนไหวร่างกายพัฒนาการทางร่างกายเป็นไปอย่างเหมาะสม การดูวิดีโอหรือการเล่นเกมส์คอมพิวเตอร์ติดต่อกันนานทำให้เด็กเกิดความตึงเครียดกิจกรรมประเภทนี้ควรกำหนดช่วงเวลาไม่เกิน 1 ชั่วโมง ส่วนในผู้สูงอายุก็มีข้อจำกัดในการใช้ร่างกาย โดยเฉพาะผู้ที่ไม่ได้ออกกำลังกายมาตั้งแต่วัยหนุ่มสาว การเลือกกิจกรรมนันทนาการ จึงควรเลือกประเภทที่ไม่ใช้ร่างกายมากนัก เช่น ดูแลตตันไม้ ดูโทรทัศน์ งานสะสมสิ่งที่มีคุณค่าทางจิตใจ ฯ

2. คำนึงถึงสุขภาพ บางคนอาจมีข้อจำกัดทางด้านสุขภาพ ทำให้ไม่เหมาะแก่การเข้าร่วมกิจกรรมบางประเภท เช่น ผู้เป็นโรคหัวใจไม่เหมาะกับกีฬาประเภทหักโหม คนสายตาไม่ดีอาจไม่เหมาะกับงานเย็บปักที่ต้องใช้สายตามาก เราจึงควรหลีกเลี่ยงนันทนาการที่อาจเป็นผลเสียต่อสุขภาพของตนเอง แม้ว่ามันจะเป็นสิ่งที่ชอบหรือถนัด

3. คำนึงถึงความถนัดหรือความชอบของตนเอง การเลือกสิ่งที่ตนเองชอบหรือถนัดจะช่วยให้เกิดความรู้สึกเพลิดเพลินในการทำ กิจกรรมนั้น ในกลุ่มวัยรุ่นบางครั้งพบว่าอยู่ในช่วงของการแสวงหา ยังไม่พบว่าแท้จริงแล้วตนเองชอบอะไร จึงพบว่าทำ กิจกรรมบางอย่างไม่สำเร็จแล้วละทิ้ง

4. คำนึงถึงลักษณะงานประจำ วัน งานแต่ละประเภทจะมีความแตกต่างกันด้านการใช้ความคิด และการเคลื่อนไหว เราควรเลือกนันทนาการที่สอดคล้องกับลักษณะของงานประจำ เช่น คนที่ทำ งานสำ นักงานที่ส่วนใหญ่นั่งอยู่กับที่ ควรเลือกกิจกรรมประเภทที่ได้เคลื่อนไหวบ้างเช่น กีฬาปลูกต้นไม้เลี้ยงสัตว์ส่วนคนที่ต้องใช้ร่างกายมากแล้วน่าจะเลือกกิจกรรมที่ได้พักกล้ามเนื้อเช่น ฟังเพลง ดูโทรทัศน์ หรือในชนบทจะพบว่า พอเสร็จจากงานในไร่นา ชาวบ้านจะทำ งานจักสาน เล่นดนตรี หรือมีการละเล่นพื้นบ้านหลังฤดูเก็บเกี่ยว

5. คำนึงฐานะทางเศรษฐกิจดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่ากิจกรรมบางประเภทมีค่าใช้จ่ายค่อนข้างมากการเลือกกิจกรรมนันทนาการจึงควรหลีกเลี่ยงจากกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบทางลบต่อเศรษฐกิจของตนเองและครอบครัว

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยต่างประเทศ

เอเลน ออสเทรนเดอและลีโอนิด ครูดยาด (2005: Online) ได้ทำการศึกษาถึงข้อมูลด้านรหัสพันธุกรรมของสุนัขใช้เป็นช่วยสุขภาพของมนุษย์ แสดงถึงความต่างของรหัสพันธุกรรมในสายพันธุ์แท้ 85 พันธุ์ต่างๆ โดยทำการเปรียบเทียบความเหมือนของแต่ละพันธุ์ นักวิจัยคาดว่าจะเข้าใจความสัมพันธ์ของพันธุกรรมเหล่านี้ ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจถึงยีนที่แสดงออกทางลักษณะทางกายภาพและนิสัยที่เป็นเอกลักษณ์ของพันธุ์นั้นๆ เช่นเดียวกับโรคที่มักจะเป็น เช่น มะเร็ง, โรคหูหนวก, โรคตาบอด, โรคหัวใจ, และ hipdysplasia การศึกษานี้ก่อให้เกิดความตื่นตัวในผู้ที่ศึกษาโรคในมนุษย์และโรคในสัตว์ เพราะประมาณครึ่งหนึ่งจากมากกว่า 300 โรคที่เกิดได้จากการถ่ายทอดทางบรรพบุรุษของสัตว์ประเภทสุนัขมีความคล้ายกับมะเร็งที่เกิดขึ้นในมนุษย์ นักวิทยาศาสตร์หลายท่านเชื่อว่าข้อมูลทางรหัสพันธุกรรมของสุนัขจะเป็นประโยชน์ต่อสุขภาพของมนุษย์ เนื่องจากลักษณะที่เกี่ยวข้องกับสายพันธุ์มาจากยีนเด่น ยีนเหล่านี้น่าสนใจมากกว่ายีนที่ไม่มีความสัมพันธ์กัน หรือยีนของสัตว์ที่ไม่มีความเหมือนกัน นอกจากนี้เพราะว่าพันธุ์ส่วนใหญ่ได้รับการพัฒนาเมื่อประมาณ 300 ปีที่ผ่านมา ซึ่งถือว่าเป็นช่วงเวลาสั้นมากในการวิวัฒนาการ นักชีววิทยาคาดว่าความแตกต่างของแต่ละลักษณะมาจากยีนเพียงไม่กี่ยีน ทำให้นักวิทยาศาสตร์สามารถจำแนกยีนหรือยีนที่เกี่ยวข้องที่ก่อให้เกิดลักษณะต่างๆ ได้ง่ายมาก ในการจำแนกยีนที่เป็นลักษณะเฉพาะหรือที่เกี่ยวข้องในการเกิดโรคของมนุษย์ นักวิทยาศาสตร์มักสนใจเฉพาะกลุ่มที่มีบรรพบุรุษสุดท้ายร่วมกับมนุษย์ ตัวอย่างเช่นพวกที่มีครอบครัวขนาดใหญ่ มีลูกหลานมากมาย หรือพวกที่แยกกลุ่มออกมาดำรงชีพตามลำพัง เช่น มนุษย์น้ำแข็ง ซึ่งมีการสืบสายโลหิตจากกลุ่มเล็กของบรรพบุรุษร่วมสุดท้าย แต่จากการศึกษาในมนุษย์ที่แยกกลุ่มออกมาอาศัยเพียงลำพัง มักประสบปัญหาในการจำแนกยีนที่เป็นโรคทั่วไป จากปัญหานี้ Ostrander และคณะเชื่อว่าจะสามารถจัดปัญหานี้ได้ถ้าทำการศึกษานุชนแทน

พอล มอริส และคริสติน โด (2006:1) นักวิชาการที่ทำวิจัย ขอให้ผู้ที่เลี้ยงสุนัขไว้ที่บ้านจำนวน 1,000 คน สังเกตและจดบันทึกพฤติกรรมของสุนัขที่เลี้ยงไว้ในปกครองเอาไว้ มอริส ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านพฤติกรรมสัตว์ กล่าวว่า ผลการศึกษาชิ้นนี้เป็นหลักฐานชัดเจนว่า สุนัขทรงมานใจอย่างรุนแรงกับอารมณ์หึงหวง และเคียดแค้นเมื่อเกิดรักสามเส้าระหว่างตัวเองกับเจ้าของและบุคคลที่สาม และชี้แจงว่า ผลศึกษาที่น่าเสนอครั้งนี้ประกอบด้วยบันทึกที่จัดทำอย่างต่อเนื่อง และภาพวิดีโอที่เป็นหลักฐานว่าสุนัขทำตัวเหมือนเพื่อนนางเอก เพื่อนพระเอกที่หน้าตาไม่รับแขก เมื่อเจ้าของหวานซึ้งกับคนรัก มอริส อธิบายว่า ก่อนหน้านี้เชื่อกันว่าสัตว์ส่วนใหญ่มีเพียงอารมณ์ปฐมภูมิ เช่น โกรธ กังวล และแปลกใจ แต่งานวิจัยชิ้นนี้บ่งชี้ว่าสัตว์อาจมีอารมณ์ทุติยภูมิ ได้แก่ หึงหวง รุสีกผิด และภูมิใจ "ในบันทึกทุกชิ้นที่บอกเล่าถึงความหึงหวงของสุนัข คุณจะพบสถานการณ์ที่เจ้าของสุนัขกำลังพลอดรักอยู่กับบุคคลที่สาม ปฏิกริยาที่เกิดขึ้นมากที่สุด สถานการณ์นี้คือ สุนัข

จะพยายามแทรกตัวเข้าไปขัดขวางเจ้าของกับบุคคลที่สาม นักวิจัยมากมายเชื่อว่า อารมณ์ทุติยภูมิแบบนี้มีเฉพาะในมนุษย์กับสายพันธุ์ที่สนิทชิดเชื้อกันที่สุดคือชิมแปนซีเท่านั้น เพราะคิดว่าคนและชิมแปนซีจำเป็นต้องมีกลไกการคิดเพื่อทำความเข้าใจตัวตนของตัวเอง แต่ข้อมูลของเราสะท้อนชัดเจนว่า อารมณ์ซับซ้อนปรากฏให้เห็นในสัตว์สายพันธุ์มากมายกว่าที่เคยคิดกัน และสัตว์มีความลุ่มลึกทางอารมณ์

งานวิจัยในประเทศ

สุริย์ พันธุ์รักษ์ (2541: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยศึกษาถึงแรงจูงใจในการเลือกเล่นกีฬาจักรยานเสือภูเขา ประชากรเป็น นักกีฬาจักรยานเสือภูเขาที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬจักรยานเสือภูเขาที่ จัดการแข่งขันขึ้นโดยสถาบันราชภัฏ หมู่บ้านจอมบึง จังหวัดราชบุรี โดยความร่วมมือของสมาคมจักรยานเพื่อสุขภาพ และสมาคมจักรยานสมัคร เล่นแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ประจำปี พ.ศ.2541 ซึ่งเป็นนักกีฬาระดับอายุไม่เกิน 18 ปี 165 คน ระดับอายุทั่วไป 238 คน รวมทั้งสิ้น 403 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัย สร้างขึ้นและนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์โดยวิธีการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า 1. นักกีฬาจักรยานเสือภูเขาทั้งหมดมีแรงจูงใจเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 6 ด้าน ตามลำดับ คือ ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง ด้านสุขภาพอนามัย ความถนัดและสนใจ ด้านรายได้และผลประโยชน์ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องและด้านเกียรติยศชื่อเสียง 2. นักกีฬาจักรยานเสือภูเขาในระดับอายุ ไม่เกิน 18 ปี มีแรงจูงใจเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 6 ด้าน ตามลำดับ ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง ด้านความรักและความถนัดและความสนใจด้านสุขภาพอนามัย ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องด้านรายได้และผลประโยชน์ และด้านเกียรติยศชื่อเสียง 3. นักกีฬาจักรยานเสือภูเขาในระดับอายุทั่วไปมีแรงจูงใจเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 6 ด้าน ตามลำดับ ด้านความรักและความถนัดและความสนใจ ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง ด้านสุขภาพอนามัย ด้านรายได้และผลประโยชน์ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง และด้านเกียรติยศชื่อเสียง

พัชรี โกวิทยานนท์ (2543: 62) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการเลี้ยงสุนัขด้วยอาหารสำเร็จรูป พบว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย อายุระหว่าง 20-24 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี โสด มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่ำกว่า 10,000 บาท ในส่วนของสุนัขที่เลี้ยง จำนวนสุนัขที่เลี้ยง 1 ตัว เป็นพันธุ์แท้ต่างประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์ในการเลี้ยงคือเป็นเพื่อนคลายเหงาและเป็นเจ้าของสุนัขเอง นอกจากนี้จากการศึกษายังพบว่าส่วนใหญ่เลี้ยงสุนัขพันธุ์ต่างประเทศซึ่งมักมีราคาแพง ผู้เลี้ยงจำนวนมากเลี้ยงสุนัขไว้เพื่อคลายเหงาและเป็นเจ้าของสุนัขเอง นอกจากนี้ผลการศึกษายังพบว่าส่วนใหญ่เลี้ยงสุนัขไว้เพื่อเป็นเพื่อนคลายเหงา บางคนเป็นโสดหรือไม่มีลูก ทำให้การดูแลเอาใจใส่ต่อสุนัขมีมากขึ้นกว่าเดิม

รัชดา ใจกระจำง (2544: 112-114) ศึกษาเรื่องปัจจัยสื่อสารการตลาดกับการตัดสินใจซื้ออาหารสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขและแมวของผู้เลี้ยงสัตว์ พบว่าลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ สถานภาพสมรส รายได้ของครอบครัว และลักษณะที่อยู่อาศัย ไม่มีผลต่อการตัดสินใจ

ซื้ออาหารสัตว์เลี้ยง มีเพียงระดับการศึกษาเท่านั้นที่สามารถอธิบายถึงความแตกต่างในการตัดสินใจซื้ออาหารสัตว์เลี้ยง ส่วนพฤติกรรมการเลี้ยงสัตว์ในเรื่องของจำนวนสัตว์เลี้ยงประเภทสุนัขมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจซื้ออาหารสัตว์เลี้ยงของผู้เลี้ยงสัตว์ด้วยความถี่ในการซื้อ ในขณะที่พฤติกรรมการเลี้ยงสัตว์ในเรื่องของจำนวนสัตว์เลี้ยงประเภทแมวไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจซื้ออาหารสัตว์เลี้ยงของผู้เลี้ยงสัตว์ในด้านความถี่ และจากการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลี้ยงสุนัขพันธ์ต่างประเทศและได้สัตว์เลี้ยงจากการซื้อ ดังนั้นผู้เลี้ยงสุนัขพันธ์ต่างประเทศจึงเอาใจใส่สุนัขเป็นพิเศษ เพราะสุนัขที่เป็นพันธ์ต่างประเทศจะมีราคาค่อนข้างแพงและมักมีปัญหาเรื่องสุขภาพเนื่องจากเมืองไทยมีอากาศร้อน สุนัขบางพันธ์เมื่ออยู่ในอากาศร้อน ทำให้ผู้เลี้ยงสุนัขต้องดูแลเอาใจใส่ในการเลี้ยงดู รวมทั้งเรื่องของอาหารที่ต้องเหมาะสมกับพันธ์ ขนาด และอายุของสุนัข

ธิดาพร ห่วงสอน (2548:บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ซื้อสุนัขพันธุ์ไซบีเรียนฮัสกี้ จากฟาร์มสุนัขที่จดทะเบียนกับสมาคมพัฒนาพันธุ์สุนัขแห่งประเทศไทยในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้ที่มาเลือกซื้อสุนัขที่ฟาร์มสุนัขพันธุ์ไซบีเรียนฮัสกี้ที่จดทะเบียนกับสมาคมพัฒนาพันธุ์สุนัขแห่งประเทศไทยในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 300 คน โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น ระยะเวลาเก็บข้อมูลตั้งแต่เดือนเมษายนถึงเดือนกรกฎาคม 2548 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ จำนวน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 วิเคราะห์ความสัมพันธ์แบบ Eta ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 และ .01 และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน เพื่อหาอำนาจการทำนายของตัวแปรที่มีต่อการตัดสินใจของผู้ซื้อสุนัขพันธุ์ไซบีเรียนฮัสกี้ ผลการวิจัย พบว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายเล็กน้อย โดยเป็นเพศหญิงจำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 51.3 มีอายุอยู่ระหว่าง 20-30 ปี ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสดและประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว โดยมีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 25,000 บาท ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ลักษณะของครอบครัวเป็นครอบครัวเล็ก 2-5 คน และที่อยู่อาศัยเป็นบ้านเดี่ยวมากที่สุด กลุ่มตัวอย่างมีค่านิยมในการเลี้ยงสุนัขพันธุ์ไซบีเรียนฮัสกี้เพื่อการผ่อนคลายความเครียด กลุ่มคนที่มีผลทำให้กลุ่มตัวอย่างสนใจในการเลี้ยงสุนัขพันธุ์ไซบีเรียนฮัสกี้ มากที่สุด คือ แฟนหรือคู่สมรส กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ส่วนประสมทางการตลาดอยู่ในระดับมาก โดยตัดสินใจซื้อ สุนัขพันธุ์ไซบีเรียนฮัสกี้ เพราะอุปนิสัยที่เป็นมิตร จากผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ส่วนประสมทางการตลาดกับการตัดสินใจของผู้ซื้อมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับ ปานกลางที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ส่วน ปัจจัยด้านสังคมกับการตัดสินใจของผู้ซื้อมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับน้อยที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 และปัจจัยส่วนบุคคลกับการตัดสินใจของผู้ซื้อ พบว่า อาชีพและระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้ซื้อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ส่วนรายได้และค่านิยม มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้ซื้ออย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ 0.01 นอกจากนี้ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ สถานภาพสมรส และอายุ

ไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้ซื้อที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และ 0.01 การศึกษาอิทธิพลการทำนาย พบว่า ตัวแปรที่สามารถทำนายการตัดสินใจของผู้ซื้อ มี 5 ตัวแปร คือ ช่องทางการจัดจำหน่าย การส่งเสริมการตลาด สมาชิกในครอบครัว ระดับการศึกษา และรายได้ โดยทั้ง 5 ตัวแปรสามารถร่วมกันอธิบายความผันแปรของการตัดสินใจของผู้ซื้อ ได้ร้อยละ 28.0 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

รัตนะ บัวสนธ์ (2548-2549) ได้ทำการวิจัย เรื่องวิถีชีวิตของคนเลี้ยงสุนัขบางแก้ว มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิถีชีวิตของคนเลี้ยงสุนัขบางแก้วที่มีลักษณะการเลี้ยงที่แตกต่างกัน ใน 3 กรณี คือ กรณีการเลี้ยงสุนัขบางแก้วในคอกเพาะเลี้ยง กรณีการเลี้ยงสุนัขบางแก้วในโรงเรียนและกรณีการเลี้ยงสุนัขบางแก้วในครอบครัว โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ แบบแผนพหุกรณีศึกษา (Multi-Case Studies) ซึ่งวิธีดำเนินการวิจัยประกอบด้วย 8 ขั้นตอนคือ

- 1.การเลือกสนามวิจัย
- 2.การกำหนดแหล่งข้อมูล
- 3.เครื่องมือและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 4.การเตรียมตัวเข้าสนามวิจัย
- 5.การเข้าสนามวิจัย
- 6.การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 7.การวิเคราะห์ข้อมูล
- 8.การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

กล่าวโดยสรุปได้ดังนี้ คือ

1.ความเป็นมาในการเลี้ยงสุนัขของคนเลี้ยงสาเหตุ/แรงจูงใจและจุดเริ่มต้นในการเลี้ยงสุนัขบางแก้ว จะแตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขแห่งบริบทวิถีชีวิตที่แตกต่างกัน ทั้งในส่วนที่เป็นแรงจูงใจในเชิงธุรกิจ และไม่เชิงธุรกิจ ตลอดจนเป็นความต้องการส่วนบุคคล เพื่อเติมเต็มความรู้สึกของตนเองให้ โดยสิ่งสำคัญประการหนึ่งในการที่จะเลี้ยงสุนัขบางแก้วได้นั้น ผู้เลี้ยงจะต้องเป็นบุคคลที่มีความรักสัตว์โดยเฉพาะสุนัขเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว นอกจากนั้น สมาชิกในครอบครัว จะต้องให้การสนับสนุนในการเลี้ยงดังกล่าวด้วย รวมถึงผู้เลี้ยงควรเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เพื่อลดแรงต่อต้านจากบุคคลรอบข้าง

2. วิธีการเลี้ยงและความผูกพันที่เกิดขึ้นจากการเลี้ยงสุนัขบางแก้ว

วิธีการเลี้ยงจะแตกต่างกันออกไปตามเงื่อนไขแห่งบริบทและเป้าประสงค์ในการเลี้ยง ผู้เลี้ยงจะเลือกใช้วิธีการให้อาหารแบบใด ขึ้นอยู่วัตถุประสงค์ในการเลี้ยง ความยาก-ง่ายในการเตรียมอาหาร ความเชื่อของผู้เลี้ยง ตลอดจนเศรษฐกิจฐานะของผู้เลี้ยงเป็นสำคัญ และพบว่า การเลี้ยงในระบบธุรกิจ ซึ่งมีการเลี้ยงสุนัขบางแก้วเป็นจำนวนมาก จะจัดให้สุนัขอยู่ในคอก/กรง เป็นส่วนใหญ่ ในขณะที่การเลี้ยงในระบบกึ่งธุรกิจหรือครัวเรือน จะให้สุนัขได้มีบริบทแห่งการดำเนินชีวิตร่วม

ไปพร้อมๆ กับผู้เลี้ยง ส่วนในเรื่องของการดูแลสุขภาพของสุนัขนั้น ในระบบธุรกิจจะมีการดูแลในเรื่องของสุขภาพของสุนัขบางแก้วมากกว่า โดยการกำหนดผู้รับผิดชอบในการเลี้ยงสุนัขบางแก้วนั้น จะขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของสถานการณ์ในแต่ละกรณีศึกษาเป็นสำคัญ ซึ่งความแตกต่างในแง่ของการกำหนดความรับผิดชอบนี้เอง ทำให้ระบบแห่งความผูกพันระหว่างสุนัขบางแก้วกับผู้เลี้ยงแปรเปลี่ยนไปในแต่ละกรณีศึกษา

3. รายได้และรายจ่ายเนื่องมาจากการเลี้ยงสุนัขบางแก้ว

การเลี้ยงสุนัขบางแก้วที่เน้นในเชิงธุรกิจ หรือกึ่งธุรกิจ มีวัตถุประสงค์หลักคือการก่อให้เกิดรายได้ ในขณะที่การเลี้ยงในระบบครัวเรือนนั้น เป็นการเลี้ยงเพื่อช่วยเฝ้าบ้าน หรือเพื่อเป็นเพื่อนคลายเหงา จึงพบว่าการดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งรายได้จากการเลี้ยงสุนัขบางแก้วน้อยมาก ซึ่งวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน ก่อให้เกิดวิธีการเลี้ยงที่แตกต่างกัน และก่อให้เกิดรายจ่ายหรือต้นทุนในการเลี้ยงที่แตกต่างกันไปด้วย พบว่าในบริบทของระบบธุรกิจนั้น จะมีรายจ่ายหรือต้นทุนสูงที่สุด รองลงมาคือระบบธุรกิจ และที่มีน้อยที่สุดคือระบบครัวเรือน

4. ผลกระทบจากการเลี้ยงสุนัขบางแก้วที่มีต่อวิถีชีวิตของคนเลี้ยงและคนรอบข้าง

การเลี้ยงสุนัขบางแก้วนั้นจะก่อให้เกิดผลกระทบในสองด้าน คือทางด้านบวก และทางด้านลบ โดยทางด้านบวกนั้น ได้แก่ การก่อให้เกิดรายได้ การใช้เวลาวางให้เป็นประโยชน์ การช่วยเป็นเพื่อนคลายเหงา การช่วยป้องกันทรัพย์สินจากโจร ขโมยต่างๆ ในขณะที่ผลกระทบทางด้านลบของการเลี้ยงสุนัขบางแก้วนั้น พบว่าโดยส่วนใหญ่เป็นผลที่เกิดจากการการที่สุนัขบางแก้ว ก่อให้เกิดความรำคาญให้แก่บุคคลรอบข้าง และเมื่อพิจารณาโดยรวมแล้ว พบว่าผลกระทบทางด้านบวกในการเลี้ยงสุนัขบางแก้ว ไม่ว่าจะเป็นในกรณีศึกษาใดๆ ก็ตาม มีมากกว่าการเกิดผลกระทบทางด้านลบในทุกกรณี

ตั้งแต่อดีตจวบจนปัจจุบัน วิถีชีวิตของคนไทยมีความผูกพันกับสุนัขมาตลอด โดยในอดีตนั้นชาวบ้านจะนิยมเลี้ยงสุนัขไว้เฝ้าบ้าน เฝ้าทรัพย์สินในเวลาที่ไม่อยู่บ้าน หรือป้องกันภัยจากโจรผู้ร้ายในยามค่ำคืน ทำให้ชาวบ้านนิยมเลี้ยงสุนัขดูเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งสุนัขดูที่เป็นที่นิยมพันธุ์หนึ่งคือ สุนัขพันธุ์บางแก้ว และด้วยความที่เป็นสุนัขที่ดุและหวงแหว่งทรัพย์สิน จึงรักภักดีต่อเจ้าของอย่างมาก ประกอบกับมีขนยาวสวยงาม จึงทำให้สุนัขบางแก้วเป็นที่นิยมเลี้ยงกันมาตั้งแต่อดีต

ในขณะที่ปัจจุบันค่านิยมของการเลี้ยงสุนัขได้มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเป็นการเลี้ยงเพื่อเป็นเพื่อนแก้เหงา หรือเลี้ยงเป็นงานอดิเรก หรือเพื่อวัตถุประสงค์อย่างอื่น เช่นการประกวด หรือการขาย เป็นต้น ซึ่งในปัจจุบันสุนัขบางแก้วได้รับการพัฒนาสายพันธุ์อย่างต่อเนื่องทำให้มีรูปร่างที่สวยงาม โครงสร้างใหญ่ ขนยาว กว่าในอดีต รวมทั้งสามารถฝึกใช้งานจนมีความสามารถเท่ากับสุนัขพันธุ์ต่างประเทศได้ จึงทำให้เป็นที่นิยมเลี้ยงกันมากขึ้น และได้แพร่หลายออกไปทั่วประเทศ จนมีผู้นิยมเลี้ยงและเพาะพันธุ์สุนัขบางแก้วขายมากขึ้น ซึ่งทำรายได้ให้ผู้เลี้ยงเป็นอย่างดีแตกต่างจากในอดีตที่ไม่ได้มีการซื้อขายสุนัขบางแก้วโดยตรง หากแต่นำสิ่งของไปแลกเปลี่ยนกับ

ลูกสุนัขบางแก้วแทน สุนัขบางแก้ว เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่าของจังหวัดพิษณุโลก มีความผูกพันกับวิถีชีวิตของผู้คนในละแวกนี้เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะในถิ่นบ้านเกิดของสุนัขบางแก้วเอง คืออำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก แต่จากกระแสการเปลี่ยนแปลงของแนวคิดในการเลี้ยงสุนัขบางแก้วที่เป็นการเลี้ยงเพื่อเฝ้าบ้าน มาเป็นการเลี้ยงในฐานะสัตว์เลี้ยงแก้เหงา การเลี้ยงเพื่อการค้า ดังที่กล่าวแล้วในเบื้องต้น ลักษณะของการเลี้ยงสุนัขบางแก้วจึงมีความหลากหลายมากขึ้น และการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวก่อให้เกิดผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนเลี้ยงสุนัขที่มีพฤติกรรมและเป้าหมายการเลี้ยงสุนัขที่แตกต่างกันออกไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่ศึกษาวิถีชีวิตของคนเลี้ยงสุนัขบางแก้ว ที่มีลักษณะการเลี้ยงที่แตกต่างกันเพื่อให้ข้อมูลสารสนเทศที่มีประโยชน์ในการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงสุนัขบางแก้ว และผลกระทบที่มีต่อวิถีชีวิตของคนเลี้ยงสุนัขบางแก้ว ซึ่งจะนำไปสู่การส่งเสริม การอนุรักษ์และการหาแนวทางในการแก้ปัญหาที่เกิดจากการเลี้ยงสุนัขบางแก้ว เพื่อให้ดำรงอยู่คู่สังคมไทยตลอดไป

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจะเห็นได้ว่า แรงจูงใจมีส่วนสำคัญในการช่วยให้บุคคลเปลี่ยนแปลงไปในทางที่พฤติกรรมพึงประสงค์ สามารถปรับปรุงตนเอง เข้าใจตนเอง รวมทั้งยังสามารถตระหนักและยอมรับในความสามารถของตนเอง ด้วยเหตุนี้เอง ผู้วิจัยจึงเห็นว่า การศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจของมนุษย์จึงเป็นประโยชน์ ช่วยให้เข้าใจในการกระทำของมนุษย์ได้มากขึ้น ทั้งยังสามารถสร้างสรรค์ สิ่งดีงามต่อตนเอง ครอบครัวสังคม และประเทศชาติ

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการศึกษา “แรงจูงใจในที่มีต่อการเลี้ยงสุนัข เพื่อนันทนาการ ของประชาชนที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร” ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชน ที่เลี้ยงสุนัข และอาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร มีจำนวนทั้งสิ้น 389,097 ครอบครัว เลี้ยงสุนัขจำนวน 823,504 ตัว (ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ.2549)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่เลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการและอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร และมีอินเทอร์เน็ตที่บ้าน โดยเปรียบเทียบตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสุมเครจซี่และมอร์แกน (Krecie and Morgan 1970:608) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sample)และสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) เพื่อให้ได้ขนาดและกลุ่มตัวอย่างเป็นตัวแทนของประชากรที่แท้จริง

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sample)และสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) โดยการกำหนดเว็บไซต์ 4 เว็บไซต์ ให้เป็นตัวแทนของประชากร คือ

1. Error! Hyperlink reference not valid.กลุ่มตัวอย่าง 100 คน
2. Error! Hyperlink reference not valid.กลุ่มตัวอย่าง 100 คน
3. <http://www.thaidogcenter.com> จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 100 คน
4. <http://www.dog.in.th> จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 100 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับแรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการของประชาชนที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานะภาพการสมรส จำนวนบุตร ระดับการศึกษา อาชีพ ลักษณะบ้านที่อยู่อาศัย ลักษณะของครอบครัว จำนวนสมาชิกในครอบครัว สถานะทางครอบครัว เป็นลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม เรื่องแรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการ ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือแรงจูงใจภายในและแรงจูงใจภายนอก มีทั้งหมด 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด และมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง ผู้ตอบมีแรงจูงใจอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง ผู้ตอบมีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก

คะแนน 3 หมายถึงผู้ตอบมีแรงจูงใจอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึงผู้ตอบมีแรงจูงใจอยู่ในระดับน้อย

คะแนน 1 หมายถึงผู้ตอบมีแรงจูงใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยแปลความหมายของแบบสอบถามโดยการนำระดับของแรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการของประชาชนในกรุงเทพมหานคร จากค่าคะแนนแปลความหมายเป็นค่าเฉลี่ยรายด้าน แบ่งเป็น 3 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์แปลความหมายโดยอิงเกณฑ์ (Criteria Reference) หาค่าเมื่อทำการวิเคราะห์แปลผล (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538: 9) คือ

คะแนนเฉลี่ย	ระดับแรงจูงใจ
3.67-5.00	ผู้ตอบมีแรงจูงใจในระดับมาก
2.34-3.66	ผู้ตอบมีแรงจูงใจในระดับปานกลาง
1.00-2.33	ผู้ตอบมีแรงจูงใจในระดับน้อย

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ เป็นคำถามปลายเปิด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือโดยมีขั้นตอน ดังนี้

1.ศึกษาค้นคว้า เอกสาร ตำรา วารสาร สิ่งตีพิมพ์ อินเทอร์เน็ต และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการของประชาชนที่อยู่ในกรุงเทพมหานครเพื่อนำมาเป็นกรอบและขอบเขตเนื้อหาในการสร้างแบบสอบถาม

2.ศึกษาแบบสอบถามจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.นำเครื่องมือจากข้อ 1 และข้อ 2 มาสร้างแบบสอบถาม โดยกำหนดขอบเขตและโครงสร้างของแบบสอบถาม เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการศึกษา

การหาคุณภาพเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่อที่ปรึกษาปริญญาโทเพื่อพิจารณาความครอบคลุมในด้านภาษาและเนื้อหา
2. นำแบบสอบถามที่ได้รับการพิจารณาแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity)
3. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดสอบ (Tryout) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach. 1970: 161) ผลของการหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.81
5. นำแบบสอบถามไปให้อาจารย์ผู้ควบคุมปริญญาโทตรวจสอบอีกครั้ง แล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะทำการแจกและเก็บแบบสอบถามทางอินเทอร์เน็ตด้วยตนเอง จำนวน 400 ชุด

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ตรวจสอบจำนวน ความถูกต้อง สมบูรณ์ของแบบสอบถาม และนำเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ นำผลคะแนนที่ได้มาหาค่าสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ซึ่งผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของการตอบแบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

2. แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจที่มีต่อเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ทำการวิเคราะห์แต่ละด้านโดยการหาค่าเฉลี่ย และหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวม และรายด้าน แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

3. ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างโดยการทดสอบค่า ที (t-test) เพื่อทดสอบสมมติฐานสำหรับกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ทดสอบค่า เอฟ (F-test) สำหรับกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป ด้วยวิธี One-way Anova หากพบว่าความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่อีกครั้ง โดยวิธีการ LSD (Least Significant Difference)

4. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ มารวบรวม วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอในรูปแบบความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน
 - 1.1 ความถี่
 - 1.2 ค่าร้อยละ
 - 1.3 ค่าเฉลี่ย
 - 1.4 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน
 - 2.1 ทดสอบค่าที (t-test)
 - 2.2 ทดสอบค่าเอฟ (F-test)
 - 2.3 ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธี LSD (Least Significant Different)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของงานวิจัยเรื่อง แรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยแบ่งวิเคราะห์ออกเป็นขั้นตอนต่างๆ 4 ขั้นตอน และเพื่อให้เกิดความหมายที่ตรงกันผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์และอักษรในการวิเคราะห์ ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน ขนาดกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
t	แทน ค่าสถิติที่ใช้วิเคราะห์ในการแจกแจงความถี่แบบที (t-distribution)
F	แทน ค่าสถิติที่ใช้วิเคราะห์ในการแจกแจงแบบเอฟ (F-distribution)
df	แทน ชั้นแห่งความอิสระ (Degrees of Freedom)
p	แทน ความน่าจะเป็นหรือโอกาส (Probability)
*	แทน นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาแรงจูงใจที่มีต่อการตัดสินใจเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการของประชาชนในกรุงเทพมหานคร จาก ข้อมูลที่รวบรวมได้โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง 400 คน เป็นชาย 99 คน หญิง 301 คน ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติและนำเสนอผลการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของประชาชนที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ และลักษณะที่อยู่อาศัย โดยแจกแจงเป็นคำร้อยละนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 วิเคราะห์แรงจูงใจที่มีต่อการตัดสินใจเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ด้านแรงจูงใจภายใน และแรงจูงใจภายนอก ทำการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย(Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปตารางประกอบความเรียง เปรียบเทียบแรงจูงใจที่มีต่อการตัดสินใจเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการของประชาชนในกรุงเทพมหานคร และทดสอบค่าที (t-test) และค่า F (F-test) มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 3 นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 มาสรุปแล้วนำเสนอในรูปความเรียง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของประชากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ และลักษณะที่อยู่อาศัย โดยนำเสนอในรูปแบบความถี่และค่าร้อยละปรากฏดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนตัว จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา อาชีพ และลักษณะที่อยู่อาศัย (N = 400 คน)

	ตัวแปร	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	99	24.80
	หญิง	301	75.20
	รวม	400	100.00
ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	87	21.80
	ปริญญาตรี ขึ้นไป	313	78.20
	รวม	400	100.00
อาชีพ	นักเรียน นักศึกษา	67	16.80
	ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ	60	15.00
	พนักงานบริษัทเอกชน/รับจ้าง	147	36.80
	ประกอบธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	109	27.20
	อาชีพอื่น ๆ เช่นแม่บ้าน	17	4.20
	รวม	400	100.00
ลักษณะที่อยู่อาศัย	บ้านเดี่ยว	213	53.20
	อาคารพาณิชย์ ตึกแถว ทาวน์เฮ้าส์	187	46.80
	แฟลต อพาร์ทเมนต์ ห้องชุด		
รวม		400	100.00

จากตาราง 1 แสดงว่า ลักษณะข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คนในการศึกษาครั้งนี้ จำแนกตามตัวแปร พบว่า

เพศ ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างเป็นหญิงจำนวน 301 คน คิดเป็นร้อยละ 75.20 และชายจำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 24.80

ระดับการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างศึกษาอยู่ในระดับตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไปจำนวน 313 คน คิดเป็นร้อยละ 78.20 และศึกษต่ำกว่าปริญญาตรีจำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 21.80

อาชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างนี้ส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพ พนักงานบริษัทเอกชน รับจ้างจำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 36.80 รองลงมาประกอบธุรกิจส่วนตัว ค้าขาย จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 27.20 นักเรียน นักศึกษาจำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 16.80 เป็นข้าราชการ/พนักงานของรัฐ/รัฐวิสาหกิจจำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 16 และมีอาชีพอื่น ๆ เช่นแม่บ้าน พ่อบ้าน ข้าราชการบำนาญจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.20

ลักษณะที่อยู่อาศัย พบว่า อาศัยอยู่ในบ้านเดี่ยว จำนวน 213 คน คิดเป็นร้อยละ 53.20 และอาศัยอยู่ในอาคารพาณิชย์ ตึกแถว,ทาวน์เฮ้าส์,แฟลต หรือ อพาร์ทเมนต์ ห้องชุด จำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 46.80

ตอนที่ 2 วิเคราะห์แรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการ ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ด้านแรงจูงใจภายใน และแรงจูงใจภายนอกทำการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย(Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลความหมายระดับค่าเฉลี่ย แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง เปรียบเทียบแรงจูงใจที่มีต่อการตัดสินใจเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการของประชาชนในกรุงเทพมหานคร โดยทดสอบค่าที (t-test) หรือค่าเอฟ (F-test) มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความหมายของแรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัข ของประชากรเป็นรายด้านและรายข้อ (N=400)

แรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการ ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร	$\bar{X}$	S.D.	แปล ความหมาย
ด้านแรงจูงใจภายใน			
1. ท่านต้องการเลี้ยงสุนัข	4.51	0.779	มาก
2. ท่านมีความสนใจเลี้ยงสุนัข	4.55	0.720	มาก
3. ท่านชอบเลี้ยงสุนัข	4.63	0.752	มาก
4. ท่านรู้สึกมีความสุขเมื่อเลี้ยงสุนัข	4.79	0.553	มาก
5. ท่านมีทัศนคติที่ดีในการเลี้ยงสุนัข	4.75	0.498	มาก
6. การเลี้ยงสุนัขสร้างความสนุกสนานและ เพลิดเพลิน	4.76	0.524	มาก
7. ท่านมีประสบการณ์ที่ดีในการเลี้ยงสุนัข	4.34	0.814	มาก
8. ท่านต้องการประสบการณ์ใหม่ๆในการเลี้ยง สุนัข	4.03	1.018	มาก
9. ท่านต้องการเพื่อนใหม่จากการเลี้ยงสุนัข	3.45	1.256	ปานกลาง
10. การเลี้ยงสุนัขฝึกความรับผิดชอบในหน้าที่	4.45	0.903	มาก
11. การเลี้ยงสุนัขทำให้เกิดการแลกเปลี่ยน ประสบการณ์ และความรู้กับผู้เลี้ยงคนอื่นๆ	3.94	1.062	มาก
โดยรวมด้านแรงจูงใจภายใน	4.38	0.81	มาก

ตาราง 2 (ต่อ)

แรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการ ของประชาชนใน กรุงเทพมหานคร	$\bar{X}$	S.D.	แปล ความหมาย
ด้านแรงจูงใจภายนอก			
1. บุคคลในครอบครัวสนับสนุนให้ท่านเลี้ยงสุนัข	3.96	1.073	มาก
2. ความสัมพันธ์ในครอบครัวมีส่วนในการเลี้ยงสุนัข	4.29	0.720	มาก
3. จำนวนสมาชิกในครอบครัวมีส่วนในการเลี้ยงสุนัข	3.71	0.752	มาก
4. กลุ่มเพื่อนมีส่วนในการตัดสินใจเลี้ยงสุนัข	2.13	0.553	น้อย
5. เพื่อนบ้านมีส่วนในการตัดสินใจเลี้ยงสุนัข	2.05	0.498	น้อย
6. ท่านเลี้ยงสุนัขเพราะต้องการเข้าสังคมใหม่ๆ	1.74	1.068	น้อย
7. การมีเวลาว่างทำให้ท่านเลี้ยงสุนัข	3.15	0.814	ปานกลาง
8. ท่านเลี้ยงสุนัขเพราะเห็นจากสื่อต่างๆ	1.64	0.95	น้อย
9. การไปดูงานโชว์หรืองานประกวดสุนัข มีส่วนในการตัดสินใจ เลี้ยงสุนัข	1.77	1.111	น้อย
10. ลักษณะทางสายพันธุ์ของสุนัขมีส่วนในการเลี้ยงสุนัข	3.72	1.305	มาก
11. ลักษณะประจำตัวของสุนัขแต่ละตัวมีส่วนในการเลี้ยงสุนัข	4.26	1.093	มาก
12. สภาพความเป็นอยู่ปัจจุบันของสุนัข มีส่วนในการเลี้ยงสุนัข	3.17	1.170	ปานกลาง
13. ท่านเลี้ยงสุนัขเพราะต้องการช่วยเหลือบุคคลอื่น	2.27	1.363	น้อย
โดยรวมด้านแรงจูงใจภายนอก	2.91	0.959	ปานกลาง
โดยรวม	3.65	0.884	ปานกลาง

จากตาราง 2 แสดงว่า แรงจูงใจโดยรวมที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการ ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.65$, S.D. = 0.88) เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่าด้านแรงจูงใจภายในที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการ ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.81) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออันดับแรกคือ ผู้เลี้ยงรู้สึกมีความสุข ($\bar{X} = 4.79$, S.D. = 0.53) รองลงมาคือการเลี้ยงสุนัขสร้างความสนุกสนานและเพลิดเพลิน ($\bar{X} = 4.76$, S.D. = 0.52) จนถึงอันดับสุดท้ายการเลี้ยงสุนัขทำให้เกิดการแลกเปลี่ยน ประสพการณ์ และความรู้กับผู้เลี้ยงคนอื่นๆ ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 1.06) ,ความต้องการเพื่อนใหม่ ($\bar{X} = 3.45$, S.D. = 1.26)

ด้านแรงจูงใจภายนอกที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการ ของประชาชนใน กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.91$, S.D. = 0.96) และเมื่อพิจารณาเป็นราย ข้อ อันดับแรกคือ ความสัมพันธ์ในครอบครัว ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.72) รองลงมาคือ ลักษณะ ประจำตัวของสุนัขแต่ละตัว ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 1.09) จนถึงอันดับท้ายคือ การไปดูงานโชว์หรืองาน ประกวดสุนัข ($\bar{X} = 1.77$, S.D. = 1.11) และการต้องการเข้าสังคมใหม่ๆ ($\bar{X} = 1.74$, S.D. = 1.07)

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความหมายของแรงจูงใจที่มีต่อการ เลี้ยงสุนัข โดยรวมและรายด้าน (N=400)

แรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการ ของ ประชาชนในกรุงเทพมหานคร	$\bar{X}$	S.D.	แปล ความหมาย
1. ด้านแรงจูงใจภายใน	4.38	0.81	มาก
2. ด้านแรงจูงใจภายนอก	2.91	0.96	ปานกลาง
รวม	3.65	0.88	ปานกลาง

จากตาราง 3 แสดงว่า แรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการ ของประชาชนใน กรุงเทพมหานคร โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.65$, S.D.= 0.88) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า และด้านแรงจูงใจภายในที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการ ของประชาชนใน กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.81) และด้านแรงจูงใจภายนอกที่มี ต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการ ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.91$, S.D. = 0.96)

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความหมายของแรงงูใจที่มีต่อการ
เลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการ ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ (N=400)

แรงงูใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัข เพื่อนันทนาการ ของ ประชาชนใน กรุงเทพมหานคร	เพศชาย n = 99			เพศหญิง n = 301		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านแรงงูใจภายใน	4.23	0.49	มาก	4.43	0.46	มาก
2. ด้านแรงงูใจภายนอก	2.99	0.48	ปานกลาง	2.94	0.52	ปานกลาง
รวม	3.61	0.49	ปานกลาง	3.69	0.49	มาก

จากตาราง 4 แสดงว่า แรงงูใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการ ของประชาชนใน
กรุงเทพมหานคร ของเพศชายโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.61$, S.D.=0.485),ของเพศ
หญิงโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$, S.D.=0.49) ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า
ด้านแรงงูใจภายในที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการ ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร เพศ
ชายและเพศหญิง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$, S.D.=0.49) , ($\bar{X} = 4.43$, S.D.=0.46) และด้าน
แรงงูใจภายนอกที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการ ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร เพศชาย
และเพศหญิง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.99$, S.D.=0.48) , ($\bar{X} = 2.94$, S.D.=0.52)

ตาราง 5 วิเคราะห์เปรียบเทียบแรงงูใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการ ของประชาชนใน
กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ (N=400)

แรงงูใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อ นันทนาการ ของประชาชนใน กรุงเทพมหานคร	ชาย n= 99		หญิง n= 301		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านแรงงูใจภายใน	4.23	0.49	4.43	0.46	-3.514*	0.000
2. ด้านแรงงูใจภายนอก	2.99	0.48	2.94	0.52	0.80	0.424
รวม	3.61	0.49	3.69	0.49	-2.157	0.212

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 5 แสดงว่าประชาชนผู้เลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการในกรุงเทพมหานคร ที่มีเพศ
ต่างกัน มีแรงงูใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการโดยรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนรายด้านทั้งสอง

ด้านคือแรงจูงใจภายในแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่แรงจูงใจภายนอกไม่แตกต่างกัน

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความหมายของแรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยง
สุนัขเพื่อนันนทาการ ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา
(N=400)

แรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อ นันทนาการ ของประชาชนใน กรุงเทพมหานคร	ระดับการศึกษา					
	ต่ำกว่าปริญญาตรี n = 87			ปริญญาตรีขึ้นไป n = 313		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านแรงจูงใจภายใน	4.46	0.52	มาก	4.38	0.46	มาก
2. ด้านแรงจูงใจภายนอก	2.96	0.54	ปานกลาง	2.95	0.50	ปานกลาง
รวม	3.71	1.06	มาก	3.67	0.48	มาก

จากตาราง 6 แสดงว่า แรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันนทาการ ของประชาชนในกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไปโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.71$, S.D.= 1.06), ($\bar{X}=3.67$, S.D.=0.55) ตามลำดับ และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านแรงจูงใจภายในที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันนทาการ ของประชาชนในกรุงเทพมหานครที่มีการการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.46$, S.D.= 0.53), ($\bar{X}=4.38$, S.D.=0.46) และด้านแรงจูงใจภายนอกที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันนทาการ ของประชาชนในกรุงเทพมหานครที่มีการการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.96$, S.D.= 1.06), ($\bar{X}=3.67$, S.D.=0.55)

ตาราง 7 วิเคราะห์เปรียบเทียบแรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันนทาการ ของประชาชนใน
กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา (N=400)

แรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อ นันทนาการ ของประชาชนใน กรุงเทพมหานคร	ต่ำกว่าปริญญาตรี n = 87		ปริญญาตรีขึ้นไป n = 313		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านแรงจูงใจภายใน	4.46	0.52	4.38	0.46	-0.298	0.766
2. ด้านแรงจูงใจภายนอก	2.96	0.54	2.95	0.50	0.292	0.771
รวม	3.71	1.06	3.67	0.48	-0.295	0.768

จากตาราง 7 แสดงว่าประชาชนผู้เลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการในกรุงเทพมหานคร ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีแรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการโดยรวมไม่แตกต่างกันและรายด้านทั้งสองด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความหมายของแรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการ ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอาชีพ (N=400)

อาชีพ	แรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการ ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร								
	แรงจูงใจภายใน			แรงจูงใจภายนอก			แรงจูงใจโดยรวม		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
นักเรียน นักศึกษา N = 87	4.28	0.52	มาก	3.05	0.54	ปานกลาง	3.66	1.06	ปานกลาง
ข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ/ พนักงานของรัฐ N = 60	4.38	3.04	มาก	3.04	0.53	ปานกลาง	3.67	0.48	มาก
พนักงาน บริษัทเอกชน รับจ้าง N = 147	4.39	0.51	มาก	2.84	0.50	ปานกลาง	3.62	0.50	ปานกลาง
ประกอบธุรกิจ ส่วนตัว ค้าขาย N = 109	4.43	0.51	มาก	3.00	0.50	ปานกลาง	3.67	0.50	มาก
อาชีพอื่น ๆ เช่น แม่บ้าน พ่อบ้าน ข้าราชการบำนาญ N = 17	4.36	0.51	มาก	2.84	0.47	ปานกลาง	3.60	0.48	ปานกลาง

จากตาราง 8 แสดงว่า แรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการ ของประชาชนในกรุงเทพมหานครที่มีอาชีพข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ/พนักงานของรัฐและประกอบธุรกิจส่วนตัว ค้าขาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =3.67, S.D.= 0.48), ($\bar{X}$ =3.67, S.D.=0.50) ตามลำดับ ส่วนนักเรียน นักศึกษา พนักงานบริษัทเอกชน รับจ้าง และ อาชีพอื่น ๆ เช่นแม่บ้าน พ่อบ้าน ข้าราชการบำนาญ

มีแรงจูงใจโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.66$, S.D.= 0.45), ($\bar{X}=3.62$, S.D.=0.41), ($\bar{X}=4.36$, S.D.=0.48) ตามลำดับและเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านแรงจูงใจภายในที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการ ของประชาชนในกรุงเทพมหานครทุกระดับอาชีพอยู่ในระดับมาก โดยอาชีพนักเรียน นักศึกษา ($\bar{X}=4.28$, S.D.= 0.40), ข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ/พนักงานของรัฐ ($\bar{X}=4.38$, S.D.=0.40), พนักงานบริษัทเอกชน หรือรับจ้าง ($\bar{X}=4.39$, S.D.=0.51), ประกอบธุรกิจส่วนตัวหรือค้าขาย ($\bar{X}=4.43$, S.D.=0.50), อาชีพอื่นๆ เช่นแม่บ้าน พ่อบ้าน ข้าราชการบำนาญ ($\bar{X}=4.36$, S.D.=0.51) และด้านแรงจูงใจภายนอกที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการ ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ทุกระดับอาชีพอยู่ในระดับปานกลาง ที่มีการการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป ($\bar{X}=3.05$, S.D.= 0.40), ข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ/พนักงานของรัฐ ($\bar{X}=3.04$, S.D.=0.53), พนักงานบริษัทเอกชน หรือรับจ้าง ($\bar{X}=2.84$, S.D.=0.50), ประกอบธุรกิจส่วนตัวหรือค้าขาย ($\bar{X}=3.0$, S.D.=0.50), อาชีพอื่นๆ เช่นแม่บ้าน พ่อบ้าน ข้าราชการบำนาญ ($\bar{X}=2.84$, S.D.=0.47)

ตาราง 9 วิเคราะห์เปรียบเทียบแรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการ ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอาชีพ (N=400)

แหล่งความ						
แรงจูงใจ	แปรปรวน	SS	df	MS	F	P
แรงจูงใจภายใน	ระหว่างกลุ่ม	.988	4	.247	1.087	.362
	ภายในกลุ่ม	89.705	395	.227		
	รวม	90.692	399			
แรงจูงใจภายนอก	ระหว่างกลุ่ม	3.254	4	.814	3.191*	.013
	ภายในกลุ่ม	100.701	395	.255		
	รวม	103.955	399			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 9 แสดงว่า ประชาชนที่เลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการ ในกรุงเทพมหานคร ที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีแรงจูงใจภายในไม่แตกต่างกัน แต่ประชาชนที่เลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการ ในกรุงเทพมหานคร ที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีแรงจูงใจภายนอก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงนำไปทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธี LSD ดังตาราง 10

ตาราง 10 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ในแต่ละอาชีพของประชาชนผู้เลี้ยงสุนัข
ในกรุงเทพมหานคร กับแรงจูงใจภายนอก

อาชีพ	$\bar{X}$ แรงจูงใจ ภายนอก	อาชีพ				
		นักเรียน นักศึกษา	ข้าราชการ การ รัฐวิสาห กิจ	พนักงาน เอกชน รับจ้าง	ธุรกิจ ส่วนตัว ค้าขาย	อาชีพ อื่นๆ
		3.05	3.04	2.84	3.00	2.84
นักเรียน นักศึกษา	3.05	-	0.01	0.21*	0.05	0.21
ข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ	3.04		-	0.19*	0.04	0.20
พนักงานเอกชน รับจ้าง	2.84			-	0.15*	0.00
ธุรกิจส่วนตัว ค้าขาย	3.00				-	0.16
อาชีพอื่นๆ	2.84					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 10 ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ในแต่ละอาชีพของประชาชนผู้เลี้ยงสุนัขในกรุงเทพมหานคร กับแรงจูงใจภายนอกพบว่า ผู้ที่มีอาชีพนักเรียน/นักศึกษา กับพนักงานบริษัทเอกชน/รับจ้าง ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ/รัฐวิสาหกิจ กับพนักงานบริษัทเอกชน/รับจ้าง และพนักงานเอกชน/รับจ้าง กับผู้ประกอบการส่วนตัว/ค้าขาย มีแรงจูงใจภายนอกแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความหมายของแรงงูใจที่มีต่อการเลี้ยง
 สุนัขเพื่อนันทนาการ ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร จำแนกลักษณะที่อยู่อาศัย (N=400)

แรงงูใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อ นันทนาการ ของประชาชนใน กรุงเทพมหานคร	ลักษณะที่อยู่อาศัย					
	บ้านเดี่ยว N = 213			ทาวน์เฮ้าส์ คอนโด ตึกแถว อื่นๆ N = 187		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านแรงงูใจภายใน	4.31	0.53	มาก	4.46	0.39	มาก
2.ด้านแรงงูใจภายนอก	2.92	0.56	ปานกลาง	2.98	0.45	ปานกลาง
รวม	3.62	0.55	ปานกลาง	3.72	0.42	มาก

จากตาราง 11 แสดงว่า โดยรวมแรงงูใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการ ของ
 ประชาชนในกรุงเทพมหานครของผู้ที่อาศัยอยู่ในบ้านเดี่ยว อยู่ในระดับปานกลาง
 ($\bar{X} = 3.62, S.D. = 0.55$) และผู้ที่อาศัยอยู่ในอาคารพาณิชย์, ตึกแถว,ทาวน์เฮ้าส์,แฟลต หรือ อพาร์ทเมนต์
 ห้องชุด มีแรงงูใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72, S.D. = 0.42$) และเมื่อพิจารณาแต่ละด้าน
 พบว่าด้านแรงงูใจภายในที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการของประชาชนในกรุงเทพมหานคร
 ของผู้ที่อาศัยอยู่ในบ้านเดี่ยวและผู้ที่อาศัยอยู่ในอาคารพาณิชย์, ตึกแถว,ทาวน์เฮ้าส์,แฟลต หรือ
 อพาร์ทเมนต์ ห้องชุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31, S.D. = 0.55$), ($\bar{X} = 4.46, S.D. = 0.39$) ตามลำดับ และ
 ด้านแรงงูใจภายนอกที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการของประชาชนในกรุงเทพมหานครของผู้ที่
 อาศัยอยู่ในบ้านเดี่ยวและผู้ที่อาศัยอยู่ในอาคารพาณิชย์, ตึกแถว,ทาวน์เฮ้าส์,แฟลต หรือ อพาร์ทเมนต์
 ห้องชุดอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.91, S.D. = 0.56$) , ($\bar{X} = 2.98, S.D. = 0.45$)

ตาราง 12 วิเคราะห์เปรียบเทียบแรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการ ของประชาชนใน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามลักษณะที่อยู่อาศัย(N=400)

แรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการ ของประชาชนใน กรุงเทพมหานคร	บ้านเดี่ยว N = 213		ทาวน์เฮ้าส์ คอนโด ตึกแถว อื่นๆ N = 187		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านแรงจูงใจภายใน	4.31	0.53	4.46	0.39	-3.33*	0.001
2. ด้านแรงจูงใจภายนอก	2.92	0.56	2.98	0.45	-1.26	0.208
รวม	3.62	0.55	3.72	0.42	-2.29	0.105

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 แสดงว่า ประชาชนที่เลี้ยงสุนัขในกรุงเทพมหานครที่อาศัยอยู่ในบ้านเดี่ยว หรือที่อาศัยอยู่ในอาคารพาณิชย์, ตึกแถว,ทาวน์เฮ้าส์,แฟลต หรือ อพาร์ทเมนต์ ห้องชุด มีแรงจูงใจโดยรวมและแรงจูงใจภายนอกไม่แตกต่างกัน แต่ประชาชนที่เลี้ยงสุนัขในกรุงเทพมหานครที่อาศัยอยู่ในบ้านเดี่ยวหรือที่อาศัยอยู่ในอาคารพาณิชย์, ตึกแถว,ทาวน์เฮ้าส์,แฟลต หรือ อพาร์ทเมนต์ ห้องชุด มีแรงจูงใจภายในแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่น ๆ เกี่ยวกับ แรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้รวบรวมและสรุปได้ดังนี้

1. อยากให้ทุกคนที่ต้องการเลี้ยงสุนัขศึกษาและมีความรับผิดชอบในการเลี้ยงสัตว์ทุกชนิด (ไม่จำกัดเฉพาะสุนัข)
2. อยากให้เลิกค่านิยมในการซื้อสัตว์เลี้ยงเป็นของขวัญในเทศกาลต่างๆ
3. ความน่ารักน่าเอ็นดูและอุปนิสัยบางอย่างของสุนัขไม่สามารถหาได้ในมนุษย์
4. การเลี้ยงสุนัขเหมือนการให้รางวัลชีวิต
5. รับสุนัขมาเลี้ยงเพราะไม่อยากจะเห็นสุนัขถูกทำร้าย
6. การเลี้ยงสุนัขถ้าปราศจากความรับผิดชอบและเอาใจใส่ ก็เปรียบเสมือนการมีลูกแล้วไม่ดูแลกลายเป็นปัญหาทางสังคม
7. การหาสุนัขมาเลี้ยงควรศึกษาลักษณะทางสายพันธุ์ให้ถ่องแท้ ว่าผู้เลี้ยงต้องการเลี้ยงเพื่อวัตถุประสงค์อะไร

8. หน่วยงานของรัฐเช่นสถานกักกันสุนัขประเภท เป็นสถานที่สร้างภาพลักษณ์เหมือนว่าเป็นสถานที่ที่ดี แต่สภาพความเป็นจริงนั้นสุนัขได้รับความอดอยาก ปล่อยให้ขาดอาหารตาย ติดโรค ร้ายแรง อยากให้ทั้งหมดให้ความสำคัญในการดูแลให้ดีกว่านี้

9. ผู้เลี้ยงสุนัขบางคนขาดความรู้ในการเลี้ยงสุนัข

10. อยากให้มีพื้นที่สาธารณะที่สามารถพาสุนัขเข้าไปทำกิจกรรมร่วมกับเจ้าของได้ เช่น สวนสาธารณะอยากให้มีมากกว่านี้

11. อยากให้มีการบังคับใช้กฎหมายและเห็นความสำคัญเกี่ยวกับการทำร้ายสุนัข อยากให้มีบทลงโทษให้หนักกว่าที่เป็นอยู่ ครอบครัวทั้งสุนัขมีเจ้าของและสุนัขจรจัด

12. อยากให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการเพาะสัตว์เลี้ยงขาย การซื้อขายสัตว์เลี้ยงควรขึ้นทะเบียนให้ชัดเจน เพื่อลดปัญหาการทิ้งขว้างสัตว์เลี้ยง

13. การเลี้ยงสุนัข ถ้าให้เกิดผลดี ต้องศึกษาความพร้อมของผู้เลี้ยงว่ามีมากน้อยเพียงใด ในระยะยาว ไม่ก่อให้เกิดภาระกับตนเอง ผู้ใกล้ชิดรวมทั้งเพื่อนบ้านด้วย มิใช่เลี้ยงตามแฟชั่นหรือสนองความต้องการเพียงชั่วครั้งชั่วคราว แล้วปล่อยให้เป็นภาระของสังคม เช่นสุนัขจรจัดก่อให้เกิดความรำคาญของสังคมและภาระของชุมชนนั้นๆ

14. อยากให้มีกฎหมายปกป้องสิทธิสัตว์และมีการให้ความรู้และวิธีการเลี้ยงอย่างถูกต้อง บางคนเลี้ยงอย่างไม่ถูกวิธีและไม่มีความรับผิดชอบ ทำให้เป็นอันตรายต่อตัวสุนัขเองและคนรอบข้าง เช่นสุนัขไปกัดคน ก็ไปโทษสุนัข ทั้งๆที่ผู้เลี้ยงเองไม่ได้สั่งสอนหรือดูแลสุนัขให้ดีพอ

15. อยากให้มีการณรงค์หรือสร้างจิตสำนึก การรับผิดชอบในการเลี้ยงสุนัข ไม่ผลักระให้กับสังคม เช่นการนำสุนัขป่วย พิการ หรือขรไปทิ้งไว้ตามข้างถนนหรือวัด

16. สร้างความรู้สึกร่วมกันว่าการทารุณกรรมสุนัขหรือสัตว์เลี้ยงเป็นสิ่งที่น่ารังเกียจและสมควรได้รับการลงโทษ

17. ข้อควรคำนึงก่อนการเลี้ยงสุนัข มีดังนี้คือ

- สุนัขตัวหนึ่งมีอายุขัยเฉลี่ย 15 ปี
- สุนัขตอนยังเป็นลูกสุนัขนั้นน่ารักทุกตัว เมื่อโตขึ้นความน่ารักก็จะลดน้อยลง
- สุนัขบางสายพันธุ์ ชนมาก ๆ อาจทำลายข้าวของและทำลายสวนได้
- สุนัขอาจเจ็บป่วยและต้องการการดูแลรักษาอย่างต่อเนื่อง
- สุนัขไม่ใช่ของขวัญ ไม่ใช่ของเล่น สุนัขเป็นสิ่งมีชีวิต

18. ควรมีคำถามเกี่ยวกับขนาดของสุนัขและค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงสุนัข

19. บางท่านให้ความเห็นว่าเลี้ยงสุนัขเพราะคิดว่าสุนัขเป็นเพื่อนที่ดี ไม่ได้เป็นสัตว์เลี้ยงที่ให้ความเพลิดเพลินเท่านั้น เลี้ยงเสมือนหนึ่งเป็นสมาชิกในครอบครัว เลี้ยงเพราะรักไม่มีเหตุผลอย่างอื่น ไม่คำนึงถึงสายพันธุ์ เลี้ยงแต่สุนัขพิการ จรจัดและสุนัขที่ถูกทิ้งเท่านั้น

20. อยากให้มียารักษาโรคของสุนัขให้มีประสิทธิภาพมากกว่านี้ ควรมีการค้นคว้าและให้ความสำคัญในการลงทุนวิจัยโรคและยารักษาโรค ในสัตว์เลี้ยงให้มากกว่าในปัจจุบัน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาเรื่อง แรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการของประชาชนที่
ในกรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ สรุปลำดับขั้นตอนของการวิจัยดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง แรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัข เพื่อนันทนาการ
ของประชาชนที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาถึงแรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการ ของประชาชนที่อยู่ใน
กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบแรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัข เพื่อนันทนาการ ของประชาชนที่
อยู่ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามตัวแปล เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ และลักษณะที่อยู่อาศัย

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการศึกษา “แรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการ ของประชาชนใน
กรุงเทพมหานคร” อาจนำไปใช้เป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบถึงแรงจูงใจการเลือก
เลี้ยงสุนัขของประชาชนในกรุงเทพมหานคร และนำไปใช้เพื่อเป็นข้อมูลในการคัดกรองผู้ที่ต้องการ
รับเลี้ยงสุนัข จากผู้ที่ต้องการหาบ้านใหม่ให้สุนัข จากสถานสงเคราะห์สัตว์เลี้ยง ทั้งภาครัฐหรือ
เอกชน ได้อย่างมีประสิทธิภาพและตรงกับจุดประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ และอาจมีประโยชน์ในการจัด
สถานที่สาธารณะต่างๆ ของกรุงเทพมหานคร ในภาครัฐ เพื่อสนับสนุนและอำนวยความสะดวกแก่ผู้
ที่เลี้ยงสุนัขต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชน ที่เลี้ยงสุนัข และอาศัยอยู่ ในเขต
กรุงเทพมหานคร มีจำนวนทั้งสิ้น 389,097 ครอบครัว เลี้ยงสุนัขจำนวน 823,504 ตัว (ที่มา:
สำนักงานสถิติแห่งชาติ.2549)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่เลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการและอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร และมีอินเทอร์เน็ต โดยเลือกจาก เว็บไซต์ <http://www.pantip.com>, <http://www.sanook.com>, <http://www.thailogcenter.com> , <http://www.dog.in.th> จากจำนวนประมาณ 197 เว็บไซต์ (ที่มา <http://www.pantip.com/cafe/jatujak/link>) โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างเว็บไซต์ละ 100 คนโดยเปรียบเทียบตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสูตรเครจซี่และมอร์แกน (Krecie and Morgan 1970:608) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบแบบเจาะจง (Purposive Sample) และสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) เพื่อให้ได้ขนาดและกลุ่มตัวอย่างเป็นตัวแทนของประชากรที่แท้จริง

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับแรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการของประชาชนที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานะภาพการสมรส จำนวนบุตร ระดับการศึกษา อาชีพ ลักษณะบ้านที่อยู่อาศัย ลักษณะของครอบครัว จำนวนสมาชิกในครอบครัว สถานะทางครอบครัว เป็นลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม เรื่องแรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการ ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือแรงจูงใจภายในและแรงจูงใจภายนอก มีทั้งหมด 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด และมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- คะแนน 5 หมายถึง ผู้ตอบมีแรงจูงใจอยู่ในระดับมากที่สุด
- คะแนน 4 หมายถึง ผู้ตอบมีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก
- คะแนน 3 หมายถึงผู้ตอบมีแรงจูงใจอยู่ในระดับปานกลาง
- คะแนน 2 หมายถึงผู้ตอบมีแรงจูงใจอยู่ในระดับน้อย
- คะแนน 1 หมายถึงผู้ตอบมีแรงจูงใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยแปลความหมายของแบบสอบถามโดยการนำระดับของแรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัข เพื่อนันทนาการของประชาชนในกรุงเทพมหานคร จากค่าคะแนนแปลความหมายเป็นค่าเฉลี่ยราย ด้าน แบ่งเป็น 3 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์แปลความหมายโดยอิงเกณฑ์ (Criteria Reference) หาค่าเมื่อทำการวิเคราะห์แปลผล (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538: 9) คือ

คะแนนเฉลี่ย	ระดับแรงจูงใจ
3.67-5.00	ผู้ตอบมีแรงจูงใจในระดับมาก
2.34-3.66	ผู้ตอบมีแรงจูงใจในระดับปานกลาง
1.00-2.33	ผู้ตอบมีแรงจูงใจในระดับน้อย

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ เป็นคำถามปลายเปิด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือโดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้า เอกสาร ตำรา วารสาร สิ่งตีพิมพ์ อินเทอร์เน็ต และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการของประชาชนที่อยู่ในกรุงเทพมหานครเพื่อนำมาเป็นกรอบและขอบเขตเนื้อหาในการสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษาแบบสอบถามจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. นำเครื่องมือจากข้อ 1 และข้อ 2 มาสร้างแบบสอบถาม โดยกำหนดขอบเขตและโครงสร้างของแบบสอบถาม เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการศึกษา

การหาคุณภาพเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่อที่ปรึกษาปริญญาโทเพื่อพิจารณาความครอบคลุมในด้านภาษาและเนื้อหา
2. นำแบบสอบถามที่ได้รับการพิจารณาแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity)
3. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดสอบ (Tryout) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach. 1970: 161) ผลของการหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.81
5. นำแบบสอบถามไปให้อาจารย์ผู้ควบคุมปริญญาโทตรวจสอบอีกครั้ง แล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้ คือ

ผู้วิจัยจะทำการแจกและเก็บแบบสอบถามทางอินเทอร์เน็ตด้วยตนเอง จำนวน 400 ชุด

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ตรวจสอบจำนวน ความถูกต้อง สมบูรณ์ของแบบสอบถาม และนำเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ นำผลคะแนนที่ได้มาหาค่าสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ซึ่งผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. แบบสอบถามตอนที่1ข้อมูลทั่วไปของการตอบแบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง
2. แบบสอบถามตอนที่2เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ทำการวิเคราะห์แต่ละด้านโดยการหาค่าเฉลี่ย และหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวม และรายด้าน แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง
3. ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างโดยการทดสอบค่าที (t-test) เพื่อทดสอบสมมติฐานสำหรับกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ทดสอบค่าเอฟ (F-test) สำหรับกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป ด้วยวิธี One-way Anova หากพบว่าความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่อีกครั้ง โดยวิธีการ LSD (Least Significant Difference)
4. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ มารวบรวม วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอในรูปแบบความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน
 - 1.1 ความถี่
 - 1.2 ค่าร้อยละ
 - 1.3 ค่าเฉลี่ย
 - 1.4 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน
 - 2.1 ทดสอบค่าที (t-test)
 - 2.2 ทดสอบค่าเอฟ (F-test)

2.3 ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธี LSD (Least Significant Different)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัว

1.1 เพศ พบว่า ส่วนใหญ่แล้ว กลุ่มตัวอย่างเป็นหญิงจำนวน 301 คน คิดเป็นร้อยละ 73.30 และเป็นชายจำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 24.80

1.2 ระดับการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างมีการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไปจำนวน 313 คน คิดเป็นร้อยละ 78.20 และการศึกษาดัว่าปริญญาตรี จำนวน 87 คนคิดเป็นร้อยละ 21.80

1.3 อาชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน/รับจ้างจำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 36.80 รองลงมาอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 27.20 นักเรียน นักศึกษา จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 16.80 ข้าราชการ/พนักงานของรัฐคิด จำนวน 60 คน เป็นร้อยละ 15.00 อาชีพอื่น ๆ เช่นแม่บ้าน พ่อบ้าน ข้าราชการบำนาญ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.20

1.4 ลักษณะที่อยู่อาศัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในบ้านเดี่ยว จำนวน 213 คน คิดเป็นร้อยละ 53.20 และอาศัยอยู่ในอาคารพาณิชย์ ตึกแถว,ทาวน์เฮ้าส์,แฟลต หรืออพาร์ทเมนต์ ห้องชุด จำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 46.80

2. ผลการวิเคราะห์แรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการของประชาชน ในกรุงเทพมหานคร พบว่าประชาชนที่เลี้ยงสุนัขในกรุงเทพมหานคร มีแรงจูงใจโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนแรงจูงใจภายในที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการ ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก และแรงจูงใจภายนอกที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการ ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

3. ผลการเปรียบเทียบแรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการ ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา อาชีพ และลักษณะที่อยู่อาศัย พบว่า

3.1 แสดงว่าประชาชนผู้เลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการในกรุงเทพมหานคร ที่มีเพศต่างกัน มีแรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.2 แสดงว่าประชาชนผู้เลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการในกรุงเทพมหานคร ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีแรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.3 แสดงว่าประชาชนผู้เลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการในกรุงเทพมหานคร ที่มีอาชีพต่างกัน มีแรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.4 แสดงว่าประชาชนผู้เลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการในกรุงเทพมหานคร ที่มีลักษณะที่อยู่อาศัยแตกต่างกัน มีแรงจูงใจโดยรวมและแรงจูงใจภายนอกไม่แตกต่างกัน แต่ มีแรงจูงใจภายในแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นอื่นๆ
 1. อยากให้คนไทยทุกคนที่ต้องการเลี้ยงสุนัขศึกษาและมีความรับผิดชอบในการเลี้ยงสัตว์ทุกชนิด (ไม่จำกัดเฉพาะสุนัข)
 2. อยากให้เลิกค่านิยมในการซื้อสัตว์เลี้ยงเป็นของขวัญในเทศกาลต่างๆ
 3. ความน่ารักน่าเอ็นดูและอุปนิสัยบางอย่างของสุนัขไม่สามารถหาได้ในมนุษย์
 4. การเลี้ยงสุนัขเหมือนการให้รางวัลชีวิต
 5. รับสุนัขมาเลี้ยงเพราะไม่ได้อยากเห็นสุนัขถูกทำร้าย
 6. การเลี้ยงสุนัขถ้าปราศจากความรับผิดชอบและเอาใจใส่ ก็เปรียบเสมือนการมีลูกแล้วไม่ดูแลกลายเป็นปัญหาทางสังคม
 7. การหาสุนัขมาเลี้ยงควรศึกษาลักษณะทางสายพันธุ์ให้ถ่องแท้ ว่าผู้เลี้ยงต้องการเลี้ยงเพื่อวัตถุประสงค์อะไร
 8. หน่วยงานของรัฐเช่นสถานกักกันสุนัขประเวศ เป็นสถานที่สร้างภาพลักษณ์เหมือนว่าเป็นสถานที่ที่ดี แต่สภาพความเป็นจริงนั้นสุนัขได้รับความอดอยาก ปล่อยให้ขาดอาหารตาย ติดโรค ร้ายแรง อยากให้กรม.ให้ความสำคัญในการดูแลให้ดีกว่านี้
 9. ผู้เลี้ยงสุนัขบางคนขาดความรู้ในการเลี้ยงสุนัข
 10. อยากให้มีพื้นที่สาธารณะที่สามารถพาสุนัขเข้าไปทำกิจกรรมร่วมกับเจ้าของได้ เช่น สวนสาธารณะอยากให้มีมากกว่านี้
 11. อยากให้มีการบังคับใช้กฎหมายและเห็นความสำคัญเกี่ยวกับการทำร้ายสุนัข อยากให้มีบทลงโทษให้หนักกว่าที่เป็นอยู่ ครอบครัวทั้งสุนัขมีเจ้าของและสุนัขจรจัด
 12. อยากให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการเพาะสัตว์เลี้ยงขาย การซื้อขายสัตว์เลี้ยงควรขึ้นทะเบียนให้ชัดเจน เพื่อลดปัญหาการทิ้งขว้างสัตว์เลี้ยง
 13. การเลี้ยงสุนัข ถ้าให้เกิดผลดี ต้องศึกษาความพร้อมของผู้เลี้ยงว่ามีมากน้อยเพียงใดในระยะยาว ไม่ก่อให้เกิดภาระกับตนเอง ผู้ใกล้ชิดรวมทั้งเพื่อนบ้านด้วย มิใช่เลี้ยงตามแฟชั่นหรือสนองความต้องการเพียงชั่วครั้งชั่วคราว แล้วปล่อยให้ภาระของสังคม เช่นสุนัขจรจัดก่อให้เกิดความน่ารำคาญของสังคมและภาระของชุมชนนั้นๆ
 14. อยากให้มีกฎหมายปกป้องสิทธิสัตว์และมีการให้ความรู้และวิธีการเลี้ยงอย่างถูกต้อง บางคนเลี้ยงอย่างไม่ถูกวิธีและไม่มีความรับผิดชอบ ทำให้เป็นอันตรายต่อตัวสุนัขเองและคนรอบข้าง เช่นสุนัขไปกัดคน ก็ไปโทษสุนัข ทั้งๆที่ผู้เลี้ยงเองไม่ได้สั่งสอนหรือดูแลสุนัขให้ดีพอ
 15. อยากให้มีการณรงค์หรือสร้างจิตสำนึก การรับผิดชอบในการเลี้ยงสุนัข ไม่ผลักภาระให้กับสังคม เช่นการนำสุนัขป่วย พิการ หรือขรไปทิ้งไว้ตามข้างถนนหรือวัด

16. สร้างความรู้สึกร่วมกันว่าการทารุณกรรมสุนัขหรือสัตว์เลี้ยงเป็นสิ่งที่น่ารังเกียจและสมควรได้รับการลงโทษ

17. ก่อนรับสุนัขมาเลี้ยง ข้อควรคำนึงก่อนการเลี้ยงสุนัข มีดังนี้คือ

- สุนัขตัวหนึ่งมีอายุขัยเฉลี่ย 15 ปี
- สุนัขตอนยังเป็นลูกสุนัขนั้นน่ารักทุกตัว เมื่อโตขึ้นความน่ารักก็จะลดน้อยลง
- สุนัขบางสายพันธุ์ ชนมาก ๆ อาจทำลายข้าวของและทำลายสวนได้
- สุนัขอาจเจ็บป่วยและต้องการการดูแลรักษาอย่างต่อเนื่อง
- สุนัขไม่ใช่ของขวัญ ไม่ใช่ของเล่น สุนัขเป็นสิ่งมีชีวิต

18. ควรมีคำถามเกี่ยวกับขนาดของสุนัขและค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงสุนัข

19. บางท่านให้ความเห็นว่าเลี้ยงสุนัขเพราะคิดว่าสุนัขเป็นเพื่อนที่ดี ไม่ได้เป็นสัตว์เลี้ยงที่ให้ความเพลิดเพลินเท่านั้น เลี้ยงเหมือนหนึ่งเป็นสมาชิกในครอบครัว เลี้ยงเพราะรักไม่มีเหตุผลอย่างอื่น ไม่คำนึงถึงสายพันธุ์ เลี้ยงแต่สุนัขพิการ จรจัดและสุนัขที่ถูกทิ้งเท่านั้น

20. อยากให้มียารักษาโรคของสุนัขให้มีประสิทธิภาพมากกว่านี้ ควรมีการค้นคว้าและให้ความสำคัญในการลงทุนวิจัยโรคและยารักษาโรค ในสัตว์เลี้ยงให้มากกว่าในปัจจุบัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับ แรงจูงใจที่มีต่อเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการของประชาชนที่ในกรุงเทพมหานคร สามารถอภิปรายผลดังนี้

1. การศึกษา แรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการของประชาชนที่อยู่ใน

กรุงเทพมหานคร โดยรวมและเป็นรายด้าน 2 ด้าน คือ ด้านแรงจูงใจภายในและด้านแรงจูงใจภายนอก พบว่าแรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการของประชาชนที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร แต่ละคนต้องต่อสู้ดิ้นรนเนื่องจาก ผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันส่งผลให้คนกรุงเทพ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมค่าใช้จ่ายของตน โดยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ส่วนใหญ่เริ่มมีพฤติกรรมการประหยัดมากขึ้น โดยเฉพาะปัจจัยที่จำเป็น ลดรับประทานอาหารเครื่องดื่มนอกบ้าน และลดการซื้อเสื้อผ้า ค่าโทรศัพท์ ท่องเที่ยว บ้านเท่ง เครื่องสำอาง และหันมาอยู่บ้านเพิ่มมากขึ้น ทำให้บางคนหันมานิยมเลี้ยงสุนัขเพื่อไว้เป็นเพื่อนหรือเพื่อนันทนาการ รวมทั้งเมื่อเลี้ยงสุนัขแล้ว ยังได้ความเพลิดเพลิน ความสุข สนุกสนาน และยังแก้เครียดจากภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันด้วย ดังที่ กนกวดี พึ่งโพธิ์ทอง (2541 :36) กล่าวว่า กิจกรรมนันทนาการเป็นกิจกรรมที่บุคคลได้เลือกกระทำแล้ว และผลที่เขาได้รับคือความพอใจ ไม่เป็นภัยต่อสังคม กิจกรรมเดียวกันอาจเป็นกิจกรรมนันทนาการสำหรับบุคคลหนึ่งตาอาจไม่เป็นกิจกรรมนันทนาการสำหรับอีกบุคคลหนึ่งก็ได้ ทั้งนี้แล้วแต่ความพึงพอใจ ความสนใจ ความชอบ และความต้องการของแต่ละบุคคล และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของรัตนะ

บัวสนธ์ (2548-2549) เรื่องวิถีชีวิตของคนเลี้ยงสุนัขบางแก้ว วิธีการเลี้ยงจะแตกต่างกันออกไปตามเงื่อนไขแห่งบริบทและเป้าประสงค์ในการเลี้ยง ผู้เลี้ยงจะเลือกใช้วิธีการให้อาหารแบบใด ขึ้นอยู่วัตถุประสงค์ในการเลี้ยง ความยาก-ง่ายในการเตรียมอาหาร ความเชื่อของผู้เลี้ยง ตลอดจนเศรษฐกิจฐานะของผู้เลี้ยงเป็นสำคัญ และพบว่าการเลี้ยงในระบบธุรกิจ ซึ่งมีการเลี้ยงสุนัขบางแก้วเป็นจำนวนมาก จะจัดให้สุนัขอยู่ในคอก/กรง เป็นส่วนใหญ่ ในขณะที่การเลี้ยงในระบบกึ่งธุรกิจหรือครัวเรือน จะให้สุนัขได้มีบริบทแห่งการดำเนินชีวิตร่วมไปพร้อมกับผู้เลี้ยง ส่วนในเรื่องของการดูแลสุขภาพของสุนัขนั้น ในระบบธุรกิจจะมีการดูแลในเรื่องของสุขภาพของสุนัขบางแก้วมากกว่า โดยกำหนดผู้รับผิดชอบในการเลี้ยงสุนัขบางแก้วนั้น จะขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของสถานการณ์ในแต่ละกรณีศึกษาเป็นสำคัญ ซึ่งความแตกต่างในแง่ของการกำหนดความรับผิดชอบนี้เอง ทำให้ระบบแห่งความผูกพันระหว่างสุนัขบางแก้วกับผู้เลี้ยง แปรเปลี่ยนไปในแต่ละกรณีศึกษา และเมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า

1.1 ด้านแรงจูงใจภายใน

ผลการศึกษาพบว่าแรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการของประชาชนที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร ด้านแรงจูงใจภายในอยู่ในระดับมาก จากการศึกษาวิจัยพบว่า ผู้เลี้ยงสุนัขรู้สึกมีความสุขเมื่อเลี้ยงสุนัข และมีประสบการณ์ที่ดีในการเลี้ยงสุนัข อีกทั้งยังมีทัศนคติที่ดีในการเลี้ยงสุนัข ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้เลี้ยงสุนัขในกรุงเทพมหานครมีความสุขเมื่อเลี้ยงสุนัข ทั้งยังต้องการประสบการณ์ใหม่ๆ และต้องการเพื่อนใหม่จากการเลี้ยงสุนัขอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรัตนะ บัวสนธ์ (2548-2549) เรื่องวิถีชีวิตของคนเลี้ยงสุนัขบางแก้ว พบว่าปัจจุบันค่านิยมของการเลี้ยงสุนัขได้มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมที่เลี้ยงไว้เฝ้าบ้าน เป็นการเลี้ยงเพื่อเป็นเพื่อนแก้เหงา หรือเลี้ยงเป็นงานอดิเรก หรือเพื่อวัตถุประสงค์อย่างอื่น เช่นการประกวด และยังคงกล่าวถึงความเป็นมาในการเลี้ยงสุนัขของคนเลี้ยงสาเหตุ/แรงจูงใจและจุดเริ่มต้นในการเลี้ยงสุนัขบางแก้ว จะแตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขแห่งบริบทวิถีชีวิตที่แตกต่างกัน ทั้งในส่วนที่เป็นแรงจูงใจในเชิงธุรกิจ และไม่เชิงธุรกิจ ตลอดจนเป็นความต้องการส่วนบุคคล เพื่อเติมเต็มความรู้สึกของตนเองให้ โดยสิ่งสำคัญประการหนึ่งในการที่จะเลี้ยงสุนัขบางแก้วได้นั้น ผู้เลี้ยงจะต้องเป็นบุคคลที่มีความรักสัตว์โดยเฉพาะสุนัขเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว

1.2 ด้านแรงจูงใจภายนอก

ผลการศึกษาพบว่าแรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการของประชาชนที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร ด้านแรงจูงใจภายนอกอยู่ในระดับปานกลาง จะเห็นได้ว่าความสัมพันธ์ในครอบครัวมีส่วนในการเลี้ยงสุนัขและลักษณะประจำตัวของสุนัขแต่ละตัวก็มีส่วนในการเลี้ยงสุนัขเช่นกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคนในครอบครัว พ่อแม่ พี่น้องหรือกลุ่มเพื่อน สนับสนุนให้เลี้ยงสุนัขหรือการไปดูงานโชว์หรืองานประกวดสุนัข ลักษณะประจำตัวของสุนัข แม้กระทั่งลักษณะทางสายพันธุ์ของสุนัขก็มีส่วนในการเลี้ยงสุนัข ดังที่ ธัญนันท์ มันทา. (2550: 36) กล่าวว่า การเลือกสุนัขมาเลี้ยงนั้นต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่างในการตัดสินใจ ได้แก่ สุขภาพลักษณะภายนอก และนิสัย ของ

สุนัขเอง (การดูแลสุนัข. 2551: ออนไลน์). การเลือกลูกสุนัขมาเลี้ยงไม่ควรพิจารณาจากลักษณะภายนอกเพียงอย่างเดียว แต่ควรศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับสายพันธุ์และต้นกำเนิดของสุนัข ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีผลต่อนิสัยและพฤติกรรมของสุนัข ส่วนแรงจูงใจภายนอกที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขน้อยที่สุดคือ การเลี้ยงสุนัขเพราะต้องการเข้าสังคมและเลี้ยงสุนัขเพราะเห็นจากสื่อต่าง ๆ จะเห็นว่าประชาชนที่ต้องการเลี้ยงสุนัขนั้นสังคมและสื่อต่าง ๆ มีส่วนสำคัญในการเลี้ยงสุนัขน้อยมากเมื่อเทียบกับความสัมพันธ์ในครอบครัวลักษณะประจำตัวของสุนัขแต่ละตัว

2. ผลการเปรียบเทียบแรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการ ของประชาชนที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร พบว่า

2.1 ประชาชนที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร ที่มีเพศต่างกัน มีแรงจูงใจต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อ นันทนาการ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนที่เลี้ยงสุนัขในกรุงเทพมหานครทั้งเพศชายและเพศหญิง ต่างเพ่งวัตถุประสงค์และความคาดหวังในการเลี้ยงสุนัขไปที่ตัวสุนัขเป็นสำคัญ ดังที่ เคอเคนดอล (ณัฐวดี วริธรรม. 2539: 26 ; อ้างอิงจาก Kirkendail.1960) ได้อธิบายความหมายและขอบเขตในเรื่องเพศไว้ว่า เรื่องเพศเป็นแรงผลักดันที่สำคัญอย่างหนึ่ง ซึ่งทำให้เรามีความปรารถนาที่จะประสบความสำเร็จ สามารถกระทำหรือแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุตามที่ตั้งใจเอาไว้ และเรื่องเพศเป็นสิ่งที่สามารถกำหนดบทบาท กิริยาท่าทางลักษณะการดำเนินชีวิตของคนเราอย่างเห็นได้ชัด นอกเหนือไปจากความสามารถที่เพียงแต่จะแบ่งมนุษย์ออกเป็นเพศชายและเพศหญิงให้แตกต่างกันเท่านั้น แต่ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่า เพศใดจะยิ่งหย่อนไปกว่ากัน และยังสอดคล้องกับการวิจัยของ นิตยา วิรุพรัตน์ (2533: 18) ที่ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างกรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลางแจ้งกับทัศนคติต่อสิ่งแวดล้อมของประชากรในกรุงเทพมหานคร พบว่าประชากรเพศชายและเพศหญิงมีทัศนคติต่อสิ่งแวดล้อมในทุกเรื่องไม่แตกต่างกัน

2.2 ประชาชนผู้เลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการในกรุงเทพมหานคร ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีแรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการโดยรวมไม่แตกต่างกันและรายด้านทั้งสองด้านไม่แตกต่างกัน ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า การเลี้ยงสุนัขทำให้ผู้เลี้ยงได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลิน และได้ประโยชน์ทั้งการพัฒนาร่างกายและจิตใจ ประกอบกับการเลี้ยงสุนัขนั้น ไม่มีอุปสรรคทางด้าน เพศ อายุ และวุฒิการศึกษา ส่งผลให้ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีแรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ มานะ มหัคพงษ์ (2548: 73) ที่ศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้ง จังหวัดปราจีนบุรี พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้ง ไม่แตกต่างกัน และไม่สอดคล้องกับการวิจัยของ ลำพอง ศรีทับทิม (2535: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพบริเวณสะพานข้ามแม่น้ำแคว จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจแตกต่างกัน

2.3 ประชาชนผู้เลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการในกรุงเทพมหานคร ที่มีอาชีพต่างกัน มีแรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่า แรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการ ของประชาชนในกรุงเทพมหานครที่มีอาชีพข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ/พนักงานของรัฐและประกอบธุรกิจส่วนตัว คำขายโดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนนักเรียนนักศึกษา พนักงานบริษัทเอกชน รับจ้าง และ อาชีพอื่น ๆ เช่นแม่บ้าน พ่อบ้าน ข้าราชการบำนาญมีแรงจูงใจโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และประชาชนที่เลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการ ในกรุงเทพมหานคร ที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีแรงจูงใจภายในไม่แตกต่างกัน แต่ประชาชนที่เลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการ ในกรุงเทพมหานคร ที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีแรงจูงใจภายนอก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า ลักษณะอาชีพมีความสัมพันธ์กับเวลา อาชีพเช่นผู้ประกอบการอาชีพรับราชการและผู้ประกอบการส่วนตัว อาจมีเวลาว่างมากกว่า ผู้ที่มีอาชีพ รับจ้างบริษัทเอกชน กับนักเรียน นักศึกษา ซึ่งเวลาก็มีส่วนสำคัญในการเลี้ยงสุนัข ดังเช่น ชมรมผู้เลี้ยงสุนัขแห่งประเทศไทย (2552: ออนไลน์) กล่าวถึงความพร้อมในการเลี้ยงสุนัขไว้ว่า ความพร้อมของผู้เลี้ยง ผู้เลี้ยงควรสำรวจตัวเองเสียก่อนกว่า ชีวิตความเป็นอยู่เป็นอย่างไร ประกอบอาชีพอะไรและมีเวลาให้กับสุนัขหรือไม่ เช่น ถ้าสถานที่แคบไม่มีบริเวณที่จะปล่อยให้สุนัขวิ่งเล่น แต่อยากเลี้ยงสุนัขมากจึงขังกรงเอาไว้ ก็จะได้อะไรขึ้นมา ผู้เลี้ยงจะได้รับเพียงเสียงเห่าที่หนวกหูเท่านั้น ผู้เลี้ยงต้องมีเวลาพามันออกกำลังวิ่งเล่นบ้าง คอยฝึกสอนบางสิ่งบางอย่างที่เป็นพื้นฐานต่าง ๆ ให้สุนัข จะทำให้สุนัขที่เลี้ยงมีคุณค่ามากขึ้น เช่นการนั่ง คอย การไหว้ ไม่ขโมยอาหารและกินมูมาม

2.4 ประชาชนผู้เลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการในกรุงเทพมหานคร ที่มีลักษณะที่อยู่อาศัยแตกต่างกัน มีแรงจูงใจไม่แตกต่างกัน ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้เลี้ยงสุนัขสามารถที่จะเลือกเลี้ยงสุนัข ตามลักษณะสายพันธุ์ของสุนัขให้เข้ากับลักษณะที่อยู่อาศัยของตนเองได้ เช่นถ้าอยู่บ้านเดี่ยวก็สามารถที่จะเลี้ยงสุนัขได้ทั้งพันธุ์ใหญ่และพันธุ์เล็ก แต่ถ้าอยู่อาศัยอยู่ในอาคารพาณิชย์, ตึกแถว,ทาวน์เฮ้าส์,แฟลต หรือ อพาร์ทเมนต์ ห้องชุด ก็อาจเลือกสุนัขพันธุ์เล็กก็ได้ ซึ่งสัมพันธ์กับบทความของชมรมผู้เลี้ยงสุนัขแห่งประเทศไทย (2552: ออนไลน์) กล่าวถึงความพร้อมในการเลี้ยงสุนัขไว้ว่า ความพร้อมของสถานที่ การเลี้ยงสุนัขต้องมีสถานที่หรือบริเวณสำหรับให้สุนัขวิ่งเล่นออกกำลังกายบ้าง อย่าปล่อยให้สุนัขอยู่ในที่แคบ สิ่งแวดล้อมไม่ดี มันจะรู้สึกซึมและส่งเสียงคราง อุปนิสัยผิดไป ดังนั้นผู้เลี้ยงสุนัขควรคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและสถานที่ให้พอเหมาะกับสุนัขด้วย หรือ วิชัย กุสกูล (2550: 5-6) ที่กล่าวถึง การศึกษาข้อมูลให้พร้อมก่อนการตัดสินใจซื้อสุนัขพันธุ์นั้นๆมาเลี้ยง โดยศึกษาลักษณะเด่นและนิสัยในแต่ละสายพันธุ์ก่อนว่า ตรงตามที่ต้องการหรือไม่ และสุนัขที่มีลักษณะตามที่เรากำลังต้องการนั้นมีพันธุ์อะไรบ้าง นอกจากนี้ต้องคำนึงด้วยว่าสุนัขพันธุ์ที่เราจะมาเลี้ยงนั้นควรเหมาะสมกับปัจจัยและสิ่งแวดล้อมของผู้เลี้ยงหรือไม่ เช่น สถานที่เลี้ยง เป็นบ้านเล็กหรือบ้านใหญ่ อยู่แฟลตหรือคอนโด สุนัขบางพันธุ์รูปร่างสูงใหญ่ เช่นพันธุ์เกรทเดน ถึงแม้ว่าจะ

เป็นที่ถูกใจของผู้ที่ต้องการเลี้ยง แต่ไม่เหมาะสมสำหรับคนที่อยู่ในเมืองใหญ่ หรือบ้านเล็ก ๆ และผู้ที่ไม่ชอบเดิน เนื่องจากสุนัขพันธุ์นี้จำเป็นต้องมีการออกกำลังกายมาก ๆ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย เรื่อง แรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขเพื่อนันทนาการของประชาชนที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะแนวทางที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. ควรปลูกจิตสำนึกผู้เลี้ยงสุนัข ให้มีความรับผิดชอบในการเลี้ยงสุนัข หรือให้ความรู้กับผู้ที่ต้องการเลี้ยงสุนัข เพราะการเลี้ยงสุนัขนั้นเป็นความรับผิดชอบระยะยาว เพราะสุนัขมีอายุขัย 10-15 ปีเป็นอย่างน้อย เพื่อลดปัญหาการถูกทอดทิ้ง
2. ก่อนรับเลี้ยงสุนัข ผู้เลี้ยงสุนัขควรศึกษาความพร้อมในทุกด้านของตัวเองก่อน อาทิเช่น ลักษณะของที่อยู่อาศัย ระดับรายได้ของครัวเรือน สมาชิกในครอบครัว
3. ผู้เลี้ยงสุนัขควรศึกษาลักษณะทางสายพันธุ์ ให้ถ่องแท้ก่อนรับสุนัขไปเลี้ยง เพราะสุนัขแต่ละสายพันธุ์ การดูแลเลี้ยงดูก็แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยต่อไป

จากการศึกษา แรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขของประชาชนในกรุงเทพมหานคร เพื่อให้เกิดผลดียิ่งขึ้น ผู้วิจัยจะขอเสนอแนะให้มีการวิจัยดังนี้

1. ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่น ๆ ให้มากกว่านี้ เช่น ระดับรายได้ ชนิดของสายพันธุ์สุนัข
2. ควรศึกษาปัจจัยที่มีต่อการเลือกเลี้ยงสุนัขในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
3. ควรศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัขในเขตปริมณฑลและจังหวัดใกล้เคียง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนกวดี พึ่งโพธิ์ทอง. (2540). *สันตนาการเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาสันตนาการ คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์. (2541). *การสำรวจสัตว์เลี้ยง*. กรุงเทพฯ: กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กรมศุลกากร.
- กันยา สุวรรณแสง. (2532). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพฯ: บำรุงสาส์น.
- การกีฬาแห่งประเทศไทย. (2533). *แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2540 - 2544)*. กรุงเทพฯ: รุ่งศิลป์การพิมพ์.
- เกษกนก ศรินฤมิตร. (2551,30 พฤษภาคม).คนรักหมาระวัง โรคหมาแท้ง ระบาดติดสุนัขได้. *ไทยรัฐ*. หน้า 16.
- แก้วแก้ว, นามแฝง. (2534, กุมภาพันธ์). "การบริหารเวลา," *วารสารการศึกษา กทม.* 14(15):15-16.
- กำโชค เผือกสุวรรณ. (2538). *ผู้นำสันตนาการ*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เกษมศรีการพิมพ์.
- คำรณ มาลาคำ. (2546). *การใช้เวลาว่างของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกลุ่มโรงเรียนสหวิทยา เขตวิภาวดี สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร*. ปรินญาณิพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จรินทร์ ธานีรัตน์. (2528). *นันทนาการชุมชน*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- จีระพันธ์ พูลพัฒน์. (2545, กันยายน-ธันวาคม). "การใช้เวลาให้คุ้มค่า," *วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์*. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 17(3).
- จีระวัฒน์ เข็มสวัสดิ์. (2550). *กรมปศุสัตว์เดินทางโครงการพัฒนาสัตว์เลี้ยงของไทย*. สืบค้นเมื่อ 5 กันยายน 2551, จาก <http://www.phtnet.org/news/view-news.asp?nID=739>.
- ชมพูนุพรรณ กังสะนันท์. (2551). *การฝึกสุนัขด้วยตนเอง*. สืบค้นเมื่อ 1 กันยายน 2551, จาก <http://www.petparadise2004.com>.
- ชมรมผู้เลี้ยงสุนัขแห่งประเทศไทย. (2552). *ความพร้อมในการเลี้ยงสุนัข*. สืบค้นเมื่อ 23 มีนาคม 2552, จาก http://e-learning.rw.ac.th/skill-contest48/high_wyswyg/page2.htm
- ชัยณรงค์ สุวรรณสาร. (2523, มีนาคม). "การบริหารเวลา," *ประชาศึกษา*. 6.
- ชัยโรจน์ สายพันธุ์. (2551). *เอกสารประกอบการสอน*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาสันตนาการ คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชินะภิญญา สะพานทอง. (2547). *ความต้องการใช้เวลาว่างในการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการของพนักงานไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย*. ปรินญาณิพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ชูชีพ เยาวพัฒน์. (2543). *นันทนาการ*. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พริ้นติ้ง เฮาส์.
- ชลธิชา ลีไพโรจน์. (2551). *ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการของผู้ใช้บริการอุทยานเบญจสิริ*. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ณัฐวดี วิธธรรม. (2539). *ทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสของนักเรียนวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ดวงใจ สิทธิไชย. (2521). *การศึกษาการใช้เวลาว่างของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- ดวงเดือน พิศาลบุตร. (2515). *การแนะแนว*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เดวิด บรูนเนอร์และแซม สดอลล์. (2550). *คู่มือเลี้ยงสุนัข*. กรุงเทพฯ: บาร์ พับบลิชซิง.
- ดาร์ส ดาราศักดิ์. (2525). *สันทนาการขั้นนำ*. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เทเวศร์ พิริยะพูนท์. (2545). *การวิจัยทางพลศึกษา*. (เอกสารประกอบคำสอน). กรุงเทพฯ: ภาควิชาพลศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- ทศพร นักเบตร์. (2544). *พื้นฐานการเลี้ยงสุนัข*. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์พริ้นติ้ง.
- ธิดาพร ห่วงสอน. (2548). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ซื้อสุนัขพันธุ์ไซบีเรียนฮัสกี้จากฟาร์มสุนัขที่จดทะเบียนกับสมาคมพัฒนาพันธุ์สุนัขแห่งประเทศไทยในเขตกรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพฯ: งานวิจัย บัณฑิตศึกษา ศูนย์วิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยคริสเตียน. สืบค้นเมื่อ 16 กันยายน 2551, จาก <http://service.christian.ac.th/rdc2006/html/index.htm>.
- ธัญญารัตน์ วงษ์สมัย. (2542). *การใช้เวลาว่างของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดสระบุรี*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ธุรกิจบัณฑิตย์โพลล์. (2551). *สุนัขในดวงใจและการจัดการกับสุนัขจรจัด*. กรุงเทพฯ: งานวิจัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ สืบค้นเมื่อ 13 มีนาคม 2552, จาก <http://www.ryt9.com/s/dpup/97142/>
- ธัญนันท์ มันทา. (2550). *คู่มือการเลี้ยงสุนัข*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แสงดาว.
- นันทนา เตชะนนท์. (2538). *การศึกษาการใช้เวลาว่างในระหว่างปิดภาคเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

- นิธิพัฒน์ เมฆขจร. (2540). การศึกษาการใช้เวลาของนักศึกษาที่เป็นนักกีฬา มหาวิทยาลัยศรีปทุม กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นิตยา วิรุพรัตน์. (2533). ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้ง กับทัศนคติสิ่งแวดล้อมของประชากรในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- เนาวรัตน์ ชุมยวง. (2537). การเลี้ยงสุนัขและแมวของครอบครัวชาวอเมริกัน ในเขตกรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ บธ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด. (2539). พฤติกรรมการเลี้ยงสัตว์เลี้ยงของคน กรุงเทพมหานคร. ศูนย์วิจัยกสิกรไทย.
- _____. (2544). พฤติกรรมของผู้เลี้ยงสุนัขในเขตกรุงเทพมหานคร. ศูนย์วิจัยกสิกรไทย
- ประพัฒน์ ลักษณะพิสุทธ์ และคนอื่น ๆ. (2523). การใช้เวลาว่างและกิจกรรมนันทนาการ ของประชากรกรุงเทพมหานคร. รายงานการวิจัยของสถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ประพันธ์ศิริ ไชยชนะใหญ่. (2527). นันทนาการ. กรุงเทพฯ: ภาควิชาสันทนาการ คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ปราณี รามสูตร. (2517). จิตวิทยาวัยรุ่น. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์รุ่งวัฒนา.
- ปัทมา รอดทั้ง. (2540). การใช้เวลาว่างด้วยการเล่นกีฬาและออกกำลังกายของประชาชน ในเขตภาคเหนือตอนล่าง. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พัชรี โกวิทยานนท์. (2538). พฤติกรรมการเลี้ยงสุนัขด้วยอาหารสำเร็จรูป. ปรินญาณิพนธ์ บธ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ. (2542). นันทนาการและการจัดการ. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ไพศาล หวังพาณิชย์. (2531). วิธีวิจัย. กรุงเทพฯ: งานส่งเสริมและตำรา กองบริการการศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พอล มอริส, คริสติน โด. (2549). อารมณ์และความรู้สึกผิดของสุนัข. สืบค้นเมื่อ 10 กันยายน 2551, จาก <http://www.yenta4.com/webboard/2/237473.html>
- พีระพงศ์ บุญศิริ. (2542). นันทนาการและการจัดการ. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

- ภิรมย์ รตินรเศรษฐ์. (2528). การใช้เวลานอกเวลาเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
สองผลิตในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- มานะ มหัทธพงษ์. (2548). ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวยต่อการจัดกิจกรรมนันทนาการ
กลางแจ้งจังหวัดปราจีนบุรี. วิทยานิพนธ์ วท.ม.(การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มานะ หมอชาติ. (2540). การใช้เวลาว่างเพื่อการออกกำลังกายของนักเรียนนายเรืออากาศ.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม.(พลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- มายาวี สมบุญ. (2535). การสำรวจการใช้เวลาว่างของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
(การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- รัชดา ใจกระจ่าง. (2544). ปัจจัยการสื่อสารการตลาดกับการตัดสินใจซื้ออาหารสัตว์เลี้ยง
ประเภทสุนัขและแมวของผู้เลี้ยงสัตว์. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- รัตน์ บัวสนธ์. (2549). วิถีชีวิตของคนเลี้ยงบางแก้ว. สืบค้นเมื่อ 1 กันยายน 2551,
จาก <http://www.rattanabb.com>.
- ลำพอง ศรีทับทิม. (2535). ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อสภาพแวดล้อมทาง
กายภาพบริเวณสะพานข้ามแม่น้ำแคว จังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ วท.ม.
(วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
ถ่ายเอกสาร.
- ฤทัย เหมาะผลดงกุล. (2542). พฤติกรรมการเลี้ยงสัตว์ในบ้าน เขตเทศบาลนครเชียงใหม่.
งานวิจัยประกอบกระบวนวิชา 751409 Research Exercise in Economic. เชียงใหม่:
คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วัฒนา พิชราวณิช. (2534). จิตวิทยาวัยรุ่น. กรุงเทพฯ: (เอกสารคำสอน). วิทยาลัยครู
บ้านสมเด็จเจ้าพระยา
- วัลลภา อีสริยวงศ์. (2530). จิตวิทยาวัยรุ่น. นครปฐม: ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว
คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูนครปฐม.
- วาสนา คุณาอภิสิทธิ์. (2523). การใช้เวลาว่างของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาใน
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

- วิจิตร ละอองศรี. (2529). การศึกษาการใช้เวลาว่างของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก. ปรินุณยานิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วิชัย คุณกุล. (2550). คู่มือสุขภาพสุนัข. กรุงเทพฯ: ฐานเกษตรกรรม.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2538). ค่าเฉลี่ยการแปลความหมาย : เรื่องง่าย ๆ ที่บางครั้งก็พลาดได้. ในข่าวสารการวิจัยการศึกษา. หน้า 10. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
- วิวัฒน์ พวงมะลิ. (2533, มิถุนายน). “เทคนิคการบริหารเวลา,” วารสารการศึกษา กทม. 13(39): 17– 18.
- ศิริรัตน์ เจริญศักดิ์. (2513). ความสนใจรายการโทรทัศน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (โสตทัศนศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ศึกษานิเทศก์, กระทรวง. (2539). แผนป้องกันสารเสพติดของกระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ. 2540 - 2541). กรุงเทพฯ: องค์การคำครุสภา.
- สมาคมพัฒนาพันธุ์สุนัขแห่งประเทศไทย. (2546). สถิติสุนัขที่ขึ้นทะเบียนกับสมาคมพัฒนาพันธุ์สุนัขแห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ: สมาคมพัฒนาพันธุ์สุนัขแห่งประเทศไทย. (ถ่ายสำเนา)
- สมบัติ กาญจนกิจ. (2535). นันทนาการชุมชนและโรงเรียน. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2542). นันทนาการชุมชนและโรงเรียน. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2544). นันทนาการและอุตสาหกรรมท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุขใจ น้ำผุด. (2536, มกราคม-กุมภาพันธ์). “ค่าแห่งเวลา,” วารสารข้าราชการ. 38(7): 44-45.
- สุนิตยา ชุมพงศ์. (2535). การศึกษากิจกรรมที่ปฏิบัติในเวลาว่างของนักศึกษาที่อยู่หอพักของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. ปรินุณยานิพนธ์ กศ.ม.(การอุดมศึกษา). สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สงขลา. ถ่ายเอกสาร.
- สุรีย์ พันธุ์รักษ์. (2541). แรงจูงใจในการเลือกเล่นกีฬาจักรยานเสือภูเขา. ปรินุณยานิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สันต์ นาคะสุวรรณ. (ม.ป.ป). หมาบางแก้ว. กรุงเทพฯ : ฐานเกษตรกรรม.
- สิริลักษณ์ รักประยูร. (2550). แรงจูงใจที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการประเภท แอโรบิคในกรุงเทพมหานคร ปรินุณยานิพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ)กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สัตว์เลี้ยง.(2551). โฮมเพจที่น่าสนใจสำหรับชาวจุฬจักร. สืบค้นเมื่อ 1 กันยายน 2551, จาก<http://www.pantip.com/cafe/jatujak/link>.
- อารยะ. (2543). หมาไทย SIAMESE DOGS. กรุงเทพฯ : บริษัทนันทนาการลิขสิทธิ์.

- เอก เกิดเต็มภูมิ. (2540). *เอกสารประกอบการสอนวิชาสรีรวิทยาการออกกำลังกาย*.
วิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดอ่างทอง. ถ่ายเอกสาร.
- เอนก หงษ์ทองคำ. (2542). *นันทนาการกับสังคม*. กรุงเทพฯ: (เอกสารประกอบการสอน)
คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อรทัย เถลิงเกียรติลีลา (2546). *พฤติกรรมการณ์ซื้อสินค้าจากร้านขายอุปกรณ์สัตว์เลี้ยงของ
ผู้บริโภค ในบริเวณตลาดนัดสวนจตุจักร.สารนิพนธ์ บธ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ.*
- อารี พันธ์มณี. (2538). "การจูงใจ" จิตวิทยาการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่2. กรุงเทพฯ: ดันอ้อ
- Adler, Irving. (1955). *Time in Your Life*. New York: Murray Printing Company.
- Brown, Kathy Ann. (1995, May). "Measuring Elementary School Teachers' Job
Satisfaction, Perceived. Amount of Leisure, and Leisure Satisfaction,"
Dissertation Abstracts International. Dai-A, 55 (11): 3413.
- Butter, George D. (1959). *Introduction to Community Recreation*. New York:
McGraw-Hill Book Company.
- Cronbach, Lee, J. (1970). *Essentials of Psychological Testing*. 3rd Ed. New York:
Harper & Row.
- Dr.Elaine Ostrander& Leonid Kruglyak, (2004). Fred Hutchinson Insitute. Retrieved
September 15,2008, from <http://www.vcharkarn.com>.
- Fogle (1981) *Principle of Marketing*. New Jersey : Prentice Hill International.
- Horm & Meer. (1984).*Marketing management : analysis ,planning
implementation and control*.New Jersey A simon & Schuster
Company.
- John H. Jenny. (1955). *Introduction to Recreation Education*. Philadelphia : Saunders.
310 pill.
- Information system operation. 2001. *แนวคิด,ความหมายและทฤษฎีแรงจูงใจ*. Retrieved
September 15,2008, from :
- Kivel, Beth Dana. (1996, September). "In on The Outside, Out on the Inside: Lesbian
Gay/bisexual," *Dissertation Abstracts International*. Dai-A, 57 (3): 1322.
- Krejcie, Robert V. and Darly W. Morgan. (1970). "Determining Sample Size for Research
Activities," *Educational and Psychological Measurement*. 30(3): 607-610.
- Mannell and Kleiber. (1997). *A Social Psychology of Leisure*, Venture Publishing. Inc.,
State College, P.A.

- McDowell, Linda Lee Goette. (1996, May). "Leisure Recreational Preferences and Practices Among Adolescents with and Without Mental Retardation," *Dissertation Abstracts International*. Dai-A, 56 (11): 4353.
- Nisbet, Rebecca Seal. (1995, May). "Recreation and Leisure Programming at the High School Level for Individuals with Mild or Moderate Mental Retardation," *Dissertation Abstracts International*. Dai-A, 55/n: p. 3475.
- Raymore, Leslie Ann. (1994, August). "The Tradition from Adolescence to Young Adulthood : Predictors of Leisure Behavior," *Dissertation Abstracts International*. Dai-A, 56 (2): 702.
- Watson, James Franklin. (1997). " The Impact of Leisure Attitude and Motivation on the Physical Recreation Leisure Participation Time of College Students," *Dissertation Abstracts International*. 48(10): 1080–A.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง แรงงูใจที่มีต่อการเลียงสุนัขเพื่อนันนทาการ ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

.....

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษา แรงงูใจที่มีต่อการเลียงสุนัข ของประชาชนใน กรุงเทพมหานคร แบบสอบถามชุดนี้ มีทั้งหมด 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม แรงงูใจที่มีผลต่อการเลียงสุนัข เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น แรงงูใจภายใน และแรงงูใจภายนอก

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ มีลักษณะปลายเปิด (Open)

ข้อมูลจากแบบสอบถามนี้ผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับ ขอให้ผู้ตอบแบบสอบถาม โปรดตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงให้มากที่สุด และโปรดตอบให้ครบทุกข้อ

ผู้วิจัยใคร่ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(นางสาว ณัฐฐิธิริ แฉล้มวงศ์)

นิติตปริญญาโท สาขาการจัดการนันทนาการ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับตัวท่านมากที่สุด

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. อายุ

() ต่ำกว่า 25 ปี

() 26 – 35 ปี

() 36 – 45 ปี

() 46 ปี ขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

() ต่ำกว่าปริญญาตรี

() ระดับปริญญาตรีขึ้นไป

4. อาชีพ

() นักเรียน นักศึกษา

() ข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ/พนักงานของรัฐ

() พนักงานบริษัทเอกชน รับจ้าง

() ประกอบธุรกิจส่วนตัว ค้าขาย

() อาชีพอื่น ๆ เช่น แม่บ้าน, พ่อบ้าน, ข้าราชการบำนาญ

5. ลักษณะบ้านที่อยู่อาศัย

() บ้านเดี่ยว

() อาคารพาณิชย์ ตึกแถว ทาวน์เฮ้าส์ , แฟลต อพาร์ทเมนต์ หรือ ห้องชุด

6. ลักษณะของครอบครัว

☐ ครอบครัวเดี่ยว

☐ ครอบครัวขยาย

7. จำนวนสมาชิกในครอบครัว

☐ ตั้งแต่ 1-3 คน

☐ ตั้งแต่ 4-5 คน

☐ มากกว่า 5 คนขึ้นไป

8. สถานะทางครอบครัว

☐ โสด

☐ สมรส

☐ หย่า

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม แรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัข

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุดดังนี้

มากที่สุด หมายถึงข้อความตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

มาก หมายถึงข้อความตรงกับความเป็นจริงของท่านมาก

ปานกลาง หมายถึงข้อความตรงกับความเป็นจริงของท่านบางครั้ง

น้อย หมายถึงข้อความตรงกับความเป็นจริงของท่านน้อย

น้อยที่สุด หมายถึงข้อความตรงกับความเป็นจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อที่	แรงจูงใจที่มีต่อการเลี้ยงสุนัข	ระดับที่มีผลต่อการตัดสินใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	แรงจูงใจภายใน					
1	ท่านต้องการเลี้ยงสุนัข					
2	ท่านสนใจเลี้ยงสุนัข					
3	ท่านชอบเลี้ยงสุนัข					
5	ท่านมีความสุขเมื่อเลี้ยงสุนัข					
6	ท่านมีทัศนคติที่ดีในการเลี้ยงสุนัข					
7	ท่านเพลิดเพลินเมื่อเลี้ยงสุนัข					
8	ท่านมีประสบการณ์ที่ดีในการเลี้ยงสุนัข					

9	ท่านต้องการประสบการณ์ใหม่ๆในการเลี้ยงสุนัข					
10	ท่านต้องการเพื่อนใหม่จากการเลี้ยงสุนัข					
ข้อที่	รายการ	ระดับที่มีผลต่อการตัดสินใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	แรงจูงใจภายนอก					
11	ท่านเลี้ยงสุนัขเพราะคนในครอบครัว					
12	ท่านเลี้ยงสุนัขเพราะต้องการให้ครอบครัวสมบูรณ์					
14	จำนวนสมาชิกในครอบครัวมีส่วนในการเลี้ยงสุนัข					
15	กลุ่มเพื่อนมีส่วนในการตัดสินใจเลี้ยงสุนัข					
16	เพื่อนบ้านมีส่วนในการตัดสินใจเลี้ยงสุนัข					
17	ท่านเลี้ยงสุนัขเพราะความสงสาร					
18	เวลาว่างจากการทำงานทำให้ท่านเลี้ยงสุนัข					
19	สื่อต่างๆ มีส่วนในการเลี้ยงสุนัข					
20	การไปดูงานโชว์หรืองานประกวดสุนัข มีส่วนในการตัดสินใจเลี้ยงสุนัข					
21	ลักษณะทางสายพันธุ์ของสุนัขมีส่วนในการเลี้ยงสุนัข					
22	ลักษณะประจำตัวของสุนัขแต่ละตัวมีส่วนในการเลี้ยงสุนัข					
23	สภาพความเป็นอยู่ปัจจุบันของสุนัข มีส่วนในการเลี้ยงสุนัข					
24	เลี้ยงสุนัขเพราะต้องการช่วยเหลือบุคคลอื่น					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวณัฐ์สิริ แฉล้มวงศ์
วันเดือนปีเกิด	11 พฤศจิกายน 2513
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	88/28 ถ.ปัญญาอินทรา แขวงบางชัน เขตคลองสามวา กรุงเทพฯ 10510
ประวัติการศึกษา	
2532	มัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี)
2536	บริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ) สาขาการจัดการ จากมหาวิทยาลัยกรุงเทพ
2552	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (วท.ม.) สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ